

บริษัท ทุนธนาชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

รายงาน และ งบการเงิน

31 ธันวาคม 2563

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท ทุนชนชาติ จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท ทุนชนชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และได้ตรวจสอบงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ทุนชนชาติ จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน

ข้าพเจ้าเห็นว่างบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท ทุนชนชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท ทุนชนชาติ จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรค ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณอื่นๆตามที่ระบุในข้อกำหนดนั้นด้วย ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 1.2 และข้อ 3 ก) จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีผลกระทบต่อธุรกิจและอุตสาหกรรมในหลายภาคส่วน สถานการณ์ดังกล่าวอาจนำมาซึ่งความไม่แน่นอนและอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดในอนาคตของกลุ่มบริษัท และจากผลกระทบของสถานการณ์ดังกล่าว กลุ่มบริษัทจึงได้จัดทำงบการเงินโดยเลือกนำแนวปฏิบัติทางการบัญชีเรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ที่ประกาศโดยสภาวิชาชีพบัญชีมาถือปฏิบัติ ทั้งนี้ ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อกรณีข้างต้นแต่อย่างใด

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับปีปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วย การปฏิบัติงานของข้าพเจ้าได้รวมวิธีการตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วย ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินโดยรวม

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ พร้อมวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องมีดังต่อไปนี้

ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 13 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมีเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้เป็นจำนวน 52,593 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 37 ของยอดสินทรัพย์รวม) และค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเป็นจำนวน 2,342 ล้านบาท ซึ่งเป็นจำนวนที่มีสาระสำคัญอย่างมากต่องบการเงิน ในปี 2563 กลุ่มบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน มาถือปฏิบัติโดยเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 ซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้กำหนดหลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงินโดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น หลักการดังกล่าวต้องอาศัยการพัฒนาแบบจำลองสำหรับการคำนวณที่มีความซับซ้อน โดยต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการอย่างมากจากผู้บริหารในการพัฒนาแบบจำลองรวมถึงการระบุเงื่อนไขการประเมินการเพิ่มขึ้นในความเสี่ยงด้านเครดิตของลูกหนี้ นับตั้งแต่การรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก ค่าความน่าจะเป็นที่ลูกหนี้จะผิดนัดชำระหนี้ ร้อยละของความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นเมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ต่อจำนวนเงินของยอดหนี้ ประมาณการยอดหนี้เมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระ การคำนวณค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของลูกหนี้ การเลือกข้อมูลการคาดการณ์สถานะเศรษฐกิจในอนาคตมาใช้ในแบบจำลอง และการปรับปรุงส่วนเพิ่มจากการบริหารจัดการค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเนื่องจากข้อจำกัดของแบบจำลอง ด้วยความมีสาระสำคัญและการที่ผู้บริหารต้องใช้ดุลยพินิจอย่างสูงในการประมาณการดังกล่าว ข้าพเจ้าจึงให้ความสำคัญกับการตรวจสอบความเพียงพอของค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้

ข้าพเจ้าได้ศึกษา ทำความเข้าใจ ประเมินและสุ่มทดสอบความมีประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปล่อยสินเชื่อ การรับชำระหนี้ การประเมินค่าความน่าจะเป็นที่ลูกหนี้จะผิดนัดชำระหนี้ ร้อยละของความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ต่อยอดหนี้ และประมาณการยอดหนี้เมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระรวมถึงการคำนวณค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ และสุ่มทดสอบระบบการควบคุมภายในของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้ประเมินและทดสอบความสมเหตุสมผลของแบบจำลองผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กลุ่มบริษัทใช้ในการประเมินการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิตประเภทต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่ใช้ในการออกแบบประสิทธิภาพของแบบจำลองสำหรับกลุ่มลูกหนี้ที่สำคัญ และกระบวนการกำกับดูแลการพัฒนาแบบจำลอง โดยการสอบทานเอกสารประกอบการพัฒนาแบบจำลอง สุ่มทดสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูลที่นำมาใช้พัฒนาแบบจำลอง ประเมินวิธีการคำนวณและข้อสมมติฐานที่ใช้ในการคำนวณ ทั้งนี้ ข้าพเจ้าได้ประเมินความสมเหตุสมผลของปัจจัยทางเศรษฐศาสตร์มหภาค และความน่าจะเป็นถ่วงน้ำหนักของสถานการณ์ที่แตกต่างกัน และความเหมาะสมของการปรับปรุงส่วนเพิ่มจากการบริหารจัดการ เปรียบเทียบนโยบายการบัญชีของกลุ่มบริษัทกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และประเมินความเพียงพอของการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นโดยการสุ่มทดสอบการจัดกลุ่มเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามการเปลี่ยนแปลงในความเสี่ยงด้านเครดิตนับตั้งแต่การรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก และทดสอบการคำนวณค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี รวมถึงการทดสอบความครบถ้วนของข้อมูลที่นำมาใช้ในการคำนวณค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

การรับรู้รายได้ดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทมีรายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงินที่รับรู้ในปี 2563 จำนวน 3,516 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 17 ของรายได้รวม) กลุ่มบริษัทรับรู้รายได้ดอกเบี้ยด้วยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ซึ่งการกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการของผู้บริหารในการประมาณการกระแสเงินสดรับในอนาคตตลอดอายุที่คาดไว้ของเครื่องมือทางการเงิน โดยคำนึงถึงส่วนลดหรือส่วนเกินในการได้มาซึ่งสินทรัพย์ และค่าธรรมเนียม ตลอดจนต้นทุนที่เป็นส่วนหนึ่งของอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง นอกจากนี้ รายได้ดอกเบี้ยดังกล่าวเกิดจากธุรกรรมปล่อยสินเชื่อที่มีรายการจำนวนมากและมีลูกค้านumerous มากมาย ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงให้ความสำคัญกับการตรวจสอบว่ารายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อได้รับรู้ด้วยมูลค่าที่ถูกต้องตามที่ควรและในระยะเวลาที่เหมาะสมตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ข้าพเจ้าได้ศึกษา ทำความเข้าใจ ประเมินและสุ่มทดสอบความมีประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปล่อยสินเชื่อ การรับรู้รายได้ดอกเบี้ย การรับชำระเงิน และระบบการควบคุมภายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง โดยการสอบถามผู้บริหาร ทำความเข้าใจและประเมินวิธีการที่ผู้บริหารใช้ในการประมาณการกระแสเงินสดรับและช่วงอายุของสินทรัพย์ทางการเงินในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง รวมทั้งสุ่มทดสอบความถูกต้องของข้อมูลและการคำนวณ นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้สุ่มตัวอย่างสัญญาเงินให้สินเชื่อ เพื่อตรวจสอบการบันทึกรายการเงินให้สินเชื่อและการรับรู้รายได้ว่ามีการรับรู้รายได้เป็นไปตามเงื่อนไขในสัญญาและมีการปรับปรุงด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการรับรู้รายได้และเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และข้าพเจ้าได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลบัญชีรายได้ และสุ่มตรวจสอบรายการปรับปรุงบัญชีที่สำคัญที่ผ่านใบสำคัญทั่วไป

การด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทร่วม

กลุ่มบริษัทมีเงินลงทุนในบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 จำนวน 48,007 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 34 ของยอดสินทรัพย์รวม) ข้าพเจ้าให้ความสำคัญในการพิจารณาการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทร่วม เนื่องจากการประเมินการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทร่วมถือเป็นประมาณการทางบัญชีที่สำคัญที่ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ทั้งจากมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า ซึ่งรวมถึงการระบุนหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดและการประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการคาดว่าจะได้รับ รวมถึงการกำหนดอัตราคิดลดและอัตราการเติบโตในระยะยาวที่เหมาะสม ซึ่งทำให้เกิดความเสี่ยงในการแสดงมูลค่าเงินลงทุนในบริษัทร่วมที่ไม่เหมาะสม

ข้าพเจ้าได้ทำความเข้าใจและประเมินการกำหนดหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดและแบบจำลองทางการเงินที่ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทเลือกใช้ โดยทำความเข้าใจกระบวนการพิจารณาของฝ่ายบริหารว่าสอดคล้องตามลักษณะการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์หรือไม่ นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้ทดสอบความเหมาะสมของสมมติฐานที่สำคัญที่ใช้ในการประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตที่จัดทำโดยฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัท โดยการเปรียบเทียบข้อสมมติดังกล่าวกับแหล่งข้อมูลภายนอกและภายในของบริษัทฯ รวมถึงเปรียบเทียบประมาณการกระแสเงินสดกับผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นในอดีตเพื่อประเมินการใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารในการประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต และพิจารณาความเหมาะสมของอัตราคิดลดและอัตราการเติบโตของรายได้ในระยะยาวที่ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทเลือกใช้ และทดสอบการคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

หนี้สินจากสัญญาประกันภัย/ประกันชีวิต

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 24 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมียอดคงค้างเงินสำรองประกันชีวิตจำนวน 5,812 ล้านบาท และสำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายจากสัญญาประกันภัยจำนวน 1,839 ล้านบาท ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของหนี้สินตามสัญญาประกันภัย/ประกันชีวิตตามงบการเงิน โดยเงินสำรองประกันชีวิตเป็นยอดเงินสำรองสะสมตั้งแต่วันเริ่มทำประกันถึงวันสิ้นรอบระยะเวลา รายงานสำหรับกรมธรรม์ประกันภัยที่มีผลบังคับอยู่ ซึ่งคำนวณโดยวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยใช้ข้อสมมติหลายประการที่เป็นค่าประมาณการที่ดีที่สุดของภาระผูกพันตามสัญญาประกันชีวิต ณ ขณะนั้น และสำหรับบัญชีสำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายเป็นประมาณการสำรองทั้งในส่วนของความเสียหายที่เกิดขึ้นและได้รับรายงานแล้วและความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รายงาน ซึ่งการประมาณการดังกล่าวคำนวณขึ้นโดยฝ่ายบริหารของบริษัทย่อยตามวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย ข้อสมมติหลักที่ใช้ในการคำนวณอ้างอิงจากข้อมูลในอดีต และต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารในการประมาณการ การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติต่างๆ จะมีผลกระทบต่อยอดสำรองประกันภัยและสำรองประกันชีวิต ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงให้ความสำคัญกับการตรวจสอบความเพียงพอของการประมาณการสำรองดังกล่าว

ข้าพเจ้าได้ศึกษา ทำความเข้าใจ ประเมินและสุ่มทดสอบประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในเกี่ยวกับการรับเรื่องสินไหมทดแทน การจัดการสินไหมทดแทน การตั้งประมาณการสำรองสินไหมทดแทนและสินไหมค้างจ่าย และการประมาณการเงินสำรองประกันชีวิต โดยการสอบถามผู้บริหาร ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์และข้อสมมติที่ใช้ในการประมาณการโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัย นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้สุ่มทดสอบข้อมูลที่นักคณิตศาสตร์ใช้ในการคำนวณเงินสำรองและประมาณการสำรองสินไหมทดแทน สุ่มตัวอย่างเพิ่มสินไหมรายใหญ่ วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลความถี่ของการเกิดความเสียหายและขนาดของความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อครั้ง วิเคราะห์เปรียบเทียบรายการเคลื่อนไหวของยอดเงินสำรอง นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้สอบทานรายงานการคำนวณประมาณการสำรองที่จัดทำโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยว่าสอดคล้องกับประมาณการที่ตั้งไว้ในบัญชี ประเมินข้อสมมติ วิธีการที่ใช้ในการคำนวณ ทดสอบข้อมูลในอดีตที่นักคณิตศาสตร์ใช้ และเปรียบเทียบกับข้อสมมติที่ใช้ในปีก่อน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลทั้งหมดที่อยู่ในรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท (แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงอยู่ในรายงานนั้น)

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ข้อสรุปในลักษณะการให้ความเชื่อมั่นในรูปแบบใดๆต่อข้อมูลอื่นนั้น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นนั้นมี ความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้อื่นที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่ หรือ ปรากฏว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ หากในการปฏิบัติงานดังกล่าว ข้าพเจ้าสรุป ได้ว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญแล้ว ข้าพเจ้าจะต้องรายงานข้อเท็จจริงนั้น ทั้งนี้ ข้าพเจ้า ไม่พบว่ามีความขัดแย้งที่ควรรายงาน

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการ รายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำ งบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือ ข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่มีเรื่องดังกล่าว และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับ กิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถ ดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่ม บริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจาก การแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และ เสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่น ในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจ พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริต หรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อการคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละ รายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงิน เหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานดังต่อไปนี้ด้วย

- ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่า จะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อ ความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดง ความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจาก การทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริง หรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของ การควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทาง บัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารจัดทำ
- สรุปร่วมกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และ สรุปร่วมจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือ สถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงาน ต่อเนื่องหรือไม่ หากข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะต้องให้ข้อสังเกตไว้ใน รายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือหากเห็นว่าการเปิดเผย ดังกล่าวไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าจะแสดงความเห็นที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการ สอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่องได้
- ประเมินการนำเสนอโครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประเมินว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- รวบรวมเอกสารหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการหรือ ของกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการ กำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียง ผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้า และมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องทั้งหลายที่สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไม่ให้เปิดเผยเรื่องดังกล่าวต่อสาธารณะหรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้เสียสาธารณะจะได้จากการสื่อสารดังกล่าว

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้

สมใจ คุณปลื้ม

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4499

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

กรุงเทพฯ: 25 กุมภาพันธ์ 2564

บริษัท พูนธนาชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

		(หน่วย: พันบาท)			
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
หมายเหตุ		2563	2562	2563	2562
สินทรัพย์					
เงินสด		2,471	2,970	-	-
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ - เงินฝากสถาบันการเงิน	8	7,811,600	7,404,040	171,951	29,841
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม					
ผ่านกำไรหรือขาดทุน	9	3,356,589	-	1,217,639	-
สินทรัพย์อนุพันธ์	10	145,444	12,755	142,100	-
เงินลงทุนสุทธิ	11	21,650,020	41,550,937	8,697,046	22,597,140
เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วมและการร่วมค้าสุทธิ	12	48,006,971	45,420,712	67,468,789	71,416,280
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	13	50,250,543	53,159,444	803,616	715,839
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	15	3,054,027	3,128,013	1,597,510	1,605,814
ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และสินทรัพย์สิทธิการใช้สุทธิ	16	677,699	301,038	138,665	77,785
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ	17	163,898	138,628	870	640
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	18	917,113	809,047	-	-
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์		1,246,888	2,577,224	-	764,570
สินทรัพย์ที่จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย	19	-	3,423,074	-	-
สินทรัพย์อื่นสุทธิ	20	3,472,371	2,998,680	76,092	88,683
รวมสินทรัพย์		140,755,634	160,926,562	80,314,278	97,296,592

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท พูนธนาชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

(หน่วย: พันบาท)

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หมายเหตุ	2563	2562	2563	2562
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน - เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	21	13,312,347	15,659,515	-	-
หนี้สินอนุพันธ์	10	14,219	46,515	-	-
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	22	33,887,024	44,780,435	10,700,000	17,587,468
ประมาณการหนี้สิน	23	410,153	468,225	58,513	52,329
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	18	225,797	209,995	178,258	148,869
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย/ประกันชีวิต	24	12,231,053	13,095,578	-	-
เงินปันผลค้างจ่าย		-	4,582,651	-	4,582,651
หนี้สินอื่น	25	7,906,887	8,024,895	774,997	951,417
รวมหนี้สิน		67,987,480	86,867,809	11,711,768	23,322,734
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น	26				
ทุนจดทะเบียน ออกจำหน่ายและชำระแล้ว					
หุ้นบุริมสิทธิ 13,156 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท		132	132	132	132
หุ้นสามัญ 1,165,116,547 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท		11,651,165	11,651,165	11,651,165	11,651,165
		11,651,297	11,651,297	11,651,297	11,651,297
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ		2,065,645	2,065,645	2,065,645	2,065,645
องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น	27	(2,701,100)	(2,540,472)	529,030	589,637
กำไรสะสม					
จัดสรรแล้ว - ทุนสำรองตามกฎหมาย	28	1,277,830	1,277,830	1,277,830	1,277,830
- สำรองหุ้นทุนซื้อคืน	26	5,863,053	999,964	5,863,053	999,964
ยังไม่ได้จัดสรร		51,016,932	53,378,669	53,078,708	58,389,449
หัก: หุ้นทุนซื้อคืน - หุ้นสามัญ	26	(5,863,053)	(999,964)	(5,863,053)	(999,964)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้นใหญ่		63,310,604	65,832,969	68,602,510	73,973,858
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		9,457,550	8,225,784	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		72,768,154	74,058,753	68,602,510	73,973,858
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		140,755,634	160,926,562	80,314,278	97,296,592

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

กรรมการ

บริษัท ทุนธนชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

(หน่วย: พันบาท ยกเว้นกำไรต่อหุ้นแสดงเป็นบาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2563	2562	2563	2562
กำไรหรือขาดทุน					
การดำเนินงานต่อเนื่อง					
รายได้ดอกเบี้ย	30	4,213,087	4,339,052	126,989	119,875
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	31	(1,620,162)	(1,599,451)	(567,109)	(538,227)
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ		2,592,925	2,739,601	(440,120)	(418,352)
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ		1,659,343	1,458,217	480	609
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ		(410,723)	(374,135)	(1,079)	(575)
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	32	1,248,620	1,084,082	(599)	34
กำไรสุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยวิธีธรรม					
ผ่านกำไรหรือขาดทุน/กำไรสุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้า					
และบริหารตราต่างประเทศ	33	150,558	145,707	163,441	-
กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเงินลงทุน	34	3,756,985	513,526	(450,742)	53,837,128
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	12.4	2,154,393	366,638	-	-
กำไรจากทรัพย์สินรอการขายและทรัพย์สินอื่น		225,455	221,627	146,975	440,257
รายได้จากการรับประกันภัย/ประกันชีวิต	35	7,708,659	7,982,593	-	-
รายได้เงินปันผล		308,218	181,467	3,914,027	3,630,726
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ		585,023	822,886	109,275	51,639
รวมรายได้จากการดำเนินงาน		18,730,836	14,058,127	3,442,257	57,541,432
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย/ประกันชีวิต	36	(5,820,488)	(6,574,234)	-	-
รายได้จากการดำเนินงานสุทธิ		12,910,348	7,483,893	3,442,257	57,541,432
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ					
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		1,886,934	1,895,377	179,318	139,186
ค่าตอบแทนกรรมการ	37	82,709	69,772	48,693	46,569
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์		244,765	245,286	24,164	20,589
ค่าภาษีอากร		20,889	34,655	3,298	3,895
ค่าใช้จ่ายอื่น		674,730	789,062	60,457	83,997
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ		2,910,027	3,034,152	315,930	294,236
ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (โอนกลับ)	38	595,389	-	(28,068)	-
โอนกลับหนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า	39	-	(316,254)	-	(14,037)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้		9,404,932	4,765,995	3,154,395	57,261,233
ภาษีเงินได้	18.2	(1,556,690)	(1,366,653)	(29,932)	(141)
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง		7,848,242	3,399,342	3,124,463	57,261,092
การดำเนินงานที่ยกเลิก					
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก		-	13,360,708	-	-
รวมกำไรสำหรับปี		7,848,242	16,760,050	3,124,463	57,261,092

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทุนธนาชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

(หน่วย: พันบาท ยกเว้นกำไรต่อหุ้นแสดงเป็นบาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
การดำเนินงานต่อเนื่อง				
รายการที่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในตราสารหนี้				
ด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(38,669)	-	1,009	-
กำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	-	379,514	-	34,473
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม (ขาดทุน)	10,034	(64,689)	-	-
ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ขาดทุน)	7,734	27,766	(202)	(6,894)
	(20,901)	342,591	807	27,579
รายการที่ไม่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
ขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่า				
ด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(1,392,658)	-	(708,346)	-
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	-	88,852	-	39,830
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม (ขาดทุน)	(121,071)	246,604	-	-
กำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (ขาดทุน)				
สำหรับโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน	73,781	(75,622)	12,371	(5,547)
ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ขาดทุน)	157,156	(14,039)	41,915	(7,966)
	(1,282,792)	245,795	(654,060)	26,317
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากการดำเนินงานต่อเนื่อง (ขาดทุน)	(1,303,693)	588,386	(653,253)	53,896
การดำเนินงานที่ยกเลิก				
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	2,996,555	-	-
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ขาดทุน)	(1,303,693)	3,584,941	(653,253)	53,896
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม				
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	6,544,549	3,987,728	2,471,210	57,314,988
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	16,357,263	-	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม	6,544,549	20,344,991	2,471,210	57,314,988
การแบ่งปันกำไร				
ส่วนที่เป็นของบริษัทฯ				
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	6,669,030	1,729,979	3,124,463	57,261,092
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	9,077,080	-	-
กำไรสำหรับปีส่วนที่เป็นของบริษัทฯ	6,669,030	10,807,059	3,124,463	57,261,092
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม				
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	1,179,212	1,669,363		
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	4,283,628		
กำไรสำหรับปีส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	1,179,212	5,952,991		
	7,848,242	16,760,050		

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทุนธนาชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

(หน่วย: พันบาท ยกเว้นกำไรต่อหุ้นแสดงเป็นบาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของบริษัทฯ				
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	5,527,435	2,108,033	2,471,210	57,314,988
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	10,495,185	-	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมส่วนที่เป็นของบริษัทฯ	5,527,435	12,603,218	2,471,210	57,314,988
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม				
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	1,017,114	1,879,695		
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	5,862,078		
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	1,017,114	7,741,773		
	6,544,549	20,344,991		
กำไรต่อหุ้นของผู้ถือหุ้นบริษัทฯ				
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาทต่อหุ้น)	40			
กำไรจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	6.26	1.51	2.93	49.98
กำไรจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	7.92	-	-
	6.26	9.43	2.93	49.98
กำไรต่อหุ้นปรับลด (บาทต่อหุ้น)				
กำไรจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	6.26	1.51	2.93	49.98
กำไรจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	7.92	-	-
	6.26	9.43	2.93	49.98

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท พูนธนาชาด จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรจากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้	9,404,932	23,464,638	3,154,395	57,261,233
รายการปรับกระทบกำไรจากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้				
เป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน				
ส่วนแบ่งผลกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	(2,154,393)	(366,638)	-	-
ค่าเสื่อมราคาและรายการขจัดบัญชี	195,264	84,342	23,285	7,040
ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (โอนกลับ)	595,389	-	(28,068)	-
โอนกลับหนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่า	-	(316,254)	-	(14,037)
ประมาณการหนี้สินเพิ่มขึ้น	45,350	122,721	22,391	18,099
ค่าเผื่อการด้อยค่าของทรัพย์สินรอการขายเพิ่มขึ้น (ลดลง)	(73,075)	343,628	(5,125)	(4,590)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของอุปกรณ์/สินทรัพย์อื่นลดลง	(8,716)	(1,732)	(363)	(969)
ขาดทุนจากการตีราคาอาคาร	-	1,678	-	-
กำไรและดอกเบี้ยรับจากการ โอนทรัพย์สินชำระหนี้	(2,733)	(6,012)	-	-
ขาดทุน (กำไร) ที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน/				
ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	-	(266,274)	454,139	-
กำไรจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	(37,824)	-	(154,233)	-
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อย/บริษัทร่วม	-	(4,663,620)	-	(53,647,405)
กำไรจากการรับคืนทุนเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	-	(28)
ขาดทุน (กำไร) จากการจำหน่ายที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	3,537	10,989	-	(37)
รายได้ค่ารับอื่นลดลง (เพิ่มขึ้น)	20,237	(180,140)	(28,559)	-
	7,987,968	18,227,326	3,437,862	3,619,306
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	(2,592,925)	(2,739,601)	440,120	418,352
รายได้เงินปันผล	(308,218)	(181,467)	(3,914,027)	(3,630,726)
เงินสดรับดอกเบี้ยจากการดำเนินงาน	3,916,642	4,041,806	58,297	59,064
เงินสดจ่ายดอกเบี้ยจากการดำเนินงาน	(207,427)	(362,494)	-	-
เงินสดจ่ายภาษีเงินได้	(1,753,599)	(984,679)	(3,880)	(8,254)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงใน				
สินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	7,042,441	18,000,891	18,372	457,742

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทุนธนชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (ต่อ)				
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน - เงินฝากสถาบันการเงิน	(413,528)	(68,888)	(142,065)	(6,330)
สินทรัพย์อนุพันธ์	(132,689)	(8,712)	-	-
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	2,646,100	-	2,130,143	-
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า	-	(925,994)	-	-
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	2,666,876	(2,468,972)	41,121	676,771
ทรัพย์สินรอการขาย	837,045	531,600	13,428	(747,370)
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	1,330,336	(64,833)	764,570	289,344
สินทรัพย์อื่น	2,420,152	113,155	5,016	(46,275)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน - เงินกู้ยืมสถาบันการเงิน	(2,347,168)	(3,028,743)	-	-
หนี้สินอนุพันธ์	(32,297)	42,015	-	-
เจ้าหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	1,135,245	(10,688)	(193,902)	(192,451)
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย/ประกันชีวิต	(864,525)	(965,992)	-	-
หนี้สินอื่น	(996,057)	92,927	(36,317)	340,820
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	13,291,931	11,237,766	2,600,366	772,251
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ (เพิ่มขึ้น) ลดลง	11,974,493	(29,382,633)	10,020,095	(20,653,307)
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วมและการร่วมค้า	(1,475,340)	(70,249,755)	(1,666,992)	(70,249,755)
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อย/บริษัทร่วม	-	87,113,406	-	85,075,522
เงินสดรับจากการรับคืนทุนจากบริษัทย่อย	-	-	5,199,352	-
เงินสดรับดอกเบี้ย	177,352	225,990	9,600	8,203
เงินสดรับเงินปันผล	662,241	393,888	3,914,027	3,630,726
เงินสดจ่ายซื้ออาคารและอุปกรณ์/สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(95,321)	(104,807)	(1,046)	(5,655)
เงินสดรับจากการขายอุปกรณ์	2,005	2,521	489	47
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	11,245,430	(12,001,390)	17,475,525	(2,194,219)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทุนธนาชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินสดรับจากตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	18,161,956	18,956,837	-	8,943,851
เงินสดจ่ายคืนตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	(29,055,368)	(9,654,158)	(6,900,000)	(3,600,000)
เงินสดจ่ายดอกเบี้ยตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	(1,427,775)	(1,184,447)	(570,126)	(480,154)
เงินสดจ่ายซื้อหุ้นทุนซื้อคืน	(4,863,089)	(234,984)	(4,863,089)	(234,984)
เงินสดค่าหุ้นรับจากผู้ถือหุ้นส่วนน้อยจากการเพิ่มทุนของบริษัทย่อย	934,402	-	-	-
เงินสดจ่ายคืนผู้ถือหุ้นส่วนน้อยจากการลดทุนของบริษัทย่อย	(648)	-	-	-
เงินปันผลจ่าย	(7,726,804)	(3,206,745)	(7,726,804)	(3,206,745)
เงินสดจ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	(108,796)	-	(15,872)	-
เงินปันผลจ่ายส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(451,738)	(3,919,763)	-	-
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปเป็น) กิจกรรมจัดหาเงิน	(24,537,860)	756,740	(20,075,891)	1,421,968
เงินสดลดลงสุทธิ	(499)	(6,884)	-	-
เงินสด ณ วันต้นปี	2,970	9,854	-	-
เงินสด ณ วันปลายปี	2,471	2,970	-	-

ข้อมูลเพิ่มเติมประกอบกระแสเงินสด

รายการที่มีใช้เงินสด

รับโอนทรัพย์สินรอกการขายจากลูกหนี้เงินให้สินเชื่อ				
และเงินลงทุนในลูกหนี้ที่ซื้อมา	689,984	807,593	-	-
ทรัพย์สินรอกการขายจากการรับคืนทุนจากบริษัทย่อย	-	-	-	2,040
หนี้สูญตัดบัญชี	440,678	156,793	2,422	44,306
เจ้าหนี้จากการซื้อทรัพย์สิน	1,586	2,161	-	39
เงินปันผลค้างจ่าย	-	4,582,651	-	4,582,651
ลูกหนี้จากการซื้อขายบริษัทย่อย	-	764,039	-	764,039
เจ้าหนี้จากการซื้อบริษัทร่วม	-	193,750	-	193,750
สินทรัพย์สิทธิการใช้	52,852	-	3,900	-

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทุนธนชาต จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินรวม																
ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่																
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น																
ส่วนแบ่งส่วนเกินทุน																
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลง																
ส่วนแบ่งส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลง																
กำไรสะสม																
จัดสรรแล้ว																
ทุนสำรอง																
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจ																
ควบคุม																
รวม																
ทุนที่ออกและชำระแล้ว																
หุ้นสามัญ																
มูลค่าหุ้นของ																
บริษัทย่อย																
ในเงินลงทุน																
ลงทุนสุทธิ																
สินทรัพย์																
ในบริษัทรวม																
ของบริษัทรวม																
ตามกฎหมาย																
หุ้นทุนซื้อคืน																
ยังไม่ได้จัดสรร																
หุ้นทุนซื้อคืน																
ควบคุม																
รวม																
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562																
จ่ายเงินปันผล (หมายเหตุ 29)																
โอนกลับเงินปันผลที่จัดสรรให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่มีสิทธิรับเงินปันผล																
จ่ายซื้อหุ้นทุนซื้อคืน																
จัดสรรกำไรสะสมเป็นเงินสำรองหุ้นทุนซื้อคืน																
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อยลดลง																
จากการเพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อย																
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในเงินลงทุน																
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อย																
ของบริษัทรวม																
โอนไปกำไรสะสม																
ลดลงจากการขายบริษัทย่อย																
กำไรสำหรับปี																
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี (ขาดทุน)																
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562																
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563																
ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี (หมายเหตุ 4)																
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 - หลังการปรับปรุง																
จ่ายเงินปันผล (หมายเหตุ 29)																
โอนกลับเงินปันผลที่จัดสรรให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่มีสิทธิรับเงินปันผล																
จ่ายซื้อหุ้นทุนซื้อคืน																
จัดสรรกำไรสะสมเป็นเงินสำรองหุ้นทุนซื้อคืน																
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อยเพิ่มขึ้น																
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนในเงินลงทุน																
โอนกำไรจากเงินลงทุน/ตัดจำหน่ายส่วนเกินทุนไปกำไรสะสม																
กำไรสำหรับปี																
กำไรจากเงินลงทุน/ตัดจำหน่ายส่วนเกินทุน																
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี (ขาดทุน)																
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563																

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทุนธนชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ									
	ทุนที่ออกและชำระแล้ว		องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น							
			ส่วนเกิน		กำไรสะสม					
					จัดสรรแล้ว	ยังไม่ได้จัดสรร	หุ้นทุนซื้อคืน	รวม		
									จากการเปลี่ยนแปลง	ส่วนเกินจากการตีราคาสินทรัพย์
หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	มูลค่าหุ้นสามัญ	มูลค่าเงินลงทุนสุทธิ	สินทรัพย์	ตามกฎหมาย	หุ้นทุนซื้อคืน				
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	132	11,651,165	2,065,645	519,152	12,278	1,277,830	764,980	9,157,048	(764,980)	24,683,250
จ่ายเงินปันผล (หมายเหตุ 29)	-	-	-	-	-	-	-	(7,790,506)	-	(7,790,506)
โอนกลับเงินปันผลที่จัดสรรให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่มีสิทธิรับเงินปันผล	-	-	-	-	-	-	-	1,110	-	1,110
จ่ายซื้อหุ้นทุนซื้อคืน	-	-	-	-	-	-	-	-	(234,984)	(234,984)
จัดสรรกำไรสะสมเป็นเงินสำรองหุ้นทุนซื้อคืน	-	-	-	-	-	-	234,984	(234,984)	-	-
โอนไปกำไรสะสม	-	-	-	-	(1,236)	-	-	1,236	-	-
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	-	57,261,092	-	57,261,092
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี (ขาดทุน)	-	-	-	27,579	31,864	-	-	(5,547)	-	53,896
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	132	11,651,165	2,065,645	546,731	42,906	1,277,830	999,964	58,389,449	(999,964)	73,973,858
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	132	11,651,165	2,065,645	546,731	42,906	1,277,830	999,964	58,389,449	(999,964)	73,973,858
ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี (หมายเหตุ 4)	-	-	-	108,095	-	-	-	56,588	-	164,683
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 - หลังการปรับปรุง	132	11,651,165	2,065,645	654,826	42,906	1,277,830	999,964	58,446,037	(999,964)	74,138,541
จ่ายเงินปันผล (หมายเหตุ 29)	-	-	-	-	-	-	-	(3,145,850)	-	(3,145,850)
โอนกลับเงินปันผลที่จัดสรรให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่มีสิทธิรับเงินปันผล	-	-	-	-	-	-	-	1,698	-	1,698
จ่ายซื้อหุ้นทุนซื้อคืน	-	-	-	-	-	-	-	-	(4,863,089)	(4,863,089)
จัดสรรกำไรสะสมเป็นเงินสำรองหุ้นทุนซื้อคืน	-	-	-	-	-	-	4,863,089	(4,863,089)	-	-
โอนกำไรจากเงินลงทุน/ตัดจำหน่ายส่วนเกินทุนไปกำไรสะสม	-	-	-	498,768	(1,846)	-	-	(496,922)	-	-
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	-	3,124,463	-	3,124,463
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี (ขาดทุน)	-	-	-	(665,624)	-	-	-	12,371	-	(653,253)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	132	11,651,165	2,065,645	487,970	41,060	1,277,830	5,863,053	53,078,708	(5,863,053)	68,602,510

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทุนธนาชาติ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ข้อมูลทั่วไปของบริษัทฯ

บริษัท ทุนธนาชาติ จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) จัดตั้งขึ้นเป็นบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายไทย และประกอบกิจการในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการลงทุน (Holding Company) ที่อยู่ตามที่ตั้งทะเบียนของบริษัทฯตั้งอยู่เลขที่ 444 อาคารเอ็มบีเค ทาวเวอร์ ชั้น 16 - 17 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ

บริษัทย่อยทั้งหมดจัดตั้งเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายไทยและประกอบกิจการในประเทศไทย โดยดำเนินธุรกิจหลักทางด้านธุรกิจบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ ธุรกิจหลักทรัพย์ ธุรกิจให้เช่าสินทรัพย์แบบลีสซิ่งและเช่าซื้อ ธุรกิจประกันวินาศภัย ธุรกิจประกันชีวิตและอื่น ๆ

1.2 การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีผลกระทบต่อธุรกิจและอุตสาหกรรมในหลายภาคส่วน สถานการณ์ดังกล่าวอาจนำมาซึ่งความไม่แน่นอนและอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดในอนาคตของกลุ่มบริษัท ซึ่งผลกระทบดังกล่าวยังไม่สามารถประมาณได้ อย่างสมเหตุสมผลในขณะนี้ ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทติดตามความคืบหน้าของสถานการณ์ดังกล่าว และประเมินผลกระทบทางการเงินเกี่ยวกับมูลค่าของสินทรัพย์ ประมาณการหนี้สินและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการบริหารจัดการกระแสเงินสดของกลุ่มบริษัท ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารได้ใช้ประมาณการ และดุลยพินิจในประเด็นต่าง ๆ ในการประมาณการผลกระทบซึ่งต้องมีการประมาณการอย่างต่อเนื่องหากสถานการณ์มีการเปลี่ยนแปลง

2. เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

2.1 งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และอ้างอิงตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทย (“ธปท.”) และการแสดงรายการในงบการเงินได้ทำขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบของงบการเงินที่กำหนดโดย ธปท. เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของธนาคารพาณิชย์ และบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2561 ซึ่งเริ่มมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินปี 2563 เนื่องจากธุรกิจหลักของกลุ่มบริษัทคือการบริหารสินทรัพย์

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลมาจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

2.2 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินรวม

ก) งบการเงินรวมนี้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “บริษัทย่อย”) ดังต่อไปนี้

	ประเภทธุรกิจ	อัตราร้อยละของการ ถือหุ้นโดยบริษัทฯ		อัตราร้อยละของการ ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย	
		2563	2562	2563	2562
<u>บริษัทย่อยที่บริษัทฯถือหุ้นโดยตรง</u>					
บริษัทบริหารสินทรัพย์ เอ็น เอฟ เอส จำกัด	บริหารสินทรัพย์	100.00	100.00	-	-
	ค้ำประกันคุณภาพ				
บริษัท ธนชาติ เอสพีวี 1 จำกัด	ลงทุนในหลักทรัพย์	100.00	100.00	-	-
บริษัทบริหารสินทรัพย์ ที เอส จำกัด	บริหารสินทรัพย์	99.99	99.96	-	-
	ค้ำประกันคุณภาพ				
บริษัท ธนชาติ เอสพีวี 2 จำกัด	ลงทุนในหลักทรัพย์	99.98	99.96	-	-
กองทุนรวมธนาชาติพร็อพเพอร์ตี้ฟันด์ 6	อยู่ระหว่างชำระบัญชี	99.80	99.80	-	-
บริษัทบริหารสินทรัพย์ แม็กซ์ จำกัด	บริหารสินทรัพย์	83.44	83.44	-	-
	ค้ำประกันคุณภาพ				
บริษัทหลักทรัพย์ ธนชาติ จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจหลักทรัพย์	50.96	50.96	-	-
บริษัท ธนชาติประกันภัย จำกัด (มหาชน)	ประกันภัย	50.96	50.96	-	-
บริษัท เอ็ม บี เค ไลฟ์ ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	ประกันชีวิต	51.00	51.00	-	-
บริษัท ที เอ็ม โบรกเกอร์ จำกัด	นายหน้าประกันชีวิต/ ประกันวินาศภัย	51.00	51.00	-	-
บริษัท เอ็ม ที เซอร์วิส 2016 จำกัด	บริการ	51.00	51.00	-	-
<u>บริษัทย่อยที่บริษัทฯถือหุ้นโดยอ้อม</u>					
บริษัท ราชธานีลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจเช่าซื้อและลิสซิ่ง	3.13	-	55.73	55.47
บริษัท ธนชาติกรุ๊ป ลิสซิ่ง จำกัด	อยู่ระหว่างชำระบัญชี	-	-	100.00	100.00
บริษัท ธนชาติแมนเนจเม้นท์ แอนด์ เซอร์วิส จำกัด	บริการ	-	-	100.00	100.00
บริษัท ธนชาติ เทรนนิ่ง แอนด์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด	อยู่ระหว่างชำระบัญชี	-	-	100.00	100.00
บริษัท รักษาความปลอดภัย สคิบ เซอร์วิส จำกัด	บริการ	-	-	100.00	100.00
บริษัท อาร์ทีเอ็น อินชัวร์รันส์ โบรกเกอร์ จำกัด	นายหน้าประกันชีวิต/ ประกันวินาศภัย	-	-	58.86	55.47

การปรับโครงสร้างธุรกิจของบริษัทฯและธนาคารธนชาต จำกัด (มหาชน) และแผนการรวมกิจการระหว่าง ธนาคารธนชาต จำกัด (มหาชน) และธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)

เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2562 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯได้มีมติอนุมัติการปรับโครงสร้างธุรกิจของบริษัทฯและธนาคารธนชาต จำกัด (มหาชน) (“ธนาคารธนชาต”) และแผนการรวมกิจการระหว่างธนาคารธนชาตและธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) (“ธนาคารทหารไทย”) รวมทั้งแผนการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงอนุมัติการเข้าทำสัญญาต่าง ๆ และได้ลงนามในสัญญาที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2562

เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2562 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ได้มีมติอนุมัติการปรับโครงสร้างธุรกิจของบริษัทฯและธนาคารธนชาต และแผนการรวมกิจการระหว่างธนาคารธนชาต และธนาคารทหารไทย ดังนี้

1. อนุมัติให้บริษัท ทูนครินชาต ซื้อหุ้นสามัญที่ธนาคารธนชาต ถืออยู่ในบริษัทย่อยและบริษัทอื่นบางบริษัท ในส่วนที่เสนอขายให้แก่บริษัท ทูนครินชาต
2. อนุมัติให้บริษัท ทูนครินชาต ซื้อหุ้นสามัญที่ธนาคารธนชาต ถืออยู่ในบริษัทย่อยและบริษัทอื่นบางบริษัท ในส่วนที่เสนอขายให้แก่ผู้ถือหุ้นรายย่อยของธนาคารธนชาต ผ่านบัญชี “ทูนครินชาต เพื่อเสนอขายต่อผู้ถือหุ้นรายย่อยของธนาคารธนชาต” เพื่อให้บริษัท ทูนครินชาต เสนอขายหุ้นสามัญของบริษัทย่อยและบริษัทอื่นในบัญชีดังกล่าวให้แก่ผู้ถือหุ้นรายย่อยของธนาคารธนชาต
3. อนุมัติให้บริษัท ทูนครินชาต ขายหุ้นสามัญของธนาคารธนชาต ที่ถืออยู่ทั้งหมดให้แก่ธนาคารทหารไทย
4. อนุมัติให้บริษัท ทูนครินชาต ซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของธนาคารทหารไทย ในส่วนที่เสนอขายให้แก่บริษัท ทูนครินชาต
5. อนุมัติให้บริษัท ทูนครินชาต ซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของธนาคารทหารไทย ในส่วนที่เสนอขายให้แก่ผู้ถือหุ้นรายย่อยของธนาคารธนชาต ผ่านบัญชี “ทูนครินชาตเพื่อเสนอขายต่อผู้ถือหุ้นรายย่อยของธนาคารธนชาต” เพื่อให้บริษัท ทูนครินชาต เสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนในบัญชีดังกล่าวให้แก่ผู้ถือหุ้นรายย่อยของธนาคารธนชาต
6. อนุมัติให้บริษัท ทูนครินชาต ซื้อหุ้นสามัญที่ Scotia Netherlands Holdings B.V. ถืออยู่ในบริษัทย่อยและบริษัทอื่นบางบริษัทภายหลังการปรับโครงสร้างธุรกิจของบริษัท ทูนครินชาต และธนาคารธนชาต

เมื่อวันที่ 3 - 4 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ ได้ดำเนินการปรับโครงสร้างธุรกิจของบริษัทฯ ตามที่ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นอนุมัติ ซึ่งจากการปรับโครงสร้างธุรกิจของบริษัทฯ ทำให้งบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ไม่ได้รวมฐานะการเงินของบริษัทย่อยที่จำหน่ายออกไปในระหว่างปี และงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จได้รวมผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยที่จำหน่ายออกไปในระหว่างปีตั้งแต่วันที่ต้นปีจนถึงวันที่บริษัทฯ สิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น และแสดงรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานที่ยกเลิก โดยบริษัทย่อยดังกล่าวมีรายได้สุทธิจากการดำเนินงานรวม 35,332 ล้านบาท และกำไรสุทธิรวม 13,361 ล้านบาท

- ข) มูลค่าสินทรัพย์รวมและรายได้จากการดำเนินงานสุทธิของบริษัทย่อยที่มีสาระสำคัญซึ่งรวมอยู่ในงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 และสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีหลังหักรายการระหว่างกันที่มีสาระสำคัญมีดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	สินทรัพย์รวม		รายได้จากการดำเนินงานสุทธิ	
			สำหรับปี	
	2563	2562	2563	2562
บริษัทหลักทรัพย์ ธนชาติ จำกัด (มหาชน)	6,852	6,678	1,333	1,251
บริษัท ธนชาติประกันภัย จำกัด (มหาชน)	14,855	15,025	2,286	2,365
บริษัทบริหารสินทรัพย์ เอ็น เอฟ เอส จำกัด	924	886	21	188
บริษัทบริหารสินทรัพย์ ที เอส จำกัด	730	2,398	40	(261)
บริษัท เอ็ม บี เค ไลฟ์ ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	6,883	8,280	(149)	(40)
บริษัท ราชธานีลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)	47,998	50,407	2,940	2,937
ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน) ⁽¹⁾	-	-	-	32,449
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ธนชาติ จำกัด ⁽¹⁾	-	-	-	1,698
บริษัท ธนชาติโบรกเกอร์ จำกัด ⁽¹⁾	-	-	-	152

- (1) ในเดือนธันวาคม 2562 บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้จำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อยบางแห่งออกไป (ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน) บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ธนชาติ จำกัด และบริษัท ธนชาติโบรกเกอร์ จำกัด) ดังนั้น รายได้จากการดำเนินงานสุทธิจึงรวมรายได้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 จนถึงวันที่จำหน่ายเงินลงทุน และได้แสดงไว้ภายใต้รายการ “การดำเนินงานที่ยกเลิก”

- ค) บริษัทฯจะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัทฯมีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้
- ง) บริษัทฯจัดทำงบการเงินรวมโดยรวมงบการเงินของบริษัทย่อยทั้งหมดตั้งแต่วันที่บริษัทฯมีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อย จนถึงวันที่บริษัทฯสิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น
- จ) งบการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นโดยมีรอบระยะเวลาบัญชีและใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับบริษัทฯ และในกรณีที่ใช้นโยบายการบัญชีที่แตกต่างกัน บริษัทฯได้ปรับปรุงผลกระทบแล้ว
- ฉ) ยอดคงค้างและรายการระหว่างกันที่มีสาระสำคัญของบริษัทฯและบริษัทย่อยได้ตัดออกจากงบการเงินรวมนี้แล้ว เงินลงทุนในบริษัทย่อยในบัญชีของบริษัทฯและบริษัทย่อยได้ตัดกับส่วนของเจ้าของของบริษัทย่อยแล้ว
- ช) ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม คือ จำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัทฯ และแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมและส่วนของเจ้าของในงบแสดงฐานะการเงินรวม

2.3 บริษัทฯจัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการ ซึ่งแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมตามวิธีราคาทุน

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่

ก) มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

ในระหว่างปี บริษัทฯและบริษัทย่อยได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2562) และฉบับใหม่ จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชี และการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้งานมาตรฐาน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่องบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย ยกเว้นมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

- สิทธิประโยชน์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น เมื่อเข้าเงื่อนไขทั้งสองข้อในการถือครองตามโมเดลธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญาและเพื่อขายสิทธิประโยชน์ทางการเงิน และข้อกำหนดตามสัญญาของสิทธิประโยชน์ทางการเงิน ทำให้เกิดกระแสเงินสดซึ่งเป็นการจ่ายชำระเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจากยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่กำหนด
- สิทธิประโยชน์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน เมื่อการถือครองตามโมเดลธุรกิจไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญา หรือข้อกำหนดตามสัญญาของสิทธิประโยชน์ทางการเงิน ทำให้เกิดกระแสเงินสดซึ่งไม่ได้เป็นการจ่ายชำระเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจากยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่กำหนด

สิทธิประโยชน์ทางการเงินประเภทตราสารทุน

เงินลงทุนในตราสารทุนทุกรายการวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมในงบแสดงฐานะการเงิน บริษัทฯและบริษัทย่อยจัดประเภทเงินลงทุนในตราสารทุนเป็นสิทธิประโยชน์ทางการเงินที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ยกเว้น รายการที่จัดเป็นสิทธิประโยชน์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน ซึ่งเป็นไปตามนโยบายการลงทุนของบริษัทฯและบริษัทย่อย

ผู้บริหารของบริษัทฯและบริษัทย่อยได้สอบทานและประเมินสิทธิประโยชน์ทางการเงินที่มีอยู่ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 ตามข้อเท็จจริงและสถานการณ์ที่มีอยู่ ณ วันนั้น และได้สรุปการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่อสิทธิประโยชน์ทางการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่า ดังนี้

- ยกเลิกการจัดประเภทเดิมในส่วนของเงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดและประเภทเพื่อขาย และเงินลงทุนในตราสารทุนประเภทเพื่อค้า เพื่อขายและเงินลงทุนทั่วไป
- จัดประเภทเงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดทั้งหมดเป็นสิทธิประโยชน์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย
- จัดประเภทและวัดมูลค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายประเภทตราสารหนี้ซึ่งวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น เป็นสิทธิประโยชน์ทางการเงินที่วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น หรือวัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน ผลจากการจัดประเภทรายการดังกล่าวทำให้ส่วนเกิน (ส่วนต่ำ) กว่าทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย ซึ่งเคยแสดงรายการภายใต้กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในส่วนของเงินลงทุนที่จัดเป็นสิทธิประโยชน์ทางการเงินที่วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนจะถูกจัดประเภทใหม่โดยแสดงไว้เป็นกำไรสะสมแทน
- จัดประเภทและวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์บางรายการเป็นสิทธิประโยชน์ทางการเงินที่กำหนดให้วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และบางรายการจัดประเภทเป็นสิทธิประโยชน์ทางการเงินที่วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

- จัดประเภทและวัดมูลค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายประเภทตราสารทุนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น เป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่กำหนดให้วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
- จัดประเภทและวัดมูลค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้าประเภทตราสารทุนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน เป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่กำหนดให้วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน
- จัดประเภทเงินให้สินเชื่อเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย

การจัดประเภทและวัดมูลค่าหนี้สินทางการเงิน

การถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ไม่มีผลกระทบต่อการจัดประเภทรายการหนี้สินทางการเงิน บริษัทฯและบริษัทย่อยยังคงจัดประเภทรายการหนี้สินทางการเงินและวัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย ยกเว้นหนี้สินอนุพันธ์วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุน

การค้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 กำหนดให้กิจการต้องประมาณการการค้อยค่าของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นแทนการรับรู้ผลขาดทุนที่เกิดขึ้นแล้วตามนโยบายการบัญชีเดิม โดยมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ให้รับรู้การค้อยค่าตามโมเดลผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (Expected Credit Loss model) และส่วนเพิ่มจากการบริหารจัดการเนื่องจากโมเดลไม่รองรับ (Management Overlay) โดยกำหนดให้บริษัทฯและบริษัทย่อยรับรู้ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นสำหรับสินทรัพย์ทางการเงินประเภทตราสารหนี้ทุกรายการที่ไม่ได้วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน โดยไม่จำเป็นต้องรอให้เหตุการณ์ที่มีการค้อยค่าด้านเครดิตเกิดขึ้นก่อน บริษัทฯและบริษัทย่อยนำหลักการการค้อยค่าสำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่มีการค้อยค่าด้านเครดิตตั้งแต่เมื่อเริ่มแรกที่ซื้อหรือเมื่อเกิดรายการมาใช้สำหรับเงินให้สินเชื่อจากการซื้อลูกหนี้ และนำหลักการทั่วไป (General Approach) และหลักการอย่างง่าย (Simplified Approach) มาใช้ในการคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของสินทรัพย์ทางการเงินอื่น เช่น เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ เงินลงทุนในตราสารหนี้

การปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลง

บริษัทฯและบริษัทย่อยนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงินนี้มาถือปฏิบัติเป็นครั้งแรกโดยรับรู้ผลกระทบสะสมโดยปรับปรุงกับกำไรสะสมหรือองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น วันที่ 1 มกราคม 2563 และ ไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบทำให้การแสดงรายการของปี 2562 ไม่สามารถเปรียบเทียบกับงบการเงินของปี 2563 ได้

ทั้งนี้ ผลสะสมของเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีแสดงอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 ใช้แทนมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า และการตีความมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานฉบับนี้ได้กำหนดหลักการของการรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลของสัญญาเช่า และกำหนดให้ผู้เช่ารับรู้สินทรัพย์และหนี้สินสำหรับสัญญาเช่าทุกรายการที่มีระยะเวลาในการเช่ามากกว่า 12 เดือน เว้นแต่สินทรัพย์อ้างอิงนั้นมีมูลค่าต่ำ

การบัญชีสำหรับผู้ให้เช่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญจากมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 ผู้ให้เช่ายังคงต้องจัดประเภทสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าเงินทุน โดยใช้หลักการเช่นเดียวกับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17

บริษัทฯและบริษัทย่อยนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติโดยรับรู้ผลกระทบสะสมของการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติครั้งแรกโดยปรับปรุงกับกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

ทั้งนี้ ผลสะสมของเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีแสดงอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4

แนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้แนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นมาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยเท่านั้น ซึ่งรวมถึงสถานการณ์ COVID-19 ภาวะเศรษฐกิจ สงครามการค้า และภัยแล้ง และให้เป็นทางเลือกกับทุกกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามมาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามแนวทางในหนังสือเวียนของ ธปท. ที่ ธปท. ฟนส. (23) ว. 276/2563 เรื่อง แนวทางการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย และหนังสือเวียนของ ธปท. ที่ ธปท. ฟนส. (01) ว. 380/2563 เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้เพิ่มเติมในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 หรือมาตรการอื่นใดตามที่ ธปท. กำหนดเพิ่มเติม ซึ่งรวมถึง ธุรกิจบัตรเครดิต ธุรกิจสินเชื่อที่มีทะเบียนรถเป็นประกัน ธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ และกิจการที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ธปท. เช่น ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจเช่าซื้อ ธุรกิจเช่าซื้อรถจักรยานยนต์ และธุรกิจแฟลคเตอร์িং เป็นต้น ทั้งนี้ กิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามมาตรการของ ธปท. และเลือกปฏิบัติตามแนวปฏิบัติทางการบัญชีฉบับนี้ต้องถือปฏิบัติตามมาตรการผ่อนปรนชั่วคราวทุกข้อที่ระบุไว้ในแนวปฏิบัติทางการบัญชีฉบับนี้

แนวปฏิบัติทางการบัญชีดังกล่าวได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2563 และมีผลบังคับใช้สำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ซึ่งมีการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ดังกล่าวระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2564 หรือจนกว่า รพท. จะมีการเปลี่ยนแปลงและให้ถือปฏิบัติตามการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยให้ถือปฏิบัติกับลูกหนี้ธุรกิจขนาดใหญ่ ลูกหนี้ขนาดกลางและขนาดย่อม และลูกหนี้รายย่อย ซึ่งยังคงมีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจหรือสามารถชำระหนี้ได้ในอนาคต และได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าวไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม โดยมีแนวทางการพิจารณา ดังนี้

- ลูกหนี้ที่ยังไม่ด้อยคุณภาพ (Stage 1 หรือ Stage 2) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563
- ลูกหนี้ที่ด้อยคุณภาพ (Stage 3) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 เว้นแต่กิจการสามารถพิสูจน์ได้ว่าลูกหนี้ด้อยคุณภาพที่เกิดขึ้นก่อน 1 มกราคม 2562 เป็นลูกหนี้ด้อยคุณภาพที่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ

โดยบริษัทย่อยที่เข้าร่วมโครงการที่จะให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบตามแนวทางของ รพท. ได้ใช้แนวปฏิบัติทางการบัญชีดังนี้

- การให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหนี้ที่ยังไม่ด้อยคุณภาพ (Non-NPL) บริษัทย่อยจะจัดชั้นลูกหนี้เป็นชั้นที่ไม่มี การเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Performing หรือ Stage 1) ได้ทันที หากวิเคราะห์ ฐานะและกิจการของลูกหนี้แล้วเห็นว่าลูกหนี้สามารถปฏิบัติตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ โดย ไม่ต้องรอติดตามผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และให้ถือว่าการปรับปรุง โครงสร้างหนี้ดังกล่าวเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในลักษณะเชิงป้องกันโดยไม่ถือว่าเป็นการ ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา ทั้งนี้ หากเป็นการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามแนวทางในหนังสือเวียน ของ รพท. ที่ รพท. ฝนส. (01) ว. 380/2563 ให้คงการจัดชั้นหนี้ของลูกหนี้ตามเดิมก่อนเข้ามาตราการ
- การให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหนี้ที่ด้อยคุณภาพ (NPL) บริษัทย่อยจะจัดชั้นลูกหนี้เป็นชั้น Performing ได้ หากลูกหนี้สามารถชำระเงินตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ได้ติดต่อกันเป็นเวลา 3 เดือนหรือ 3 งวดการชำระเงินแล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า
- นำแนวทางการพิจารณาการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิตของ รพท. ตามเอกสาร แบบของหนังสือเวียนฉบับดังกล่าว มาใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นในการพิจารณาเปลี่ยนการจัดชั้นเป็น Stage 2
- หากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ภายใต้แนวทางการให้ความช่วยเหลือ ทำให้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเดิม ไม่สะท้อนประมาณการกระแสเงินสดที่จะได้รับจากสินเชื่อนั้นแล้ว บริษัทย่อยสามารถใช้อัตราดอกเบี้ย ที่แท้จริงที่คำนวณใหม่เป็นอัตราคิดคำนวณมูลค่าปัจจุบันของสินเชื่อที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ และบริษัทย่อยสามารถรับรู้รายได้ดอกเบี้ยในช่วงระยะเวลาที่พักชำระหนี้ด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงที่ คำนวณใหม่ หรือตามหลักเกณฑ์ของ รพท. กำหนด หากมีการเปลี่ยนแปลง

- ในการวัดมูลค่าของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามวิธีการทั่วไป บริษัทย่อยสามารถพิจารณาให้น้ำหนักของข้อมูลที่มีการคาดการณ์ไปในอนาคตที่เกิดจากภาวะวิกฤตชั่วคราว เป็นน้ำหนักที่น้อยกว่าข้อมูลที่สะท้อนความสามารถในการชำระหนี้จากประสบการณ์ในอดีต

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2563 ธปท. ได้ออกหนังสือเวียนของ ธปท. เพิ่มเติมที่ ธปท. ผนส. (01) ว. 648/2563 เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยเพิ่มเติมในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ระยะที่ 2 ซึ่งเป็นการให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหนี้เพิ่มเติม

ในระหว่างปี 2563 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งได้เข้าร่วมโครงการให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบ และได้เลือกใช้แนวปฏิบัติทางการบัญชีดังกล่าว โดยลูกหนี้ที่เข้าร่วมโครงการได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 13.1

แนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับทางเลือกเพิ่มเติมทางบัญชีเพื่อรองรับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้แนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับทางเลือกเพิ่มเติมทางบัญชีเพื่อรองรับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดผลกระทบในบางเรื่องจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับ และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในวิธีปฏิบัติทางบัญชีในช่วงเวลาที่ยังมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว

แนวปฏิบัติทางการบัญชีดังกล่าวได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2563 และมีผลบังคับใช้สำหรับการจัดทำงบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อยที่มีรอบระยะเวลารายงานสิ้นสุดภายในช่วงเวลาระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563

บริษัทฯและบริษัทย่อยไม่ได้ใช้มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับทางเลือกเพิ่มเติมทางบัญชีเพื่อรองรับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ข) มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2564

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง ซึ่งจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2564 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีกับผู้ใช้งานมาตรฐาน

ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทพิจารณาว่ามาตรฐานดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มบริษัทในปีที่เริ่มนำมาตรฐานดังกล่าวมาถือปฏิบัติ

4. ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเนื่องจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ

ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบข้อมูลทางการเงินข้อ 3 ก) บริษัทฯและบริษัทย่อยได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติ ในระหว่างปีปัจจุบัน โดยบริษัทฯและบริษัทย่อยได้เลือกปรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงโดยปรับปรุงกับกำไรสะสมและองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

จำนวนเงินของรายการปรับปรุงที่มีผลกระทบต่อรายการในงบแสดงฐานะการเงิน ณ ต้นปี 2563 จากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเนื่องจากการนำมาตรฐานเหล่านี้มาถือปฏิบัติ แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	ผลกระทบจาก			31 ธันวาคม 2562
	มาตรฐาน	มาตรฐาน	1 มกราคม 2563	
	การรายงาน	การรายงาน		
	ทางการเงิน	ทางการเงิน		
	ฉบับที่ 9	ฉบับที่ 16		
งบแสดงฐานะการเงิน				
สินทรัพย์				
รายการระหว่างธนาคารและ				
ตลาดเงินสุทธิ	7,404	(4)	-	7,400
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วย				
มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	-	9,195	-	9,195
เงินลงทุนสุทธิ	41,551	(9,105)	-	32,446
เงินลงทุนในบริษัทย่อยและ				
บริษัทร่วมสุทธิ	45,421	13	-	45,434
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และคอกเบี้ย				
ค้างรับสุทธิ	53,159	299	-	53,458
ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และสินทรัพย์สิทธิ				
การใช้สุทธิ	301	-	457	758
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	809	(5)	-	804
หนี้สิน				
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	210	72	-	282
หนี้สินอื่น - หนี้สินตามสัญญาเช่า	8	-	494	502
หนี้สินอื่น	8,017	-	(38)	7,979
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
องค์ประกอบอื่นส่วนของผู้ถือหุ้น	(2,540)	280	-	(2,260)
กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร	53,379	32	-	53,411
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	8,226	9	-	8,235

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ผลกระทบจาก		1 มกราคม 2563	
	มาตรฐาน	มาตรฐาน		
	การรายงาน	การรายงาน		
	ทางการเงิน	ทางการเงิน		
	31 ธันวาคม 2562	ฉบับที่ 9	ฉบับที่ 16	
งบแสดงฐานะการเงิน				
สินทรัพย์				
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วย				
มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	-	3,336	-	3,336
เงินลงทุนสุทธิ	22,597	(3,209)	-	19,388
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ย				
ค้างรับสุทธิ	716	79	-	795
ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และสินทรัพย์สิทธิ				
การใช้สุทธิ	78	-	79	157
หนี้สิน				
หนี้สินภายใต้การตัดบัญชี	149	41	-	190
หนี้สินอื่น - หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	-	79	79
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น	590	108	-	698
กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร	58,389	57	-	58,446

4.1 เครื่องมือทางการเงิน

รายละเอียดผลกระทบที่มีต่อกำไรสะสมและองค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 จากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน มาถือปฏิบัติครั้งแรก แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงิน	
	งบการเงินรวม	เฉพาะกิจการ
องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น		
การวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่		
บริษัทจดทะเบียน	246	110
การจัดประเภทเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายตราสารหนี้เป็นสินทรัพย์		
ทางการเงินที่วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	(2)	(2)
การรับรู้ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อสินทรัพย์ทางการเงิน	1	-
ผลกระทบจากส่วนแบ่งผลกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	35	-
ผลกระทบต่อองค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น	280	108

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
<u>กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร</u>		
การวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่		
บริษัทจดทะเบียน	55	55
การจัดประเภทเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายตราสารหนี้เป็นสินทรัพย์		
ทางการเงินที่วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	2	2
การรับรู้ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อสินทรัพย์ทางการเงิน	(3)	-
ผลกระทบจากส่วนแบ่งผลขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(22)	-
ผลกระทบต่อกำไรสะสม	32	57

ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 การจัดประเภทและวัดมูลค่าของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เปรียบเทียบกับการจัดประเภทและวัดมูลค่าตามมาตรฐานการบัญชีเดิม แสดงได้ดังนี้

		(หน่วย: ล้านบาท)			
		งบการเงินรวม			
	การจัดประเภทและวัดมูลค่าตามมาตรฐานการบัญชีเดิม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	การจัดประเภทและวัดมูลค่าตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 ณ วันที่ 1 มกราคม 2563			
		เครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วย			
		มูลค่ายุติธรรม ผ่านกำไรหรือ ขาดทุน	มูลค่ายุติธรรม ผ่านกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ราคาทุน ตัดจำหน่าย	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสด	3	-	-	3	3
รายการระหว่างธนาคารและ					
ตลาดเงินสุทธิ	7,404	-	-	7,400	7,400
สินทรัพย์อนุพันธ์	13	13	-	-	13
เงินลงทุนสุทธิ					
- ตราสารหนี้	37,194	7,604	27,165	2,127	36,896
- ตราสารทุน	4,357	1,591	3,154	-	4,745
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และ					
ดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	53,159	-	-	53,458	53,458
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	2,577	-	-	2,577	2,577

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ					
การจัดประเภทและวัดมูลค่าตามมาตรฐานการบัญชีเดิม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562			การจัดประเภทและวัดมูลค่าตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 ณ วันที่ 1 มกราคม 2563		
			เครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วย		
			มูลค่ายุติธรรม ผ่านกำไรหรือ ขาดทุน	มูลค่ายุติธรรม ผ่านกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ราคาทุน ตัดจำหน่าย รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน					
รายการระหว่างธนาคารและ					
ตลาดเงินสุทธิ	30	-	-	30	30
เงินลงทุนสุทธิ					
- ตราสารหนี้	20,981	3,238	17,664	-	20,902
- ตราสารทุน	1,616	98	1,724	-	1,822
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และ					
ดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	716	-	-	795	795
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	765	-	-	765	765

ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 บริษัทฯและบริษัทย่อยกำหนดให้หนี้สินทางการเงินทุกรายการจัดประเภทเป็นหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย ยกเว้นหนี้สินอนุพันธ์ซึ่งถูกจัดประเภทเป็นหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน ซึ่งมีมูลค่ายุติธรรม 47 ล้านบาท เท่ากับมูลค่าตามบัญชี (งบการเงินเฉพาะกิจการ: หนี้สินทางการเงินทุกรายการจัดประเภทเป็นหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย)

ตารางด้านล่างนี้แสดงการกระทบยอดระหว่างค่าเผื่อการด้อยค่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ซึ่งรับรู้ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 105 เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน และค่าเผื่อการด้อยค่า ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 ซึ่งรับรู้ตามหลักการของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 โดยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดจากการวัดมูลค่าของค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นใหม่ตามหลักการของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	การจัด			1 มกราคม 2563
	31 ธันวาคม 2562	ประเภท ใหม่	มูลค่า ใหม่	
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจาก				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน				
- เงินฝากสถาบันการเงิน	-	-	4	4
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่ถือจนครบกำหนด				
ซึ่งจัดประเภทใหม่เป็นเงินให้สินเชื่อที่วัดมูลค่า				
ด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย	200	(200)	-	-
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่ายุติธรรม				
ผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	-	3	3
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	3,118	200	-	3,318
รวม	3,318	-	7	3,325

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	การจัด			1 มกราคม 2563
	31 ธันวาคม 2562	ประเภท ใหม่	มูลค่า ใหม่	
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจาก				
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่ถือจนครบกำหนด				
ซึ่งจัดประเภทใหม่เป็นเงินให้สินเชื่อที่วัดมูลค่า				
ด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย	127	(127)	-	-
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	28	127	-	155
รวม	155	-	-	155

4.2 สัญญาเช่า

การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติครั้งแรก บริษัทฯและบริษัทย่อยรับรู้หนี้สินตามสัญญาเช่าสำหรับสัญญาเช่าที่เคยจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานด้วยมูลค่าปัจจุบันของเงินจ่ายชำระตามสัญญาเช่าที่เหลืออยู่คิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มของบริษัทฯและบริษัทย่อย ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 และสำหรับสัญญาเช่าที่เคยจัดประเภทเป็นสัญญาเช่าเงินทุน บริษัทฯและบริษัทย่อยรับรู้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินตามสัญญาเช่าด้วยมูลค่าตามบัญชีเดิมก่อนวันที่นำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติครั้งแรก ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงิน	
	งบการเงินรวม	เฉพาะกิจการ
ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าที่เปิดเผย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	367	11
หัก: สัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าที่สินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ	(4)	-
บวก: สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญาเช่า	148	43
หัก: สัญญาที่พิจารณาเป็นสัญญาบริการ	(38)	(7)
บวก: อื่น ๆ	56	37
หัก: ดอกเบี้ยจ่ายรอตัดบัญชี	(35)	(5)
หนี้สินตามสัญญาเช่าเพิ่มขึ้นจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติครั้งแรก	494	79
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	8	-
หนี้สินตามสัญญาเช่า ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	502	79

อัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่มถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักร้อยละ 2.58 ต่อปีในงบการเงินรวมและร้อยละ 2.39 ต่อปีในงบการเงินเฉพาะกิจการ

รายการปรับปรุงสินทรัพย์สิทธิการใช้จากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติครั้งแรก ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 สรุปได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงิน	
	งบการเงินรวม	เฉพาะกิจการ
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	428	74
ยานพาหนะ	38	5
รวมสินทรัพย์สิทธิการใช้	466	79

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

5.1 การรับรู้รายได้ - รายได้จากเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้

ก) ดอกเบี้ยและส่วนลดรับจากเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้

เงินให้สินเชื่อตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงิน

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 บริษัทย่อยรับรู้รายได้จากสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงินตามเกณฑ์คงค้างตามวิธีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง (Effective interest method) ตลอดระยะเวลาของสัญญา โดยคำนวณจากมูลค่าตามบัญชีขั้นต้นของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงิน โดยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงคืออัตราที่ใช้คิดลดประมาณการกระแสเงินสดรับในอนาคตตลอดอายุที่คาดไว้ของเครื่องมือทางการเงิน โดยคำนึงถึงส่วนลดหรือส่วนเกินในการได้มาซึ่งสินทรัพย์ และค่าธรรมเนียมตลอดจนต้นทุนที่เป็นส่วนหนึ่งของอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

สำหรับลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตในภายหลัง บริษัทย่อยรับรู้รายได้ดอกเบี้ยตามวิธีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง โดยคำนวณจากยอดหนี้สุทธิทางบัญชีของลูกหนี้นั้น (ยอดหนี้คงค้างสุทธิจากค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น) หากต่อมาสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าวไม่ด้อยค่าด้านเครดิตแล้ว บริษัทย่อยจะคำนวณรายได้ดอกเบี้ยบนมูลค่าตามบัญชีดั้งเดิม (ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563 บริษัทย่อยมีนโยบายหยุดรับรู้รายได้ดอกเบี้ยของลูกหนี้ที่ผิดนัดชำระดอกเบี้ยเกินกำหนด 3 เดือนนับจากวันครบกำหนดชำระ)

รายได้และค่าใช้จ่ายทางตรงเมื่อเริ่มแรกที่เกิดขึ้นจากการให้เช่าซื้อและเช่าการเงินจะถูกรับรู้โดยการปันส่วนทยอยรับรู้ตามวิธีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง และแสดงหักจากรายได้ดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงินตลอดอายุของสัญญาเพื่อให้สะท้อนถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสัญญา

เงินให้สินเชื่อจากการซื้อลูกหนี้

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 บริษัทและบริษัทย่อยจะรับรู้รายได้ดอกเบี้ยของเงินให้สินเชื่อจากการซื้อลูกหนี้ด้วยคุณภาพจากราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงที่ปรับด้วยความเสี่ยงด้านเครดิต และรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง (ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563 บริษัทฯและบริษัทย่อยรับรู้รายได้ดอกเบี้ยจากเงินลงทุนในลูกหนี้โดยการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนที่ใช้กำหนดราคาทุนของลูกหนี้ทั้งกลุ่ม (Yield) คูณด้วยราคาตามบัญชีใหม่ (ราคาทุนที่ซื้อ) ของลูกหนี้คงเหลือสำหรับเงินลงทุนในลูกหนี้ที่มีการจ่ายชำระในระหว่างปี และจะรับรู้รายได้ดอกเบี้ยรับจากเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้โดยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง โดยจะรับรู้รายได้ดอกเบี้ยรับในจำนวนที่ไม่สูงกว่าจำนวนเงินที่ได้รับชำระจากลูกหนี้ และในกรณีที่เงินรับจากลูกหนี้สูงกว่าราคาทุนที่จ่ายซื้อและดอกเบี้ยที่รับรู้ บริษัทฯจะบันทึกส่วนต่างเป็นกำไรจากการรับชำระหนี้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน)

อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงที่ปรับด้วยความเสี่ยงด้านเครดิตคำนวณจากอัตราที่ใช้ในการคิดลดประมาณการเงินสดจ่ายหรือรับในอนาคตตลอดอายุของสินทรัพย์ทางการเงินที่คาดไว้ เพื่อให้ได้ราคาทุนตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตตั้งแต่เมื่อเริ่มแรกที่ซื้อหรือได้มา ในการประมาณการกระแสเงินสดสุทธิที่คาดว่าจะได้รับจะอ้างอิงข้อมูลทางสถิติจากกระแสเงินสดรับสุทธิจากค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องที่เกิดขึ้นจริงในอดีตมาพัฒนาขึ้นเป็นแบบจำลอง โดยมีข้อสันนิษฐานว่าประมาณการกระแสเงินสดรับสุทธิและอายุที่คาดไว้ของกลุ่มของเครื่องมือทางการเงินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันสามารถประมาณได้อย่างน่าเชื่อถือ

ในกรณีที่ลูกหนี้ด้อยคุณภาพที่รับซื้อมานั้นได้ตัดรายการราคาทุนครบถ้วนแล้ว แต่บริษัทฯ และบริษัทย่อยยังมีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ตามสัญญาได้ เมื่อได้รับชำระจากลูกหนี้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะรับรู้เป็นกำไรจากการรับชำระหนี้ทั้งจำนวน

เงินให้สินเชื่ออื่น

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้รายได้จากเงินให้สินเชื่อตามเกณฑ์คงค้างตามวิธีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง (Effective interest method) ตลอดระยะเวลาของสัญญา โดยคำนวณจากมูลค่าตามบัญชีขั้นต้นของลูกหนี้เงินให้สินเชื่อ ยกเว้นลูกหนี้เงินให้สินเชื่อที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตในภายหลัง จะรับรู้รายได้ดอกเบี้ยตามวิธีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง โดยคำนวณจากยอดหนี้สุทธิทางบัญชีของลูกหนี้ (ยอดหนี้คงค้างสุทธิจากค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น) หากสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าวไม่ด้อยค่าด้านเครดิตแล้ว จะคำนวณรายได้ดอกเบี้ยบนมูลค่าตามบัญชีดั้งเดิม

ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563 บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้รายได้ดอกเบี้ยตามเกณฑ์คงค้างสำหรับเงินให้สินเชื่อที่ผิวนัดชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยเกินกำหนดสามเดือนนับจากวันครบกำหนดชำระ และจะโอนกลับรายการดอกเบี้ยค้างรับที่เคยบันทึกบัญชีเป็นรายได้แล้วนั้นออกจากบัญชี การบันทึกรายได้ดอกเบี้ยหลังจากนั้นจะบันทึกตามเกณฑ์เงินสดจนกว่าจะได้รับชำระหนี้ที่ค้างเกินกำหนดชำระดังกล่าวแล้ว นอกจากนี้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้รายได้ดอกเบี้ยสำหรับลูกหนี้ภายหลังการปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ตามเกณฑ์คงค้าง โดยอิงจากอัตราดอกเบี้ยที่ลูกหนี้ต้องจ่ายชำระตามสัญญา ยกเว้นหนี้ตามสัญญาปรับ โครงสร้างหนี้ที่อยู่ระหว่างการติดตามผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขการปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ ซึ่งจะรับรู้เป็นรายได้ดอกเบี้ยตามเกณฑ์เงินสดจนกว่าลูกหนี้จะปฏิบัติตามเงื่อนไขการปรับโครงสร้างหนี้ติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามเดือนหรือสามงวดการชำระเงินแล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า

ข) ดอกเบี้ยและเงินปันผลจากเงินลงทุน

ดอกเบี้ยรับถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อมีสิทธิในการรับเงินปันผล

ค) ค่านายหน้า

ค่านายหน้าจากการซื้อขายหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าถือเป็นรายได้ ณ วันที่ที่เกิดรายการ

ง) ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อเพื่อซื้อหลักทรัพย์

ดอกเบี้ยถือเป็นรายได้โดยใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงกับมูลค่าตามบัญชีขั้นต้นของเงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ เมื่อเงินให้กู้ยืมถูกพิจารณาว่ามีการค้ำประกันเครดิต บริษัทย่อยจะคำนวณรายได้ดอกเบี้ยโดยใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงกับมูลค่าตามบัญชีสุทธิ (มูลค่าตามบัญชีขั้นต้นสุทธิด้วยค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น) ของเงินให้กู้ยืม หากเงินให้กู้ยืมเงินดังกล่าวไม่ค้ำประกันเครดิตแล้ว บริษัทจะคำนวณรายได้ดอกเบี้ยบนมูลค่าตามบัญชีขั้นต้นดั้งเดิม (ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563 บริษัทย่อยเคยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สิทธิสำหรับเงินให้สินเชื่อรายที่เข้าเงื่อนไขตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“ก.ล.ต.”))

จ) กำไร (ขาดทุน) จากการซื้อขายหลักทรัพย์และอนุพันธ์

กำไร (ขาดทุน) จากการซื้อขายหลักทรัพย์และอนุพันธ์ถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่าย ณ วันที่เกิดรายการ

ฉ) ค่าธรรมเนียมและบริการ

ค่าธรรมเนียมและบริการถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้าง ยกเว้นค่าธรรมเนียมที่ได้รวมคำนวณเป็นส่วนหนึ่งของอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

ช) รายได้จากการรับประกันภัย/ประกันชีวิต

สัญญาประกันภัย

เบี้ยประกันภัยรับประกันภัยรับประกันภัยรับโดยตรงจากผู้เอาประกันภัยและเบี้ยประกันภัยต่อรับหักด้วยมูลค่าของกรมธรรม์ที่ยกเลิกและการส่งคืนเบี้ยประกันภัย และปรับปรุงด้วยสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้

เบี้ยประกันภัยรับประกันภัยรับประกันภัยถือเป็นรายได้ตามวันที่ที่มีผลบังคับใช้ในกรมธรรม์ประกันภัย ในกรณีที่กรมธรรม์มีอายุการคุ้มครองเกิน 1 ปีจะบันทึกกำไรได้เป็นรายการรับล่วงหน้าและจะทยอยรับรู้เป็นรายได้ตามอายุการให้ความคุ้มครองเป็นรายปี

เบี้ยประกันภัยต่อรับถือเป็นรายได้เมื่อได้รับใบคำขอเอาประกันภัยต่อหรือใบแจ้งการประกันภัยต่อจากบริษัทผู้เอาประกันภัยต่อ

สัญญาประกันชีวิต

เบี้ยประกันชีวิตบันทึกเป็นรายได้ตามวันที่ที่มีผลบังคับในกรมธรรม์หลังจากหักเบี้ยประกันภัยต่อและส่งคืน และสำหรับกรมธรรม์ต่ออายุจะรับรู้เป็นรายได้เมื่อถึงกำหนดชำระเฉพาะเบี้ยประกันของกรมธรรม์ที่มีผลบังคับใช้อยู่ ณ วันสิ้นปี

ซ) กำไร (ขาดทุน) จากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน ประกอบด้วยกำไร (ขาดทุน) จากธุรกรรมเพื่อซื้อและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ กำไร (ขาดทุน) จากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของอนุพันธ์ กำไร (ขาดทุน) จากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน และกำไร (ขาดทุน) จากการจำหน่ายสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนและอนุพันธ์ ซึ่งบริษัทและบริษัทย่อยรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่าย ณ วันที่เกิดรายการ

ฅ) รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ

รายได้ค่าจ้างและค่าบำเหน็จจากการเอาประกันภัยต่อรับรู้เมื่อได้โอนความเสี่ยงจากการประกันภัยให้บริษัทรับประกันภัยต่อแล้ว

ในกรณีที่เป็นการค่าจ้างและค่าบำเหน็จสำหรับการเอาประกันภัยต่อที่มีอายุการคุ้มครองเกิน 1 ปี จะบันทึกเป็นรายการรับล่วงหน้า โดยทยอยรับรู้เป็นรายได้ตามอายุการให้ความคุ้มครองเป็นรายปี

5.2 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

ก) ดอกเบี้ยจ่าย

ดอกเบี้ยจ่ายถือเป็นค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง ในกรณีที่ดอกเบี้ยได้คิดรวมอยู่ในตัวเงินจ่ายแล้ว ดอกเบี้ยนั้นจะบันทึกเป็นดอกเบี้ยจ่ายรอตัดบัญชีและจะตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเท่า ๆ กันตลอดอายุของตัวเงินนั้น

ข) ค่าขายหน้าและค่าใช้จ่ายทางตรงจากการให้เช่าซื้อ/เช่าการเงิน

ค่าใช้จ่ายทางตรงเมื่อเริ่มแรกที่เกิดขึ้นจากการให้เช่าซื้อ/เช่าการเงิน (เช่น ค่าขายหน้า ค่าอากรแสตมป์) จะปันส่วนทยอยรับรู้ตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง และแสดงหักจากรายได้ดอกเบี้ยตลอดอายุของสัญญาเพื่อให้สะท้อนถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสัญญา

รายได้ดอกเบี้ยจากการให้เช่าซื้อ/เช่าการเงินรอตัดบัญชีแสดงสุทธิจากค่าขายหน้าและค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มแรก

ค) ค่าธรรมเนียมและบริการ

ค่าธรรมเนียมและบริการถือเป็นค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง

ง) เบี้ยประกันภัยต่อภัย

เบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อได้โอนความเสี่ยงจากการประกันภัยให้บริษัทรับประกันภัยต่อแล้วตามจำนวนที่ระบุไว้ในกรมธรรม์

จ) ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย/ประกันชีวิต

ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนประกอบด้วย ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนจากการรับประกันภัยโดยตรงและจากการรับประกันภัยต่อ และสำหรับทั้งความเสียหายที่ได้รับรายงานแล้วและที่ยังไม่ได้รับรายงาน ซึ่งแสดงตามมูลค่าของค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง และรายการปรับปรุงค่าสินไหมของงวดปัจจุบันและงวดก่อนที่เกิดขึ้นในระหว่างปี หักด้วยมูลค่าซากและการรับคืนอื่น (ถ้ามี) และหักด้วยค่าสินไหมรับคืนจากการเอาประกันภัยต่อที่เกี่ยวข้อง

ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนจากการรับประกันภัยโดยตรงจะรับรู้เมื่อได้รับแจ้งจากผู้เอาประกันภัยตามจำนวนที่ผู้เอาประกันภัยแจ้ง และโดยการประมาณการของฝ่ายบริหาร มูลค่าประมาณการสินไหมทดแทนสูงสุดจะไม่เกินทุนประกันของกรมธรรม์ที่เกี่ยวข้อง

ค่าสินไหมทดแทนรับคืนจากการประกันภัยต่อรับรู้เมื่อได้บันทึกค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนตามเงื่อนไขในสัญญาประกันภัยต่อที่เกี่ยวข้อง

ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันชีวิตบันทึกเมื่อได้รับแจ้งหรือเมื่อครบกำหนดตามเงื่อนไขในกรมธรรม์

ฉ) ค่าใช้จ่ายค่าจ้างและค่าบำเหน็จ

ค่าใช้จ่ายค่าจ้างและค่าบำเหน็จถือเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในงวดบัญชีที่เกิดรายการ

ในกรณีที่เป็นค่าจ้างและค่าบำเหน็จจ่ายสำหรับการรับประกันภัยที่มีอายุการคุ้มครองเกิน 1 ปี จะบันทึกเป็นรายการจ่ายล่วงหน้า โดยทยอยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามอายุการให้ความคุ้มครองเป็นรายปี

5.3 สินทรัพย์ทางการเงิน - เงินลงทุน

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 บริษัทฯและบริษัทย่อยจัดประเภทรายการเงินลงทุนในหลักทรัพย์เป็นสินทรัพย์ทางการเงินประเภทตราสารหนี้และตราสารทุน ดังนี้

สินทรัพย์ทางการเงินประเภทตราสารหนี้

บริษัทฯและบริษัทย่อยจัดประเภทรายการเงินลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทตราสารหนี้เป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าในภายหลังด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายหรือด้วยมูลค่ายุติธรรมตาม โมเดลธุรกิจ (Business model) ของบริษัทฯและบริษัทย่อยในการจัดการสินทรัพย์ทางการเงินและตามลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงินนั้น โดยถือตามพื้นฐานข้อเท็จจริงและสถานการณ์ที่มีอยู่ ณ วันที่เริ่มใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินเป็นครั้งแรกหรือวันที่ได้มา โดยจัดประเภทเป็น

ก) สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่ถือครองตาม โมเดลธุรกิจแต่ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญา หรือข้อกำหนดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงินทำให้เกิดกระแสเงินสดที่ไม่ได้เป็นการจ่ายชำระเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจากยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่กำหนด บริษัทฯและบริษัทย่อยจะจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน สินทรัพย์ทางการเงินเหล่านี้รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม

ภายหลังจากการรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

ข) สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่เข้าเงื่อนไขทั้งสองข้อในการถือครองตาม โมเดลธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญาและเพื่อขายสินทรัพย์ทางการเงิน และข้อกำหนดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงินทำให้เกิดกระแสเงินสดซึ่งเป็นการจ่ายชำระเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจากยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่กำหนด บริษัทฯและบริษัทย่อยจะจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สินทรัพย์ทางการเงินเหล่านี้รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม

ภายหลังจากการรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก กำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมสุทธิจากค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (ถ้ามี)

ค) สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่เข้าเงื่อนไขทั้งสองข้อในการถือครองตามโมเดลธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญา และข้อกำหนดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงินทำให้เกิดกระแสเงินสดซึ่งเป็นการจ่ายชำระเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจากยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่กำหนด บริษัทฯและบริษัทย่อยจะจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย สินทรัพย์ทางการเงินเหล่านี้รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ทำรายการ (Trade date)

ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายสุทธิจากค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (ถ้ามี)

เว้นแต่ที่กล่าวไว้ก่อนหน้านี้ สินทรัพย์ทางการเงินประเภทตราสารหนี้อาจถูกกำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน หากการกำหนดดังกล่าวช่วยขจัดหรือลดความไม่สอดคล้องของการวัดมูลค่าทางบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ โดยเมื่อเลือกแล้วไม่สามารถยกเลิกได้

สินทรัพย์ทางการเงินประเภทตราสารทุน

เงินลงทุนในตราสารทุนทุกรายการวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมในงบแสดงฐานะการเงิน บริษัทฯและบริษัทย่อยจัดประเภทเงินลงทุนในตราสารทุนเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน และสินทรัพย์ทางการเงินที่กำหนดให้วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น โดยไม่สามารถเปลี่ยนการจัดประเภทในภายหลังได้ การจัดประเภทรายการพิจารณาเป็นรายตราสาร

ภายหลังจากการรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก กำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนจะรับรู้ในกำไรขาดทุน และกำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจะแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน เงินลงทุนในตราสารทุนที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน และเงินลงทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นแสดงในงบแสดงฐานะการเงินตามมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อล่าสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มูลค่ายุติธรรมของตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดคำนวณโดยใช้มูลค่าทางบัญชี (Book Value) หรือการปรับปรุงมูลค่าทางบัญชี (Adjusted Book Value) ส่วนมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจและของตราสารหนี้ภาคเอกชน คำนวณโดยใช้อัตราผลตอบแทนของสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย มูลค่ายุติธรรมของหน่วยลงทุนคำนวณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (Net Asset Value)

รายได้จากเงินลงทุนและการจำหน่ายเงินลงทุน

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุนรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ณ วันที่เกิดรายการ ยกเว้นผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุนในตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจะรับรู้ในกำไรสะสม บริษัทฯและบริษัทย่อยใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการคำนวณต้นทุนของเงินลงทุน

เงินปันผลจากเงินลงทุนดังกล่าวรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ เว้นแต่เงินปันผลดังกล่าวจะแสดงอย่างชัดเจนว่าเป็นการได้รับคืนของต้นทุนการลงทุน

การเปลี่ยนแปลงการจัดประเภทรายการเงินลงทุนในตราสารหนี้

เมื่อโมเดลธุรกิจ (Business model) ในการบริหารจัดการสินทรัพย์ทางการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อยมีการเปลี่ยนแปลงไป บริษัทฯและบริษัทย่อยต้องมีการเปลี่ยนแปลงการจัดประเภทรายการของเงินลงทุนในตราสารหนี้ใหม่ โดยจะปรับมูลค่าของเงินลงทุนในตราสารหนี้ดังกล่าวใหม่โดยใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนเปลี่ยนประเภทรายการ ผลแตกต่างระหว่างราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนหรือกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นแล้วแต่การจัดประเภทรายการของเงินลงทุนในตราสารหนี้ที่มีการโอนเปลี่ยนประเภท

นโยบายการบัญชีที่ถือปฏิบัติก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563

บริษัทฯและบริษัทย่อยจัดประเภทเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุนเป็นเงินลงทุนเพื่อค้า เงินลงทุนเพื่อขาย ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด และสำหรับเงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดจัดประเภทเป็นเงินลงทุนทั่วไป

เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้าแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์บันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์บันทึกในส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และจะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายหลักทรัพย์นั้นออกไป

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนตัดจำหน่าย บริษัทฯและบริษัทย่อยตัดบัญชีส่วนเกิน/ส่วนต่ำกว่ามูลค่าตราสารหนี้ตามอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ซึ่งจำนวนที่ตัดจำหน่าย/รับรู้นี้จะแสดงเป็นรายการปรับกับดอกเบี้ยรับ

เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดถือเป็นเงินลงทุนทั่วไปแสดงมูลค่าตามราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อหลังสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปี ส่วนมูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้คำนวณโดยใช้อัตราผลตอบแทนที่ประกาศโดยสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทยหรือตลาดอื่น หรืออัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลปรับด้วยค่าความเสี่ยงที่เหมาะสมแล้วแต่กรณี มูลค่ายุติธรรมของหน่วยลงทุนคำนวณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของหน่วยลงทุน

บริษัทฯและบริษัทย่อยจะบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่า (ถ้ามี) ของหลักทรัพย์เพื่อขาย เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด และเงินลงทุนทั่วไปในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

ในกรณีที่มีการโอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุน บริษัทฯและบริษัทย่อยจะปรับมูลค่าของเงินลงทุนดังกล่าวใหม่โดยใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุน ผลแตกต่างระหว่างราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนหรือกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ แล้วแต่ประเภทของเงินลงทุนที่มีการโอนเปลี่ยน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนจะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ในกรณีที่มีการจำหน่ายเงินลงทุนเพียงบางส่วน ราคาตามบัญชีต่อหน่วยที่ใช้ในการคำนวณต้นทุนสำหรับเงินลงทุนที่จำหน่ายใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

5.4 เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วมและการร่วมค้า

เงินลงทุนในบริษัทย่อย เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้าที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้าในงบการเงินรวมแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย ซึ่งการบันทึกตามวิธีส่วนได้เสียนี้จะบันทึกเงินลงทุนเริ่มแรกในราคาทุนแล้วปรับด้วยส่วนได้เสียที่เกิดจากผลการดำเนินงานของบริษัทร่วมและการร่วมค้าตามอัตราส่วนการลงทุน

5.5 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้

เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้แสดงเฉพาะยอดเงินต้น ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ รายได้รอตัดบัญชี/ส่วนลดรับล่วงหน้าของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่ยังไม่รับรู้เป็นรายได้แสดงเป็นรายการหักจากเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงินแสดงมูลค่าตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงินคงค้างสุทธิจากยอดคงเหลือของรายได้ทางการเงินที่ยังไม่ถือเป็นรายได้ ซึ่งแสดงสุทธิจากค่านายหน้าและค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มแรกจากการให้เช่าซื้อรอตัดบัญชีและเงินรับล่วงหน้าจากลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงิน

นอกจากนี้ บริษัทฯและบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจโดยการรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพมาจากสถาบันการเงินอื่น ดังนั้น เงินที่จ่ายไปเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินให้สินเชื่อจากการซื้อลูกหนี้ จึงถือเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตตั้งแต่เมื่อเริ่มแรกที่ซื้อหรือได้มา ซึ่งแสดงตามราคาทุนตัดจำหน่าย โดยต้นทุนของสินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตตั้งแต่เมื่อเริ่มแรกที่ซื้อหรือได้มา หมายถึง เงินที่จ่ายซื้อ (มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่เข้าทำรายการมีมูลค่าเท่ากับหรือใกล้เคียงราคาจ่ายซื้อ) (ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563 เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอนแสดงในราคาทุนที่จ่ายซื้อ ในกรณีลูกหนี้ที่รับโอนได้มีการทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ บริษัทฯและบริษัทย่อยจะโอนเงินลงทุนในลูกหนี้ดังกล่าวไปเป็นเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และแสดงตามมูลค่ายุติธรรม โดยอ้างอิงมูลค่ายุติธรรมจากยอดคงเหลือตามบัญชีของเงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน ณ วันโอนหรือ ณ วันที่ทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้)

ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หมายถึง ยอดคงสุทธิลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และลูกหนี้ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า โดยลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์รวมถึงลูกหนี้เงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์โดยใช้หลักทรัพย์ที่ซื้อนั้นมาวางเป็นประกัน ลูกหนี้ธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ และลูกหนี้ทรัพย์สินวางประกัน อันได้แก่ เงินที่นำไปวางเป็นประกันกับเจ้าหนี้หุ้นยืมหรือศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ และรวมถึงลูกหนี้อื่น เช่น ลูกหนี้ซื้อหลักทรัพย์ด้วยเงินสดที่ไม่สามารถชำระเงินได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างดำเนินคดี ประนองหนี้หรือผ่อนชำระ และสำหรับลูกหนี้ที่ซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยเงินสดแสดงไว้ภายใต้รายการ “ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์”

5.6 ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของสินทรัพย์ทางการเงิน/ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

เงินให้สินเชื่อจากการซื้อลูกหนี้

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 บริษัทฯและบริษัทย่อย นำหลักการการด้อยค่าสำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตตั้งแต่เมื่อเริ่มแรกที่ซื้อหรือได้มา มาใช้สำหรับเงินให้สินเชื่อจากการซื้อลูกหนี้

บริษัทฯและบริษัทย่อยจะบันทึกค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้นั้น โดยคิดลดการคาดการณ์ของจำนวนเงินที่จะได้รับในอนาคตโดยอ้างอิงจากข้อมูลในอดีตและปรับปรุงด้วยข้อมูลที่สังเกตได้ในปัจจุบัน

บริษัทฯและบริษัทย่อยต้องรับรู้จำนวนเงินของการเปลี่ยนแปลงของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเป็นผลกำไรหรือขาดทุนจากการด้อยค่าในกำไรหรือขาดทุน และต้องรับรู้การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเป็นการโอนกลับการด้อยค่า แต่ไม่มากกว่าผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นที่เคยรับรู้ในอดีต

สินทรัพย์ทางการเงินอื่น

บริษัทฯและบริษัทย่อยนำหลักการทั่วไป (General Approach) มาใช้ในการคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของสินทรัพย์ทางการเงินอื่น เช่น เงินฝากสถาบันการเงิน เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ (ไม่รวมถึงเงินให้สินเชื่อจากการซื้อลูกหนี้) โดยบริษัทฯและบริษัทย่อยจะจัดกลุ่มสินทรัพย์ทางการเงินออกเป็น 3 กลุ่ม (three-stage approach) เพื่อวัดมูลค่าของค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยการจัดกลุ่มจะพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพด้านเครดิตนับจากวันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก ดังนี้

กลุ่มที่ 1: สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Performing)

สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินซึ่งความเสี่ยงด้านเครดิตไม่ได้มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนับตั้งแต่การรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก บริษัทฯและบริษัทย่อยจะรับรู้ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเท่ากับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นภายใน 12 เดือนข้างหน้า และสำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่มีระยะเวลาคงเหลือน้อยกว่า 12 เดือน บริษัทฯและบริษัทย่อยจะใช้ความน่าจะเป็นของการปฏิบัติตามสัญญาที่สอดคล้องกับระยะเวลาคงเหลือ

กลุ่มที่ 2: สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Under-Performing)

สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินซึ่งความเสี่ยงด้านเครดิตมีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนับตั้งแต่การรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก แต่ไม่ได้มีการด้อยค่าด้านเครดิต บริษัทฯและบริษัทย่อยจะรับรู้ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นด้วยจำนวนเงินที่เท่ากับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุที่คาดไว้ของสินทรัพย์ทางการเงิน

กลุ่มที่ 3: สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Non-Performing)

สินทรัพย์ทางการเงินจะถูกประเมินว่าด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อเหตุการณ์หนึ่งหรือหลายเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดผลเสียหายต่อกระแสเงินสดในอนาคตของสินทรัพย์ทางการเงินนั้นเกิดขึ้น โดยบริษัทฯและบริษัทย่อยจะรับรู้ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นด้วยจำนวนเงินที่เท่ากับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุที่คาดไว้ของสินทรัพย์ทางการเงินนั้น

ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯและบริษัทย่อยจะทำการประเมินว่าความเสี่ยงด้านเครดิตของสินทรัพย์ทางการเงินเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนับจากวันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกหรือไม่ โดยเปรียบเทียบความเสี่ยงของการผิดสัญญาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของสินทรัพย์ทางการเงิน ณ วันที่รายงาน กับความเสี่ยงของการผิดสัญญาที่จะเกิดขึ้นของสินทรัพย์ทางการเงิน ณ วันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก ในการประเมินนั้น บริษัทฯและบริษัทย่อยอาจใช้เกณฑ์เชิงปริมาณหรือเกณฑ์เชิงคุณภาพภายในของบริษัทฯและบริษัทย่อย และข้อมูลคาดการณ์เป็นเกณฑ์ในการประเมินการลดลงของคุณภาพด้านเครดิตของลูกค้า เช่น ลูกค้าค้างชำระเกินกว่า 30 วัน และในการประเมินว่าความเสี่ยงด้านเครดิตเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนับจากวันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกหรือไม่ จะพิจารณาเป็นรายสัญญาหรือรายกลุ่มของสินทรัพย์ทางการเงินก็ได้

สินทรัพย์ทางการเงินจะถือว่ามีการด้อยค่าด้านเครดิต เมื่อเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งหรือหลายเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตของกลุ่มสัญญา โดยหลักฐานที่แสดงว่าสินทรัพย์ทางการเงินมีการด้อยค่าด้านเครดิตจะรวมถึงการค้างชำระเกินกว่า 90 วัน หรือมีข้อบ่งชี้ว่าผู้กู้กำลังประสบปัญหาทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญ สถานะกฎหมาย การเจรจาต่อรองเงื่อนไขใหม่ หรือการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ในรอบระยะเวลาต่อมา หากคุณภาพด้านเครดิตของสินทรัพย์ทางการเงินเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น และประเมินได้ว่าความเสี่ยงด้านเครดิตไม่ได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนับจากวันที่รับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกเหมือนที่เคยประเมินไว้ในงวดก่อน บริษัทฯและบริษัทย่อยจะเปลี่ยนการรับรู้ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการรับรู้ผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุที่คาดไว้เป็นรับรู้ด้วยผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นใน 12 เดือนข้างหน้าได้

เงินให้สินเชื่อที่มีการเจรจาต่อรองเงื่อนไขใหม่หรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของกระแสเงินสดตามสัญญา เนื่องจากผู้กู้ประสบปัญหาทางการเงินจะถือเป็นสินทรัพย์ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ หรือด้อยค่าด้านเครดิต ยกเว้นจะมีหลักฐานที่แสดงว่าความเสี่ยงที่จะไม่ได้รับกระแสเงินสดตามสัญญานั้น ลดลงอย่างมีสาระสำคัญและไม่มีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า

ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นประมาณจากค่าความน่าจะเป็นของผลขาดทุนด้านเครดิตถ่วงน้ำหนักตลอดช่วงอายุที่คาดไว้ของเครื่องมือทางการเงิน โดยอ้างอิงจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะไม่ได้รับทั้งหมด ซึ่งอ้างอิงจากข้อมูลประสบการณ์ผลขาดทุนในอดีตตามกลุ่มของสินทรัพย์ที่บริษัทและบริษัทย่อยพิจารณาว่าความเสี่ยงด้านเครดิตมีลักษณะร่วมกัน เช่น ประเภทของการกู้ยืม ประเภทของหลักประกัน ระยะเวลาของสัญญา และปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง และปรับปรุงด้วยข้อมูลที่สังเกตได้ในปัจจุบัน บวกกับการพยากรณ์ในอนาคตที่สนับสนุนและมีความสมเหตุสมผลหากพิสูจน์ได้ว่ามีความสัมพันธ์กันทางสถิติ รวมถึงการใช้ดุลยพินิจอย่างเหมาะสมในการประมาณการผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยใช้ข้อมูลเชิงเศรษฐศาสตร์มหภาค และทำการประเมินทั้งสถานการณ์ปัจจุบันและการพยากรณ์สถานะเศรษฐกิจในอนาคต และความน่าจะเป็นถ่วงน้ำหนักในแต่ละสถานการณ์ (ทั้งสถานการณ์พื้นฐาน (Base scenario) สถานการณ์ขาขึ้น (Best scenario) และสถานการณ์ขาลง (Worst scenario)) มาใช้ในการคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งการนำข้อมูลการคาดการณ์ในอนาคตมาใช้ในการเพิ่มระดับของการใช้ดุลยพินิจในการประเมินว่าการเปลี่ยนแปลงเชิงเศรษฐศาสตร์มหภาคที่เกี่ยวข้องส่งผลกระทบต่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างไร อย่างไรก็ตาม บริษัทและบริษัทย่อยจะจัดให้มีการสอบทานและทบทวนวิธีการ ข้อสมมติฐานและการคาดการณ์สถานการณ์เศรษฐกิจในอนาคตอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นยังรวมถึงส่วนเพิ่มจากการบริหารจัดการ (Management Overlay)

ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นที่ดั่งเพิ่ม (ลด) บันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายในระหว่างปีในส่วนของการกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ บริษัทและบริษัทย่อยมีนโยบายตัดจำหน่ายลูกหนี้ออกจากบัญชีเมื่อเห็นว่าไม่สามารถเรียกเก็บเงินจากลูกหนี้ได้

สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินอื่นหรือสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญาที่ไม่มีองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดหาเงินที่มีนัยสำคัญ บริษัทย่อยจะใช้วิธีการอย่างง่าย (Simplified approach) ในการพิจารณาค่าเผื่อผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุ โดยอ้างอิงจากข้อมูลผลขาดทุนด้านเครดิตจากประสบการณ์ในอดีต ปรับปรุงด้วยข้อมูลการคาดการณ์ไปในอนาคตเกี่ยวกับลูกหนี้และสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ

นโยบายการบัญชีที่ถือปฏิบัติก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563

ก) ค่าเผ่อนี่สงสัยจะสูญของลูกหนี้เงินให้สินเชื่อ

บริษัทฯ และบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจธนาคารและบริษัทบริหารสินทรัพย์ตั้งค่าเผ่อนี่สงสัยจะสูญของเงินให้สินเชื่อตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดย ธปท. และปรับปรุงเพิ่มด้วยจำนวนเงินเพิ่มเติมที่คาดว่าจะเรียกเก็บจากลูกหนี้ไม่ได้ โดยการวิเคราะห์และประเมินฐานะของลูกหนี้จากประสบการณ์ในการพิจารณาความเสี่ยงและมูลค่าหลักประกันประกอบ ค่าเผ่อนี่สงสัยจะสูญที่ตั้งเพิ่ม(ลด)บันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายในระหว่างปี

สำหรับลูกหนี้เงินให้สินเชื่อ (ยกเว้นลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อส่วนบุคคลของบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจธนาคาร) ที่จัดชั้นเป็นหนี้ปกติ (รวมลูกหนี้ที่ผ่านการปรับโครงสร้างหนี้) และจัดชั้นเป็นหนี้กล่าวถึงเป็นพิเศษ บริษัทฯ และบริษัทย่อยกันสำรองในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 1 และ 2 ตามลำดับ ของยอดหนี้เงินต้นคงค้าง (ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ) หลังหักหลักประกัน และสำหรับลูกหนี้ด้อยคุณภาพ บริษัทฯ และบริษัทย่อยกันเงินสำรองในอัตราร้อยละ 100 สำหรับส่วนต่างระหว่างยอดหนี้ตามบัญชีกับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้หรือมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกัน โดยใช้อัตราดอกเบี้ยคิดลดและระยะเวลาที่คาดว่าจะจำหน่ายหลักประกันได้ตามหลักเกณฑ์ของ ธปท. ทั้งนี้ สำหรับลูกหนี้ด้อยคุณภาพที่เป็นลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อหรือลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินจะถือว่าไม่มีหลักประกัน

และสำหรับลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อส่วนบุคคลของบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจธนาคาร บริษัทย่อยกันเงินสำรองเป็นกลุ่มลูกหนี้ (Collective Approach) ตามการจัดกลุ่มลูกหนี้ที่มีความเสี่ยงลักษณะเดียวกัน โดยพิจารณาจากผลขาดทุนจากประสบการณ์ในอดีต ซึ่งคำนวณจากค่าความน่าจะเป็นที่ลูกหนี้จะผิดนัดชำระหนี้ (Probability of default) และร้อยละของความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ต่อยอดหนี้ (Loss given default) นอกจากนี้ บริษัทย่อยได้พิจารณากันสำรองเพิ่มเติมโดยคำนึงถึงผลสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นเพิ่มเติมจากปัจจัยทางเศรษฐกิจที่อาจมีผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ โดยค่าตัวแปรและข้อสมมติฐานต่าง ๆ ที่ใช้ในการคำนวณนี้ได้มีการสอบทานรายละเอียดและทบทวนความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

ข) บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ตั้งค่าเผ่อนี่สงสัยจะสูญโดยการประเมินฐานะของลูกหนี้แต่ละรายโดยพิจารณาความเสี่ยงในการเรียกชำระและมูลค่าของหลักทรัพย์ที่ใช้ค้ำประกัน และตั้งค่าเผ่อนี่สงสัยจะสูญเมื่อหนี้นั้นมีหลักประกันไม่เพียงพอและ/หรือมีโอกาสได้รับชำระคืนไม่ครบ ทั้งนี้ บริษัทย่อยถือพื้นฐานการจัดชั้นหนี้และตั้งสำรองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดย ก.ล.ด.

- ค) บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อและให้เช่าการเงินตั้งค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญในอัตราร้อยละของยอดลูกหนี้ที่ค้างชำระสุทธิจากรายได้ที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ โดยคำนึงถึงจำนวนเดือนคงค้างเป็นเกณฑ์ (อ้างอิงจากหลักเกณฑ์การจัดชั้นหนี้ของ ธปท.) โดยลูกหนี้ที่ค้างชำระไม่เกินกว่า 3 เดือนจะพิจารณาตั้งค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญจากยอดหนี้เงินต้นสุทธิหลังหักหลักประกัน และสำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระเกินกว่า 3 เดือนจะพิจารณาค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญโดยไม่หักหลักประกัน
- ง) ค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญของลูกหนี้อื่นตั้งขึ้นโดยประมาณจากจำนวนหนี้ที่อาจเรียกเก็บจากลูกหนี้ไม่ได้ซึ่งพิจารณาจากสถานะปัจจุบันของลูกหนี้คงค้าง ณ วันที่ในงบการเงิน
- จ) บริษัทฯและบริษัทย่อยจะตัดจำหน่ายลูกหนี้ออกจากบัญชีเมื่อเห็นว่าจะไม่สามารถเรียกเก็บเงินจากลูกหนี้ได้ โดยการตัดจำหน่ายลูกหนี้เป็นหนี้สูญ และหนี้สูญที่ได้รับคืนจะนำไปลดหรือเพิ่มค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญ

5.7 สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข/การปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เมื่อมีการเจรจาต่อรองหรือมีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในการชำระหนี้หรือปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสินทรัพย์ทางการเงิน หรือสินทรัพย์ทางการเงินที่มีอยู่ถูกแทนที่ด้วยสินทรัพย์ทางการเงินใหม่ เนื่องจากผู้กู้ประสบปัญหาทางการเงิน บริษัทฯและบริษัทย่อยจะทำการประเมินว่าควรตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าวออกจากบัญชีหรือไม่ และวัดมูลค่าผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ดังนี้

- ถ้าการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขไม่ทำให้มีการตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงินออกจากบัญชี บริษัทฯและบริษัทย่อยจะคำนวณมูลค่าตามบัญชีขั้นต้นของสินทรัพย์ทางการเงินใหม่ โดยคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่ตกลงใหม่หรือเปลี่ยนแปลงใหม่ คัดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเมื่อเริ่มแรกของสินทรัพย์ทางการเงินเดิม และรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในกำไรหรือขาดทุน
- ถ้าการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขทำให้ต้องตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงินออกจากบัญชี จะถือว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินใหม่เป็นกระแสเงินสดสุดท้ายของสินทรัพย์ทางการเงินเดิม ณ วันที่ตัดรายการออกจากบัญชี ผลต่างของมูลค่าตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินใหม่จะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

หาก ณ วันทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ไม่เข้าเงื่อนไขการตัดรายการ ลูกหนี้รายดังกล่าวจะถือเป็นลูกหนี้ที่จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Stage 2) หรือจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Stage 3) ไปตลอดจนกว่าลูกหนี้รายดังกล่าวจะสามารถชำระตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ได้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 12 เดือนนับจากวันที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จึงจะถูกจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Stage 1) และหาก ณ วันทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ลูกหนี้รายดังกล่าวเข้าเงื่อนไขการตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงินใหม่จะถือเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Performing หรือ Stage 1)

ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563 ในกรณีที่เป็นกรปรับโครงสร้างหนี้ที่บริษัทฯและบริษัทย่อยยินยอมผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้ บริษัทฯและบริษัทย่อยคำนวณมูลค่ายุติธรรมของลูกหนี้หลังปรับโครงสร้างหนี้โดยคำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกค้ารายใหญ่ในตลาดที่ใช้เป็นฐานในการเรียกเก็บจากลูกหนี้ ณ วันปรับโครงสร้างหนี้ ผลต่างระหว่างมูลค่ายุติธรรมของหนี้ที่คำนวณได้ต่ำกว่ายอดหนี้คงค้างตามบัญชีเดิมจะบันทึกเป็นค่าเพื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ และถือเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในส่วนของการกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในปีที่มีการปรับโครงสร้างหนี้ และจะทบทุนค่าเพื่อการปรับมูลค่าดังกล่าวโดยใช้มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับตามระยะเวลาที่เหลืออยู่ และปรับปรุงค่าเพื่อการปรับมูลค่ากับบัญชีค่าใช้จ่ายหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ

ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้โดยการยินยอมลดเงินต้นหรือดอกเบี้ยที่บันทึกในบัญชีจะรับรู้เป็นขาดทุนในส่วนของการกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเมื่อมีการปรับโครงสร้างหนี้

5.8 การตัดรายการเครื่องมือทางการเงินออกจากบัญชี

สินทรัพย์ทางการเงินจะถูกตัดรายการออกจากบัญชี เมื่อสิทธิตามสัญญาที่จะได้รับกระแสเงินสดของสินทรัพย์นั้นได้สิ้นสุดลง หรือได้มีการโอนสิทธิที่จะได้รับกระแสเงินสดของสินทรัพย์นั้น รวมถึงได้มีการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนเกือบทั้งหมดของสินทรัพย์นั้น หรือมีการโอนการควบคุมในสินทรัพย์นั้น แม้ว่าจะไม่มีการโอนหรือไม่ได้คงไว้ซึ่งความเสี่ยงและผลตอบแทนเกือบทั้งหมดของสินทรัพย์นั้น

กลุ่มบริษัทตัดรายการหนี้สินทางการเงินก็ต่อเมื่อได้มีการปฏิบัติตามภาระผูกพันของหนี้สินนั้นแล้ว มีการยกเลิกภาระผูกพันนั้น หรือมีการสิ้นสุดลงของภาระผูกพันนั้น ในกรณีที่มีการเปลี่ยนหนี้สินทางการเงินที่มีอยู่ให้เป็นหนี้สินใหม่จากผู้ให้กู้รายเดียวกันซึ่งมีข้อกำหนดที่แตกต่างกันอย่างมาก หรือมีการแก้ไขข้อกำหนดของหนี้สินที่มีอยู่อย่างเป็นสาระสำคัญ จะถือว่าเป็นการตัดรายการหนี้สินเดิมและรับรู้หนี้สินใหม่ โดยรับรู้ผลแตกต่างของมูลค่าตามบัญชีดังกล่าวในส่วนของการกำไรหรือขาดทุน

5.9 การยืมและให้ยืมหลักทรัพย์

บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ ให้บริการในฐานะเป็นตัวแทนหรือเข้าเป็นคู่สัญญากับผู้ยืมและผู้ให้ยืมหลักทรัพย์

บริษัทย่อยบันทึกบัญชีรับรู้ภาระที่ต้องส่งคืนหลักทรัพย์ที่ยืมมาซึ่งได้นำไปให้ยืมต่อเป็น “เจ้าหนี้ธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์” และบันทึกบัญชีหลักทรัพย์ซึ่งนำไปให้ลูกค้ายืมต่อเป็น “ลูกหนี้ธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์” ณ วันที่เกิดรายการในงบแสดงฐานะการเงิน และ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทย่อยปรับปรุงบัญชีเจ้าหนี้และลูกหนี้ธุรกรรมการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์โดยคำนวณจากราคาเสนอขายล่าสุดของวันทำการสุดท้ายของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและบันทึกการเปลี่ยนแปลงมูลค่าดังกล่าวในส่วนของการกำไรหรือขาดทุน นอกจากนี้ บริษัทย่อยบันทึกเงินสดที่นำไปวางเป็นหลักประกันในบัญชี “ลูกหนี้ทรัพย์สินวางประกัน” และเงินสดรับจากคู่สัญญาบันทึกในบัญชี “เจ้าหนี้ทรัพย์สินที่รับเป็นประกัน” ค่าธรรมเนียมการยืมและการให้ยืมหลักทรัพย์บันทึกตามเกณฑ์คงค้างตามระยะเวลาการยืม

5.10 การรับรู้และตัดบัญชีสินทรัพย์ของลูกค้า

บริษัทย่อยบันทึกสินทรัพย์ที่ลูกค้าวางไว้กับบริษัทย่อยเพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์บัญชีเงินสดและบัญชีเครดิตบาลานซ์ รวมถึงเงินที่ลูกค้าวางเป็นประกันเพื่อการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า เป็นสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทย่อยเพื่อการควบคุมภายใน และ ณ วันที่ในงบการเงิน บริษัทย่อยจะตัดรายการดังกล่าวในส่วนที่ไม่มีภาระค้ำประกันออกทั้งด้านสินทรัพย์และหนี้สิน โดยจะแสดงเฉพาะสินทรัพย์ที่เป็นของบริษัทย่อยเท่านั้น

5.11 ทรัพย์สินรอการขาย

ทรัพย์สินรอการขายแสดงตามราคาทุน (มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ ซึ่งอิงตามราคาประเมินแต่ไม่เกินยอดหนี้คงค้างตามสิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย) หรือมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า ซึ่งมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนอ้างอิงตามราคาประเมินล่าสุดหักด้วยประมาณการค่าใช้จ่ายในการขาย ประกอบกับการพิจารณาประเภทและคุณลักษณะของทรัพย์สิน

กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สินรอการขายจะรับรู้เป็นรายได้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเมื่อขาย ขาดทุนจากการจำหน่ายและขาดทุนจากการด้อยค่าจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

5.12 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

- ก) ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาที่ตีใหม่หักค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี) โดยไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคา อาคารแสดงมูลค่าตามราคาที่ตีใหม่หลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) ค่าเสื่อมราคาคำนวณจากราคาที่ตีใหม่โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณดังนี้

อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร

15 - 20 ปี

บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของที่ดินและอาคารในราคาทุน ณ วันที่ได้สินทรัพย์มา หลังจากนั้นบริษัทฯ และบริษัทย่อยจัดให้มีการประเมินราคาที่ดินโดยผู้ประเมินราคาอิสระและแสดงสินทรัพย์ดังกล่าวในราคาตีใหม่ ทั้งนี้บริษัทฯ และบริษัทย่อยจัดให้มีการประเมินราคาสินทรัพย์ดังกล่าวเป็นครั้งคราวเพื่อมิให้ราคาตามบัญชี ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานแตกต่างจากมูลค่ายุติธรรมอย่างมีสาระสำคัญ

บริษัทและบริษัทย่อยบันทึกราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการตีราคาใหม่ในกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่นและรับรู้จำนวนสะสมในบัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์” ในส่วนของเจ้าของ อย่างไรก็ตาม หากสินทรัพย์นั้นเคยมีการตีราคาลดลงและบริษัทและบริษัทย่อยได้รับรู้ราคาที่ลดลงในส่วนกำไรหรือขาดทุนแล้ว ส่วนที่เพิ่มจากการตีราคาใหม่นี้จะถูกรับรู้เป็นรายได้ไม่เกินจำนวนที่เคยลดลงซึ่งรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายปีก่อนแล้ว

บริษัทและบริษัทย่อยรับรู้ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ที่ลดลงจากการตีราคาใหม่ในส่วนกำไรหรือขาดทุน อย่างไรก็ตาม หากสินทรัพย์นั้นเคยมีการตีราคาเพิ่มขึ้นและยังมียอดคงค้างของบัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์” อยู่ในส่วนของเจ้าของ ส่วนที่ลดลงจากการตีราคาใหม่จะถูกรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในจำนวนที่ไม่เกินยอดคงเหลือของบัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์”

- ข) สินทรัพย์ระหว่างติดตั้งแสดงตามวิธีราคาทุนโดยไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคา
- ค) อุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) ค่าเสื่อมราคาคำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ ดังนี้
เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและอุปกรณ์	5	ปี
ยานพาหนะ	5	ปี
- ง) ค่าเสื่อมราคาของส่วนที่คำนวณจากราคาทุนและค่าเสื่อมราคาของส่วนที่ตีราคาเพิ่มรวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน
- จ) ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์จะถูกตัดออกจากบัญชีเมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่าย ผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ (ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายสินทรัพย์กับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น) จะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
- ฉ) บริษัทและบริษัทย่อย ตัดรายการสินทรัพย์ที่มีการตีราคาเพิ่มเมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ที่คงเหลืออยู่ ณ วันตัดรายการจะถูกโอนไปยังกำไรสะสมโดยตรง

5.13 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนและค่าตัดจำหน่าย

บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนตามราคาทุน ภายหลังการรับรู้รายการเริ่มแรก สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี)

บริษัทฯ และบริษัทย่อยตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดอย่างมีระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์นั้น และจะประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นอาจเกิดการด้อยค่า บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะทบทวนระยะเวลาการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนดังกล่าวทุกสิ้นปีเป็นอย่างน้อย ค่าตัดจำหน่ายและค่าเพื่อการด้อยค่ารับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของการกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการใช้ประโยชน์จำกัดมีอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 3 - 10 ปี

ไม่มีการตัดจำหน่ายค่าคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ที่อยู่ระหว่างพัฒนา

5.14 สินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก

สินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขายถูกวัดมูลค่าโดยใช้มูลค่าที่ต่ำกว่าระหว่างมูลค่าตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย กลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิกถูกจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขายหากมูลค่าตามบัญชีที่จะได้รับคืนส่วนใหญ่มาจากการขายมิใช่มาจากการใช้สินทรัพย์ต่อไป กรณีเช่นนี้กลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิกจะต้องมีไว้เพื่อขายในทันทีในสภาพปัจจุบันซึ่งขึ้นอยู่กับข้อตกลงที่เป็นปกติและถือปฏิบัติกันทั่วไปสำหรับการขายสินทรัพย์เหล่านั้น (หรือกลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิก) และการขายต้องมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนในระดับสูงมาก ผู้บริหารของบริษัทฯ หรือบริษัทย่อยต้องผูกมัดกับแผนการขาย ซึ่งการขายดังกล่าวต้องคาดว่าจะเข้าเงื่อนไขการรับรู้รายการขายที่เสร็จสมบูรณ์ภายใน 1 ปี นับจากวันที่จัดประเภทสินทรัพย์ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย

รายได้และค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานที่ยกเลิกถูกแสดงแยกต่างหากจากรายได้และค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานต่อเนื่อง โดยแสดงเป็นกำไรสุทธิสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิกสำหรับปีที่รายงานและปีก่อนที่นำมาเปรียบเทียบ

5.15 ลูกหนี้/เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี

ลูกหนี้/เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี หมายถึง ยอดดุลสุทธิลูกหนี้/เจ้าหนี้สำนักหักบัญชีที่เกิดจากการชำระราคาซื้อขายหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ทั้งนี้ รวมถึงเงินที่ได้นำไปวางเป็นประกันกับสำนักหักบัญชีในการทำธุรกรรมอนุพันธ์

5.16 การจัดประเภทสัญญาประกันภัย

บริษัทย่อยจัดประเภทของสัญญาประกันภัยและสัญญาประกันภัยต่อโดยการพิจารณาลักษณะของสัญญาประกันภัย โดยสัญญาประกันภัยคือสัญญาซึ่งผู้รับประกันภัย รับผิดชอบต่อความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยที่มีนัยสำคัญจากคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง (ผู้เอาประกันภัย) โดยตกลงจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัย หากเหตุการณ์ในอนาคตอันไม่แน่นอนที่ระบุไว้ (เหตุการณ์ที่เอาประกันภัย) เกิดผลกระทบในทางลบต่อผู้เอาประกันภัย ในการพิจารณาว่ามีการรับผิดชอบต่อความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยที่มีนัยสำคัญหรือไม่นั้นจะพิจารณาจากจำนวนผลประโยชน์ที่จะต้องจ่ายกรณีที่มีสถานการณ์ที่รับประกันภัยเกิดขึ้นกับภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายตามสัญญาหากไม่มีสถานการณ์ที่รับประกันภัยเกิดขึ้น ซึ่งหากไม่เข้าใจอย่างชัดเจนดังกล่าวข้างต้น บริษัทย่อยจะจัดประเภทสัญญาประกันภัยดังกล่าวเป็นสัญญาการลงทุน ซึ่งสัญญาการลงทุนคือสัญญาที่มีรูปแบบทางกฎหมายเป็นสัญญาประกันภัยและทำให้ผู้รับประกันภัยมีความเสี่ยงทางการเงิน แต่ไม่ได้ทำให้ผู้รับประกันภัยมีความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยที่สำคัญ ความเสี่ยงทางการเงิน ได้แก่ ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนหรือราคา

บริษัทย่อยจัดประเภทของสัญญาโดยประเมินความสำคัญของความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยเป็นรายสัญญา ณ วันเริ่มต้นสัญญา หากสัญญาใดจัดประเภทเป็นสัญญาประกันภัยแล้ว จะยังคงเป็นสัญญาประกันภัยตลอดไปจนกว่าสิทธิและภาระผูกพันทั้งหมดถูกทำให้สิ้นสุดหรือสิ้นผลบังคับ หากสัญญาใดเคยจัดประเภทเป็นสัญญาการลงทุน ณ วันเริ่มต้นสัญญา อาจจะถูกจัดประเภทเป็นสัญญาประกันภัยในเวลาต่อมาได้ หากพบว่าความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจประกันภัยจัดประเภทของสัญญาประกันภัยทุกฉบับเป็นสัญญาประกันภัยระยะสั้น หมายถึง สัญญาประกันภัยที่มีระยะเวลาคุ้มครองภายใต้สัญญาไม่เกิน 1 ปี และไม่มีการรับรองการต่ออายุอัตโนมัติ และรวมถึงสัญญาประกันภัยที่ให้คุ้มครองโรคภัยร้ายแรง การประกันภัยอุบัติเหตุ การประกันภัยสุขภาพ การประกันอสังหาริมทรัพย์ หรือการประกันภัยเบ็ดเสร็จอื่น ๆ ที่มีระยะเวลาของสัญญาเกินกว่า 1 ปี บริษัทย่อยดังกล่าวสามารถบอกเลิกสัญญา สามารถปรับเพิ่มหรือลดเบี้ยประกันภัยหรือเปลี่ยนแปลงผลประโยชน์ใด ๆ ในสัญญาตลอดอายุสัญญาได้

5.17 เบี้ยประกันภัยค้างรับและค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

เบี้ยประกันภัยค้างรับจากการรับประกันภัยโดยตรงแสดงด้วยมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ โดยบริษัทย่อยบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินไม่ได้ ซึ่งพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและตามสถานะปัจจุบันของเบี้ยประกันภัยค้างรับ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตั้งเพิ่ม (ลด) บันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายระหว่างปี

5.18 สินทรัพย์/หนี้สินจากการประกันภัย

- ก) สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อแสดงด้วยจำนวนเงินค้างรับจากการประกันภัยต่อ (เบี้ยประกันภัยต่อ ค้างรับ ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ และรายการค้างรับอื่น ๆ จากบริษัทประกันภัยต่อ) เงินมัดจำที่วางไว้จากการรับประกันภัยต่อ และสำรองประกันภัยส่วนที่เรียกคืนจากการประกันภัยต่อ โดยสำรองประกันภัยส่วนที่เรียกคืนจากการประกันภัยต่อประมาณขึ้นโดยอ้างอิงสัญญาประกันภัยต่อที่เกี่ยวข้องของสำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยการคำนวณสำรองประกันภัย และสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ที่เกิดขึ้นจากการประกันภัยต่อ
- ข) หนี้สินจากการประกันภัยต่อแสดงด้วยจำนวนเงินค้างจ่ายจากการประกันภัยต่อ และเงินมัดจำที่บริษัทย่อยถือไว้จากการเอาประกันภัยต่อ ซึ่งเงินค้างจ่ายจากการประกันภัยต่อประกอบด้วยเบี้ยประกันภัยต่อค้างจ่าย และรายการค้างจ่ายอื่น ๆ ให้กับบริษัทประกันภัยต่อ

5.19 หนี้สินจากสัญญาประกันภัย

- ก) เงินสำรองประกันชีวิต

เงินสำรองประกันชีวิตเป็นยอดเงินสำรองสะสมตั้งแต่เริ่มรับประกันจนถึงสิ้นรอบระยะเวลารายงานสำหรับกรมธรรม์ที่มีผลบังคับอยู่ ซึ่งการคำนวณสำรองดังกล่าวนี้เป็นไปตามวิธีของคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยกำหนดให้สำรองประกันภัยตามสัญญาประกันภัยระยะยาวคำนวณโดยอ้างอิงตามวิธีสำรองประกันภัยแบบเบี้ยประกันภัยรวม (Gross Premium Valuation หรือ GPV) ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) เรื่องการประเมินราคาทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัทประกันชีวิต ข้อสมมติหลักที่ใช้เกี่ยวข้องกับอัตราณະ อัตราการขาดอายุและการเวนคืนกรมธรรม์ อัตราค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขายและบริหารงาน และอัตราคิดลด เป็นต้น

- ข) สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย

ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายบันทึกตามจำนวนที่จะจ่ายจริง ส่วนสำรองค่าสินไหมทดแทนจะบันทึกเมื่อได้รับการแจ้งคำเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้เอาประกันภัยตามจำนวนที่ผู้เอาประกันภัยแจ้งและโดยการประมาณการของฝ่ายบริหารของบริษัทย่อย มูลค่าประมาณการสินไหมทดแทนสูงสุดจะไม่เกินทุนประกันของกรมธรรม์ที่เกี่ยวข้อง

ประมาณการสำรองสินไหมทดแทนคำนวณโดยวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยคำนวณจากประมาณการที่ดีที่สุดของค่าสินไหมทดแทนที่คาดว่าจะจ่ายให้แก่ผู้เอาประกันภัยในอนาคตสำหรับความสูญเสียที่เกิดขึ้นแล้วก่อนหรือ ณ วันที่ในรอบระยะเวลารายงาน ทั้งจากรายการความสูญเสียที่บริษัทฯ ได้รับรายงานแล้วและยังไม่ได้รับรายงาน และรวมถึงค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทน และหักมูลค่าซากและการรับคืนอื่น ๆ ผลต่างของประมาณการสำรองสินไหมทดแทนที่คำนวณได้สูงกว่าค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับรู้ไปแล้วในบัญชี จะรับรู้เป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้มีการรายงานให้บริษัทฯ ทราบ (Incurred but not reported claims: IBNR)

ค) สำรองเบี้ยประกันภัย

สำรองเบี้ยประกันภัยประกอบด้วย สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ และสำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุด

ค.1) สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้

สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้คำนวณจากเบี้ยประกันภัยรับก่อนการเอาประกันภัยต่อด้วยวิธีการ ดังนี้

การประกันภัยขนส่งเฉพาะเที่ยว การ	- ร้อยละร้อยของเบี้ยประกันภัยรับ ตั้งแต่วันที่กรมธรรม์
ประกันภัยอุบัติเหตุการเดินทางที่มี	ประกันภัยเริ่มมีผลคุ้มครอง ตลอดระยะเวลาที่บริษัท
ระยะเวลาคุ้มครองไม่เกิน 6 เดือน	ย่อยยังคงให้ความคุ้มครองแก่ผู้เอาประกันภัย
การประกันภัยอื่น	- วิธีย่อยรายเดือน (วิธีหนึ่งส่วนยี่สิบสี่)

สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้จากการเอาประกันภัยต่อ คำนวณจากเบี้ยประกันภัยจ่ายจากการเอาประกันภัยต่อด้วยวิธีการเช่นเดียวกับกรมธรรม์ประกันภัยตรงที่ได้โอนความเสี่ยงจากการประกันภัยให้บริษัทรับประกันภัยต่อแล้วตลอดอายุของสัญญาในกรมธรรม์

ค.2) สำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุด

สำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุด (Unexpired Risk Reserve) เป็นจำนวนเงินที่บริษัทย่อยจัดสรรไว้เพื่อชดเชยค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตสำหรับการประกันภัยที่ยังมีผลบังคับอยู่ ซึ่งคำนวณโดยวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยใช้การประมาณการที่ดีที่สุดของค่าสินไหมทดแทนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในระยะเวลาเอาประกันที่เหลืออยู่โดยอ้างอิงจากข้อมูลในอดีต

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทย่อยจะเปรียบเทียบมูลค่าของสำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุดกับสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ หากมูลค่าของสำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุดสูงกว่าสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ บริษัทย่อยจะรับรู้ส่วนต่างและแสดงรายการสำรองความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุดในงบการเงิน

ง) ผลประโยชน์ตามกรรมธรรม์ประกันภัยค้ำจายและหนี้สินอื่นตามสัญญาประกันภัย

ผลประโยชน์ตามกรรมธรรม์ค้ำจายประกันภัยบันทึกเมื่อได้รับแจ้งหรือเมื่อเข้าเงื่อนไขในกรรมธรรม์

หนี้สินอื่นตามสัญญาประกันภัยประกอบด้วยเงินค่าเบี้ยประกันภัยที่รับล่วงหน้าจากผู้เอาประกันภัย และเงินที่ต้องจ่ายให้แก่ผู้เอาประกันภัยตามสัญญา นอกเหนือจากผลประโยชน์ตามกรรมธรรม์ค้ำจาย และบันทึก ณ วันที่เกิดรายการ

5.20 สัญญาเช่า

ณ วันเริ่มต้นสัญญา บริษัทฯและบริษัทย่อยจะประเมินว่าสัญญาเป็นสัญญาเช่าหรือประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่ โดยสัญญาจะเป็นสัญญาเช่าหรือประกอบด้วยสัญญาเช่า ถ้าสัญญานั้นมีการให้สิทธิในการควบคุมการใช้สินทรัพย์ที่ระบุได้สำหรับช่วงเวลาหนึ่งเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับสิ่งตอบแทน

บริษัทฯและบริษัทย่อยใช้วิธีการบัญชีเดียวสำหรับการรับรู้รายการและการวัดมูลค่าสัญญาเช่าทุกสัญญา เว้นแต่สัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าที่สินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล (วันที่สินทรัพย์อ้างอิงพร้อมใช้งาน) บริษัทฯและบริษัทย่อยบันทึกสินทรัพย์สิทธิการใช้ซึ่งแสดงสิทธิในการใช้สินทรัพย์อ้างอิงและหนี้สินตามสัญญาเช่าตามการจ่ายชำระตามสัญญาเช่า

สินทรัพย์สิทธิการใช้

สินทรัพย์สิทธิการใช้วัดมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม ผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม และปรับปรุงด้วยการวัดมูลค่าของหนี้สินตามสัญญาเช่าใหม่ ราคาทุนของสินทรัพย์สิทธิการใช้ประกอบด้วยจำนวนเงินของหนี้สินตามสัญญาเช่าจากการรับรู้เริ่มแรก ต้นทุนทางตรงเริ่มแรกที่เกิดขึ้น จำนวนเงินที่จ่ายชำระตามสัญญาเช่า ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผลหรือก่อนวันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล และหักด้วยสิ่งจูงใจตามสัญญาเช่าที่ได้รับ

ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิทธิการใช้คำนวณจากราคาทุนโดยวิธีเส้นตรงตามอายุสัญญาเช่าหรืออายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์สิทธิการใช้แล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า ดังนี้

อาคารและส่วนปรับปรุง	2 - 7 ปี
ยานพาหนะ	1 - 5 ปี

หากความเป็นเจ้าของในสินทรัพย์อ้างอิงได้โอนให้กับกลุ่มบริษัทเมื่อสิ้นสุดอายุสัญญาเช่าหรือราคาทุนของสินทรัพย์ดังกล่าวได้รวมถึงการใช้สิทธิเลือกซื้อ ค่าเสื่อมราคาจะคำนวณจากอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์

หนี้สินตามสัญญาเช่า

หนี้สินตามสัญญาเช่าวัดมูลค่าด้วยมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าตลอดอายุสัญญาเช่า จำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าประกอบด้วยค่าเช่าคงที่

กลุ่มบริษัทคิดลดมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงิน ที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าด้วยอัตราดอกเบี้ยตาม نرخของสัญญาเช่าหรืออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มของกลุ่มบริษัท หลังจากวันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินตามสัญญาเช่าจะเพิ่มขึ้นจากดอกเบี้ยของหนี้สินตามสัญญาเช่าและลดลงจากการจ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่าที่จ่ายชำระแล้ว นอกจากนี้ มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินตามสัญญาเช่าจะถูกรวบรวมใหม่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอายุสัญญาเช่า การเปลี่ยนแปลงการจ่ายชำระตามสัญญาเช่า หรือมีการเปลี่ยนแปลงในการประเมินสิทธิเลือกซื้อสินทรัพย์อ้างอิง

สัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ

สัญญาเช่าที่มีอายุสัญญาเช่า 12 เดือนหรือน้อยกว่านับตั้งแต่วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล หรือสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ จะถูกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

นโยบายการบัญชีที่ถือปฏิบัติก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563

สัญญาเช่าที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สิน ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่า

สัญญาเช่าที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ยังคงอยู่กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

5.21 อนุพันธ์

บริษัท บันทิกเงินลงทุน ในใบสำคัญแสดงสิทธิเมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม ภายหลังการรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรก การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน และ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ใบสำคัญแสดงสิทธิแสดงในงบแสดงฐานะการเงินตามมูลค่ายุติธรรม มูลค่ายุติธรรมคำนวณจากราคาเสนอขายหลังสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บริษัท ย่อยที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์เข้าทำรายการเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงินที่เป็นอนุพันธ์โดยรับรู้มูลค่าเมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ทำสัญญา (Trade Date) และจัดประเภทเป็นเพื่อค้า อนุพันธ์จะถูกวัดมูลค่าในภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

บริษัท ย่อยบันทึการะจากสัญญาซื้อขายล่วงหน้าซึ่งมีไว้เพื่อค้าเป็นรายการนอกงบการเงิน และบันทึการะจากใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์เป็นรายการหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน และจะรับรู้กำไร (ขาดทุน) จากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน มูลค่ายุติธรรมของสัญญาฟิวเจอร์สและสัญญาออปชั่นคำนวณจากราคาที่ใช้ชำระราคา ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปี และมูลค่ายุติธรรมของใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์คำนวณจากราคาเสนอขายหลังสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือในกรณีที่มูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ไม่สามารถอ้างอิงราคาของตลาดอนุพันธ์ได้ มูลค่ายุติธรรมจะคำนวณโดยใช้เทคนิคและแบบจำลองตามทฤษฎีในการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาดปรับด้วยค่าความเสี่ยงด้านเครดิตของกลุ่มสัญญาแต่ละราย

ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563 วิธีการบันทึกบัญชีสำหรับอนุพันธ์จะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการทำรายการ โดยอนุพันธ์ที่ทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้าบันทึกเป็นรายการนอกงบการเงินและบันทึการะจากใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์เป็นรายการหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน และจะรับรู้กำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของสัญญาเป็นกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ โดยมูลค่ายุติธรรมอ้างอิงจากราคาซื้อขายในตลาด หรือในกรณีที่มูลค่ายุติธรรมไม่สามารถอ้างอิงราคาตลาดได้ มูลค่ายุติธรรมจะคำนวณโดยใช้เทคนิคและแบบจำลองตามทฤษฎีในการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาดปรับด้วยค่าความเสี่ยงด้านเครดิตของกลุ่มสัญญาแต่ละราย

5.22 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทและบริษัทย่อย หรือถูกบริษัทและบริษัทย่อยควบคุม ไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทและบริษัทย่อย

นอกจากนี้ บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วม การร่วมค้าและบุคคลที่มีสิทธิออกเสียง โดยทางตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญกับบริษัทและบริษัทย่อย ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อยที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย

5.23 การด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงิน

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทและบริษัทย่อยจะประเมินว่ามีข้อบ่งชี้ซึ่งแสดงว่าสินทรัพย์ของบริษัทและบริษัทย่อยด้อยค่าลงหรือไม่ และหากมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า บริษัทและบริษัทย่อยจะประเมินการด้อยค่าและรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้ มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หักต้นทุนในการขาย หมายถึง จำนวนเงินที่กิจการจะได้มาจากการจำหน่ายสินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงินหักด้วยต้นทุนในการจำหน่าย โดยการจำหน่ายนั้นผู้ซื้อกับผู้ขายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยนและสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน ในการประเมินมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ บริษัทและบริษัทย่อยจะประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์และคำนวณคิดลดกระแสเงินสดดังกล่าวเป็นมูลค่าปัจจุบัน โดยใช้อัตราคิดลดก่อนภาษีที่สะท้อนถึงการประเมินความเสี่ยงในสภาพตลาดปัจจุบันของเงินสดตามระยะเวลาและความเสี่ยงซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของสินทรัพย์ที่กำลังพิจารณาอยู่

บริษัทและบริษัทย่อยจะรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ยกเว้นในกรณีสินทรัพย์ซึ่งใช้วิธีการตีราคาใหม่ และได้บันทึกส่วนเกินทุนจากการตีราคาใหม่ไว้ในส่วนของเจ้าของ ขาดทุนจากการด้อยค่าจะรับรู้ในส่วนของผู้ถือหุ้นไม่เกินไปกว่าส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ที่เคยบันทึกไว้

หากในการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่ค่าความนิยม มีข้อบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นว่าผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่รับรู้ในปีก่อนได้หมดไปหรือลดลง บริษัทฯและบริษัทย่อยจะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์นั้น และจะกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่รับรู้ในปีก่อนก็ต่อเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้กำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหลังจากการรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าครั้งล่าสุด โดยมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าต้องไม่สูงกว่ามูลค่าตามบัญชีที่ควรจะเป็นหากกิจการไม่เคยรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ในปีก่อน ๆ บริษัทฯและบริษัทย่อยจะบันทึกกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์โดยรับรู้ไปยังส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทันที

5.24 หุ้นกู้ยืมพันธ

หุ้นกู้ยืมพันธเป็นหุ้นกู้ที่บริษัทย่อยออกและเสนอขายให้แก่ลูกค้าซึ่งเป็นผู้ลงทุนสถาบันหรือผู้ลงทุนรายใหญ่ โดยออกจำหน่ายภายใต้เงื่อนไขที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“ก.ล.ต.”) หุ้นกู้ยืมพันธดังกล่าวมีการอ้างอิงกับราคาหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หุ้นกู้แสดงด้วยราคาทุนที่ขายปรับด้วยส่วนต่ำกว่ามูลค่าของหุ้นกู้ที่ตัดจำหน่ายตามอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ซึ่งจำนวนที่ตัดจำหน่ายนี้จะแสดงเป็นค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

อนุพันธ์ทางการเงินแฝงแสดงภายใต้บัญชีสินทรัพย์อนุพันธ์โดยแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรมและรับรู้การเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมในส่วนของกำไรหรือขาดทุน ซึ่งมูลค่ายุติธรรมคำนวณโดยใช้เทคนิคและแบบจำลองตามทฤษฎีในการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด โดยคำนึงถึงข้อมูลความสัมพันธ์ของสภาพคล่อง เงินปันผล อัตราดอกเบี้ย ราคาของสินค้าอ้างอิง และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของสินค้าอ้างอิง

5.25 ผลประโยชน์ของพนักงาน

ก) ผลประโยชน์ระยะสั้น

บริษัทฯและบริษัทย่อยรับรู้ภาระผูกพันของผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน ซึ่งได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส เงินสมทบกองทุนประกันสังคมและวันลาพักร้อนเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อพนักงานทำงานให้

ข) ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน (โครงการสมทบเงิน)

บริษัทฯ บริษัทย่อยและพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่บริษัทฯและบริษัทย่อยจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของบริษัทฯและบริษัทย่อย เงินที่บริษัทฯและบริษัทย่อยจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

ค) ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน (โครงการผลประโยชน์)

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงานตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งบริษัทฯ และบริษัทย่อยถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานสำหรับพนักงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้รายการกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ต้นทุนบริการในอดีตจะถูกรับรู้ทั้งจำนวนในกำไรหรือขาดทุนทันทีที่มีการแก้ไขโครงการหรือลดขนาดโครงการ หรือเมื่อมีการรับรู้ต้นทุนการปรับโครงสร้างที่เกี่ยวข้อง

5.26 เงินตราต่างประเทศ

บริษัทฯ และบริษัทย่อยแสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย รายการต่าง ๆ ของแต่ละกิจการที่รวมอยู่ในงบการเงินรวมวัดมูลค่าด้วยสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของแต่ละกิจการนั้น

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศซึ่งเกิดขึ้นในระหว่างปีแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศและภาระผูกพันที่มียอดคงเหลือ ณ วันที่ในงบการเงินได้แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการซื้อขายและเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนรวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

5.27 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชี

บริษัทฯและบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

บริษัทฯและบริษัทย่อยรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี รวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนที่บริษัทฯและบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

บริษัทฯและบริษัทย่อยจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทฯและบริษัทย่อยจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

บริษัทฯและบริษัทย่อยจะบันทึกภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ หากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของเจ้าของ

5.28 ประเมินการหนี้สิน

บริษัทฯและบริษัทย่อยจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทฯและบริษัทย่อยจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดเปลื้องภาระผูกพันนั้น และบริษัทฯและบริษัทย่อยสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

5.29 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม คือ ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้แก่ผู้อื่น โดยเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาด (market participants) ณ วันที่วัดมูลค่า

บริษัทฯและบริษัทย่อยใช้ราคาตลาดในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่มีตลาดซื้อขายคล่องรองรับ แต่กรณีที่ไม่สามารถหาราคาตลาดได้จะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่ใช้อย่างแพร่หลายในตลาด รวมถึงการวิเคราะห์กระแสเงินสดคิดลด และแบบจำลองตามทฤษฎีในการประเมินมูลค่า

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยใช้ในการวัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงิน แบ่งเป็น 3 ระดับตามประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมดังนี้

ระดับ 1 ใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกัน

ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้น

ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้สำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้น เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

6. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้อาจส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญ มีดังนี้

6.1 การรับรู้และการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน

ในการพิจารณาการรับรู้หรือการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวแล้วหรือไม่ โดยใช้ดุลยพินิจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ดีที่สุดที่รับรู้ได้ในสถานะปัจจุบัน

6.2 ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น/ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกค้า

ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นสำหรับเงินให้สินเชื่อ การคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นขึ้นอยู่กับแบบจำลองที่สลับซับซ้อน การใช้ชุดข้อมูลสมมติฐาน การพัฒนาโมเดลและการประเมินเกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นของความเสี่ยงด้านเครดิต รวมถึงการเลือกข้อมูลการคาดการณ์ในอนาคตมาใช้ ซึ่งการประมาณการมีตัวแปรที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ดังนั้น ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้

6.3 ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์

บริษัทและบริษัทย่อยพิจารณาตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ เมื่อฝ่ายบริหารพิจารณาว่าเงินลงทุนดังกล่าวมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้น ซึ่งการที่จะระบุว่าเงินลงทุนมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าหรือไม่นั้นจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

6.4 ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงิน

ในการประเมินค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงิน ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ดังกล่าว ทั้งในส่วนของมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ ซึ่งมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนอ้างอิงจากข้อมูลที่มีอยู่หรืออ้างอิงจากราคาตลาดที่สามารถสังเกตได้หรือจากการใช้แบบจำลองในการคิดลดกระแสเงินสด ซึ่งเกี่ยวข้องกับอัตราคิดลดที่ใช้ประมาณการกระแสเงินสดรับที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณอาจมีผลกระทบต่อการประเมินการด้อยค่า

6.5 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่ไม่มีการซื้อขายในตลาดและไม่สามารถหาราคาได้ในตลาดซื้อขายคล่อง ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว โดยใช้เทคนิคและแบบจำลองการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงทางด้านเครดิตของคู่สัญญา สภาพคล่อง ข้อมูลความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินในระยะยาว การเปลี่ยนแปลงของสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณอาจมีผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรมและการเปิดเผยลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

6.6 ค่าเผื่อการด้อยค่าของทรัพย์สินรอการขาย

บริษัทและบริษัทย่อยพิจารณาตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของทรัพย์สินรอการขายเมื่อพบว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของทรัพย์สินมีมูลค่าลดลงกว่ามูลค่าตามบัญชี ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนจากการด้อยค่าโดยพิจารณาจากราคาประเมินล่าสุดของทรัพย์สิน ประเภท และคุณลักษณะของทรัพย์สิน

6.7 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์และค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคารและอุปกรณ์ และต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากพบว่ามีเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

บริษัทฯ และบริษัทย่อยแสดงมูลค่าของที่ดินและอาคารด้วยราคาที่ตีใหม่ ซึ่งราคาที่ตีใหม่นี้ได้ประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระ โดยใช้วิธีเปรียบเทียบราคาตลาดสำหรับที่ดิน และใช้วิธีมูลค่าต้นทุนทดแทนสุทธิวิธีเปรียบเทียบราคาตลาด และวิธีรายได้สำหรับอาคาร ซึ่งการประเมินมูลค่าดังกล่าวต้องอาศัยข้อสมมติฐานและการประมาณการบางประการตามที่อธิบายไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อที่ 16

นอกจากนี้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยพิจารณาตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เมื่อฝ่ายบริหารพิจารณาว่าสินทรัพย์ดังกล่าวมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้น และจะบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์นั้น

6.8 สัญญาเช่า

ในการกำหนดอายุสัญญาเช่า ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินว่ากลุ่มบริษัทมีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ที่จะใช้สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญาเช่าหรือยกเลิกสัญญาเช่าโดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่ทำให้เกิดสิ่งจูงใจในทางเศรษฐกิจสำหรับกลุ่มบริษัทในการใช้หรือไม่ใช้สิทธิเลือกนั้น

กลุ่มบริษัทไม่สามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยตาม نرخของสัญญาเช่า ดังนั้น ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่มของกลุ่มบริษัทในการคิดลดหนี้สินตามสัญญาเช่า โดยอัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่มเป็นอัตราดอกเบี้ยที่กลุ่มบริษัทจะต้องจ่ายในการกู้ยืมเงินที่จำเป็นเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ที่มีมูลค่าใกล้เคียงกับสินทรัพย์สิทธิการใช้ในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่คล้ายคลึง โดยมีระยะเวลาการกู้ยืมและหลักประกันที่คล้ายคลึง

6.9 สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี และขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้ใช้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนนั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใดโดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

6.10 เงินสำรองประกันภัย/เงินสำรองประกันชีวิต

สำรองประกันภัยสำหรับความเสียหายที่ยังไม่สิ้นสุดคำนวณตามวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยใช้การประมาณการที่ดีที่สุดของค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในระยะเวลาเอาประกันภัยที่เหลืออยู่ ซึ่งการประมาณเงินสำรองดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร ซึ่งอ้างอิงจากข้อมูลในอดีตและประมาณการอย่างดีที่สุด ณ ขณะนั้น

สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว (ประกันชีวิต) คำนวณตามวิธีของคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งประมาณจากข้อสมมติปัจจุบันและข้อสมมติที่กำหนดตั้งแต่วันเริ่มรับประกัน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการเพื่อให้สะท้อนถึงการประมาณการที่ดีที่สุดตามระยะเวลา ณ ขณะนั้น โดยข้อสมมติหลักที่ใช้จะเกี่ยวข้องกับอัตราภาระ อัตราค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขายและบริหารงาน อัตราการขาดอายุหรือเวนคืนกรมธรรม์และอัตราคิดลด เป็นต้น ทั้งนี้ การใช้ข้อสมมติฐานที่แตกต่างกันอาจมีผลต่อจำนวนเงินสำรองประกันภัย ดังนั้น การปรับปรุงเงินสำรองประกันภัยอาจมีขึ้นในอนาคต

6.11 สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทย่อยต้องประมาณการสำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายโดยแยกพิจารณาสองส่วน คือ ส่วนของค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นและได้รับรายงานความเสียหายแล้ว และส่วนของความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับรายงาน (Incurred but not reported - IBNR) ซึ่งต้องใช้วิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เป็นมาตรฐานสากลในการประมาณการ ข้อสมมติฐานหลักที่ใช้ในวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยดังกล่าวประกอบด้วยข้อมูลในอดีต ซึ่งได้แก่ การเปลี่ยนแปลงประมาณการค่าสินไหมทดแทน การจ่ายชำระค่าสินไหมทดแทน ค่าสินไหมทดแทนเฉลี่ย จำนวนครั้งของค่าสินไหมเป็นต้น อย่างไรก็ตาม การประมาณการดังกล่าวต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารซึ่งสะท้อนถึงการประมาณการอย่างดีที่สุด ณ ขณะนั้น ซึ่งเป็นการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคต ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงจึงอาจแตกต่างกับที่ได้ประมาณการไว้

6.12 ผลประโยชน์หลังออกจากการของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากการของพนักงาน ประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่าง ๆ ในการประมาณการ เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน และอัตราภาระหนี้ โดยใช้อัตราการขึ้นเงินเดือนพื้นฐานของข้อมูลที่ดีที่สุดที่ได้รับรู้ได้ในสถานะปัจจุบัน

6.13 คดีฟ้องร้องและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของรายการดังกล่าว ซึ่งในกรณีที่ฝ่ายบริหารเชื่อมั่นว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นจะไม่บันทึกประมาณการหนี้สินจากกรณีดังกล่าว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

7. การจัดประเภทสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	2563			
	เครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วย			
	มูลค่ายุติธรรม			
	มูลค่ายุติธรรม ผ่านกำไรหรือ ขาดทุน	ผ่านกำไร ขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ราคาทุน ตัดจำหน่าย	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสด	-	-	2	2
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	-	-	7,812	7,812
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
ผ่านกำไรหรือขาดทุน				
ตราสารหนี้	2,021	-	-	2,021
ตราสารทุน	1,336	-	-	1,336
สินทรัพย์อนุพันธ์	145	-	-	145
เงินลงทุนสุทธิ				
ตราสารหนี้	-	19,250	43	19,293
ตราสารทุน	-	2,357	-	2,357
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	12	-	50,239	50,251
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	-	-	1,247	1,247
สินทรัพย์อื่น	-	-	1,223	1,223
หนี้สินทางการเงิน				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	-	-	13,312	13,312
หนี้สินอนุพันธ์	14	-	-	14
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	-	33,887	33,887
หนี้สินอื่น - ดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	-	243	243
หนี้สินอื่น - เจ้าหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	127	-	1,956	2,083
หนี้สินอื่น - หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	-	435	435

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2563			
	เครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วย			
	มูลค่ายุติธรรม			
	มูลค่ายุติธรรม ผ่านกำไรหรือ ขาดทุน	ผ่านกำไร ขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ราคาทุน ตัดจำหน่าย	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	-	-	172	172
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
ผ่านกำไรหรือขาดทุน				
ตราสารหนี้	1,101	-	-	1,101
ตราสารทุน	117	-	-	117
สินทรัพย์อนุพันธ์	142	-	-	142
เงินลงทุนสุทธิ				
ตราสารหนี้	-	7,202	-	7,202
ตราสารทุน	-	1,495	-	1,495
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	-	-	804	804
สินทรัพย์อื่น	-	-	36	36
หนี้สินทางการเงิน				
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	-	10,700	10,700
หนี้สินอื่น - ดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	-	82	82
หนี้สินอื่น - หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	-	66	66

8. รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน - เงินฝากสถาบันการเงิน

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม					
	2563			2562		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ธนาคารพาณิชย์	2,383	2,525	4,908	3,930	2,584	6,514
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	-	2,890	2,890	-	870	870
รวม	2,383	5,415	7,798	3,930	3,454	7,384
บวก: ดอกเบี้ยค้างรับ	2	15	17	1	19	20
หัก: ค่าเพื่อผลขาดทุนด้าน เครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	-	(3)	(3)	-	-	-
รวม	2,385	5,427	7,812	3,931	3,473	7,404

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2563			2562		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ธนาคารพาณิชย์	172	-	172	30	-	30
รวม	172	-	172	30	-	30

9. สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563		2563	
	มูลค่ายุติธรรม		มูลค่ายุติธรรม	
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	78		-	
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	1,302		460	
หน่วยลงทุน	641		641	
ตราสารทุนในความต้องการของตลาดในประเทศ	1,008		-	
ตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดในประเทศ	328		117	
รวม	3,357		1,218	

10. สินทรัพย์อนุพันธ์/หนี้สินอนุพันธ์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 จำนวนเงินตามสัญญา มูลค่ายุติธรรมของอนุพันธ์เพื่อค้าแบ่งตามประเภทความเสี่ยง ได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

ประเภทความเสี่ยง	งบการเงินรวม					
	2563			2562		
	มูลค่ายุติธรรม		จำนวนเงินตามสัญญา	มูลค่ายุติธรรม		จำนวนเงินตามสัญญา
	สินทรัพย์	หนี้สิน		สินทรัพย์	หนี้สิน	
อื่นๆ						
อนุพันธ์เพื่อค้า	145	14	1,691	13	47	3,651
รวม	145	14	1,691	13	47	3,651

(หน่วย: ล้านบาท)

ประเภทความเสี่ยง	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2563			2562		
	มูลค่ายุติธรรม		จำนวนเงินตามสัญญา	มูลค่ายุติธรรม		จำนวนเงินตามสัญญา
	สินทรัพย์	หนี้สิน		สินทรัพย์	หนี้สิน	
อื่นๆ						
อนุพันธ์เพื่อค้า	142	-	-	-	-	-
รวม	142	-	-	-	-	-

11. เงินลงทุน

11.1 จำแนกตามประเภทของเงินลงทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 เงินลงทุนจำแนกตามประเภทของเงินลงทุน ได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	31 ธันวาคม 2563	31 ธันวาคม 2563
	ราคาทุนตัดจำหน่าย/ มูลค่ายุติธรรม	ราคาทุนตัดจำหน่าย/ มูลค่ายุติธรรม
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย		
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	43	-
หัก: ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	-	-
รวม	43	-
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไร		
ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	16,047	6,915
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	3,203	287
รวม	19,250	7,202
ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	274	1
เงินลงทุนในตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม		
ผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		
ตราสารทุนในความต้องการของตลาดในประเทศ	2,072	1,331
ตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดในประเทศ	285	164
รวม	2,357	1,495
รวม	21,650	8,697

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินลงทุนจำแนกตามประเภทของเงินลงทุน ได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2562		31 ธันวาคม 2562	
	ราคาทุน/ ราคาทุน/ ตัดจำหน่าย	มูลค่า ยุติธรรม	ราคาทุน/ ราคาทุน/ ตัดจำหน่าย	มูลค่า ยุติธรรม
เงินลงทุนเพื่อค้า				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	1,701	1,705	-	-
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	2,413	2,661	-	-
ตราสารทุนในความต้องการของตลาดในประเทศ	1,576	1,420	-	-
	5,690	5,786	-	-
บวก: ค่าเผื่อการปรับมูลค่า	96		-	
สุทธิ	5,786		-	
เงินลงทุนเพื่อขาย				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	20,900	20,908	17,510	17,513
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	6,179	6,257	150	151
ตราสารทุนในความต้องการของตลาดในประเทศ	1,560	2,794	888	1,565
หน่วยลงทุน	3,235	3,238	3,235	3,238
	31,874	33,197	21,783	22,467
บวก: ค่าเผื่อการปรับมูลค่า	1,323		684	
สุทธิ	33,197		22,467	
ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	2,127	2,139	-	-
เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน	499	907	206	486
	2,626	3,046	206	486
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(200)		(127)	
สุทธิ	2,426		79	
เงินลงทุนทั่วไป				
ตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดในประเทศ	167		76	
	167		76	
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(25)		(25)	
สุทธิ	142		51	
รวมเงินลงทุน - สุทธิ	41,551		22,597	

เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอนข้างต้นเป็นลูกหนี้ที่ประมูลซื้อจากสถาบันการเงินในประเทศ ซึ่งยอดคงเหลือจากการรับโอนสิทธิลูกหนี้เงินให้กู้ยืม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงิน	
	งบการเงินรวม	เฉพาะกิจการ
	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2562
เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน	499	206
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(200)	(127)
เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน - สุทธิ	299	79

31 ธันวาคม 2562				
	ยอดหนี้คง		อัตรา	
	ค้างตาม	ราคาทุน	ผลตอบแทน	
	จำนวนราย	สัญญาเดิม	ที่รับโอน	(Yield)
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ร้อยละ
งบการเงินรวม				
ยอดคงเหลือเงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน ณ วันสิ้นปี	277	7,217	499	6.50 - 18.97
งบการเงินเฉพาะกิจการ				
ยอดคงเหลือเงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน ณ วันสิ้นปี	192	4,697	206	11.94 - 18.97

เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2563 บริษัทฯและบริษัทย่อยได้จัดประเภทเงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอนไปเป็นเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้

11.2 ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีการจำหน่ายเงินลงทุนในตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นนอกจากบัญชี ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมที่เคยรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจะถูกโอนไปรับรู้ในกำไรสะสม ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม			
	2563			
	กำไร (ขาดทุน)			
	สะสมจากการ			
มูลค่ายุติธรรม ณ	ตัดรายการ		เหตุผลในการตัด	
วันที่ตัดรายการ	เงินปันผลรับ	(สุทธิภาษีเงินได้)	รายการ	
เงินลงทุนที่ถูกตัดรายการออกจากบัญชี				
ตราสารทุนในความต้องการของตลาด				
ในประเทศ	5,224	173	(784)	จำหน่าย
รวม	5,224	173	(784)	

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2563			
	กำไร (ขาดทุน)			
	สะสมจากการ			
	มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ตัดรายการ	เงินปันผลรับ	ตัดรายการ (สุทธิภาษีเงินได้)	เหตุผลในการตัด รายการ
เงินลงทุนที่ถูกตัดรายการออกจากบัญชี ตราสารทุนในความต้องการของตลาด ในประเทศ	1,862	108	(499)	จำหน่าย
รวม	1,862	108	(499)	

นอกจากนี้ ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีเงินปันผลรับจากตราสารทุนที่
วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นอีกจำนวน 85 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 72 ล้านบาท)

11.3 เงินลงทุนในบริษัทที่มีปัญหาเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทฯและบริษัทย่อยได้รวมเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่
ออกโดยบริษัทที่มีปัญหาเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม			
	31 ธันวาคม 2562			
	มูลค่ายุติธรรม/			
	ค่าเพื่อผลขาดทุน/			
	จำนวนราย	ราคาทุน	หลักประกัน	ค่าเพื่อการด้อยค่าที่ บันทึกในบัญชีแล้ว
		ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท

เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน

1. บริษัทที่มีปัญหาในการชำระหนี้ หรือผิดนัดชำระหนี้	96	325	578	118
--	----	-----	-----	-----

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2562			
	มูลค่ายุติธรรม/			
	ค่าเพื่อผลขาดทุน/			
	จำนวนราย	ราคาทุน	หลักประกัน	ค่าเพื่อการด้อยค่าที่ บันทึกในบัญชีแล้ว
		ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท

เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน

1. บริษัทที่มีปัญหาในการชำระหนี้ หรือผิดนัดชำระหนี้	63	84	293	59
--	----	----	-----	----

11.4 เงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่บริษัทฯและบริษัทย่อยถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีเงินลงทุนในหุ้นสามัญในหลักทรัพย์อื่นซึ่งบริษัทฯและบริษัทย่อยถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป ซึ่งจำแนกเป็นกลุ่มธุรกิจ โดยแสดงตามมูลค่ายุติธรรมได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
สาธารณูปโภคและบริการ	1,277	1,478	1,270	1,470
กองทุนรวมและกองทรัสต์เพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์	158	152	158	152

12. เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วมและการร่วมค้า

12.1 งบการเงินเฉพาะกิจการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วมและการร่วมค้าในงบการเงินเฉพาะกิจการซึ่งบันทึกโดยวิธีราคาทุนประกอบด้วยเงินลงทุนในหุ้นสามัญในบริษัทย่อย บริษัทร่วมและการร่วมค้า ดังนี้

ชื่อบริษัท	(หน่วย: ล้านบาท)							
	งบการเงินเฉพาะกิจการ							
	ทุนชำระแล้ว		สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)		มูลค่าเงินลงทุนตามวิธีราคาทุน		เงินปันผลรับสำหรับปี	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562	2563	2562
บริษัทย่อย								
บริษัท ธนชาต เอสพีวี 1 จำกัด	12,704	13,704	100.00	100.00	12,704	13,704	315	-
บริษัท ธนชาต เอสพีวี 2 จำกัด	934	3,634	99.98	99.96	1,409	4,108	2,707	-
บริษัท ธนชาตประกันภัย จำกัด (มหาชน)	4,930	4,930	50.96	50.96	2,697	2,697	75	-
บริษัทบริหารสินทรัพย์ ที เอส จำกัด	500	2,000	99.99	99.96	834	2,333	146	-
บริษัท เอ็ม บี เค ไลฟ์ ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	1,000	700	51.00	51.00	613	460	-	-
บริษัทหลักทรัพย์ ธนชาต จำกัด (มหาชน)	3,000	3,000	50.96	50.96	1,771	1,771	122	-
บริษัท ราชธานีลิซซิ่ง จำกัด (มหาชน)	5,663	-	3.13	-	668	-	8	-
บริษัทบริหารสินทรัพย์ เอ็น เอฟ เอส จำกัด	175	175	100.00	100.00	175	175	-	-
บริษัทบริหารสินทรัพย์ แม็กซ์ จำกัด	40	40	83.44	83.44	33	33	-	-
บริษัท เอ็ม ที เซอร์วิส 2016 จำกัด	50	50	51.00	51.00	26	26	-	-
บริษัท ที เอ็ม โบรกเกอร์ จำกัด	20	20	51.00	51.00	10	10	-	-
กองทุนรวมธนาชาติพร็อพเพอร์ตี้ฟันด์ 6	121	121	99.80	99.80	4	4	-	-
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย					20,944	25,321	3,373	-
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า					(454)	-		
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย - สุทธิ					20,490	25,321		

ชื่อบริษัท	งบการเงินเฉพาะกิจการ							
	ทุนชำระแล้ว		สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)		มูลค่าเงินลงทุน ตามวิธีราคาทุน		เงินปันผลรับ สำหรับปี	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562	2563	2562
บริษัทร่วม								
ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)	91,589	91,541	20.11	20.11	42,076	42,044	194	-
บริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน)	1,695	1,695	22.42	19.90	4,900	4,051	160	129
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วม					46,976	46,095	354	129
การร่วมค้า								
บริษัท ที เอ็ม คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ แบรินส์ แมนเนจเม้นท์ จำกัด	5	-	50.00	-	3	-	-	-
รวมเงินลงทุนในการร่วมค้า					3	-	-	-
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และการร่วมค้า					67,469	71,416	3,727	129

ในระหว่างปี 2563 บริษัทฯและบริษัทย่อยได้มีการเปลี่ยนแปลงการถือหุ้น/การลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และการร่วมค้า ดังนี้

ก) บริษัทฯได้ซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วมและการร่วมค้าเพิ่มเติมจำนวน 1,707 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

ชื่อบริษัท	จำนวน	มูลค่าเงินลงทุนตาม	
		วิธีราคาทุน	สัดส่วนการถือหุ้น
	(หุ้น)	(ล้านบาท)	(ร้อยละ)
บริษัทย่อย			
บริษัท เอ็ม บี เค ไลฟ์ ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	15,300,000	153	-
บริษัท ราชธานีลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)	176,985,388	668	3.13
บริษัทบริหารสินทรัพย์ ที เอส จำกัด	63,196	1	0.03
บริษัท ธนชาติ เอสพีวี 2 จำกัด	74,853	1	0.02
บริษัทร่วม			
บริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน)	42,724,400	849	2.52
ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)	14,891,927	32	0.01
การร่วมค้า			
บริษัท ที เอ็ม คอมมิวนิเคชั่นส์ แอนด์ แบรนดส์ แมนเนจเม้นท์ จำกัด	24,999	3	50.00

บริษัทฯบันทึกเงินลงทุนในบริษัท ที เอ็ม คอมมิวนิเคชั่นส์ แอนด์ แบรินส์ แมนเนจเม้นท์ จำกัด เป็นเงินลงทุนในการร่วมค้าและรับรู้ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียตั้งแต่วันที่ซื้อเงินลงทุน เนื่องจากสัดส่วนการถือหุ้นเป็นร้อยละ 50.00 และถือเป็นการที่มีการควบคุมร่วมกัน และมีสิทธิในสินทรัพย์สุทธิของการร่วมค่านั้น

เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2563 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท เอ็ม บี เค ไลฟ์ ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัทจากเดิม 700 ล้านบาท เป็น 1,000 ล้านบาท โดยเป็นการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 30 ล้านหุ้น ราคาหุ้นละ 10 บาท รวมเป็นจำนวนเงิน 300 ล้านบาท บริษัทฯ ได้ซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่ออกใหม่จำนวน 15.3 ล้านหุ้น ตามสัดส่วนการถือหุ้นเดิมเป็นจำนวนเงิน 153 ล้านบาท และได้ชำระค่าหุ้นแล้วเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2563

เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2563 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท ราชธานีลิสซิ่ง จำกัด(มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติเพิ่มทุนจดทะเบียนของบริษัทจากเดิม 3,775 ล้านบาท เป็น 5,663 ล้านบาท โดยเป็นการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 1,888 ล้านหุ้น ราคาหุ้นละ 1 บาท รวมเป็นจำนวนเงิน 1,888 ล้านบาท บริษัทฯและบริษัทย่อยแห่งหนึ่งได้ซื้อหุ้นเพิ่มทุนที่ออกใหม่จำนวน 39 ล้านหุ้น เป็นจำนวนเงิน 39 ล้านบาท และ 1,062 ล้านหุ้น เป็นจำนวนเงิน 1,062 ล้านบาท ตามลำดับ และได้ชำระค่าหุ้นแล้วเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2563

บริษัทฯ ได้ซื้อหุ้นสามัญของบริษัท เอ็มบีเค จำกัด (มหาชน) จำนวนรวม 43 ล้านหุ้น คิดเป็นจำนวนเงินรวม 849 ล้านบาท ทำให้สัดส่วนการถือหุ้นเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.52 ทำให้สัดส่วนการถือหุ้นรวมเป็นร้อยละ 22.42 ในไตรมาสที่สี่ของปี 2563 บริษัทฯเสร็จสิ้นการวัดมูลค่าของสินทรัพย์ที่ระบุได้ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมา ณ วันที่ซื้อ และการวัดมูลค่ายุติธรรม ซึ่งข้อมูลของสิ่งตอบแทนทั้งหมดที่โอนให้และมูลค่ายุติธรรมรวมสุทธิของสินทรัพย์และหนี้สินที่ระบุได้ ณ วันที่ซื้อเงินลงทุนในบริษัท เอ็มบีเค จำกัด (มหาชน) (อ้างอิงจากงบการเงินล่าสุดที่มี ณ วันที่ซื้อเงินลงทุน) มีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	31 ธันวาคม 2562 ⁽¹⁾	31 มกราคม 2563 ⁽²⁾	29 กุมภาพันธ์ 2563 ⁽³⁾	
มูลค่าสินทรัพย์สุทธิตามงบการเงินของบริษัท เอ็มบีเค	17,763	17,477	17,418	
ประเมินมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มา/หนี้สินที่				
รับมาเพิ่มเติม	-	-	-	
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มาที่ระบุได้และ				
หนี้สินที่รับมาสุทธิ	17,763	17,477	17,418	
สัดส่วนเงินลงทุนที่บริษัทซื้อ (ร้อยละ)	1.55	0.54	0.43	2.52
สัดส่วนตามส่วนได้เสียของกิจการในสินทรัพย์ - สุทธิ	276	94	75	
ค่าความนิยม	278	85	41	404
รวมต้นทุนการซื้อเงินลงทุนในบริษัทร่วม	554	179	116	849

(1) สำหรับเงินลงทุนที่ซื้อมาในเดือน มกราคม 2563

(2) สำหรับเงินลงทุนที่ซื้อมาในเดือน กุมภาพันธ์ 2563

(3) สำหรับเงินลงทุนที่ซื้อมาในเดือน มีนาคม 2563

เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2562 บริษัทฯซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน 19,375 ล้านหุ้น คิดเป็นเงิน 42,044 ล้านบาท คิดเป็นอัตราส่วนการถือหุ้นร้อยละ 20.11 บริษัทฯจึงบันทึกเงินลงทุนในธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) เป็นเงินลงทุนในบริษัทร่วมและรับรู้ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียตั้งแต่วันที่ซื้อเงินลงทุน

ในระหว่างปี 2563 บริษัทฯได้ซื้อหุ้นสามัญของธนาคารทหารไทยเพิ่มเติมจำนวน 15 ล้านหุ้น คิดเป็นจำนวนเงิน 32 ล้านบาท ทำให้สัดส่วนการถือหุ้นเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.01 และในเดือนกันยายน 2563 ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ได้ออกหุ้นสามัญเพิ่มเติม จำนวน 50,062,500 หุ้น ทำให้สัดส่วนการถือหุ้นของบริษัทฯลดลงร้อยละ 0.01 และทำให้สัดส่วนการถือหุ้นในธนาคารทหารไทยลดลงเหลือร้อยละ 20.11

ในไตรมาสที่สี่ของปี 2563 บริษัทฯเสร็จสิ้นการวัดมูลค่าของสินทรัพย์ที่ระบุได้ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมา ณ วันที่ซื้อ และการวัดมูลค่ายุติธรรม ซึ่งข้อมูลของสิ่งตอบแทนทั้งหมดที่โอนให้และมูลค่าตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรมรวมสุทธิของสินทรัพย์และหนี้สินที่ระบุได้ ณ วันที่ซื้อเงินลงทุนในธนาคารทหารไทย (อ้างอิงจากงบการเงินล่าสุดที่มี ณ วันที่ได้มา) มีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	30 พฤศจิกายน 2562 ⁽¹⁾	31 ธันวาคม 2562 ⁽²⁾	
มูลค่าสินทรัพย์สุทธิตามงบการเงินของ			
ธนาคารทหารไทย	194,664	194,882	
ประเมินมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มา/ หนี้สินที่รับมาเพิ่มเติม	-	-	
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มาที่ระบุได้และ			
หนี้สินที่รับมาสุทธิ	194,664	194,882	
สัดส่วนเงินลงทุนที่บริษัทซื้อ (ร้อยละ)	20.11	0.01	20.12
สัดส่วนตามส่วนได้เสียของกิจการในสินทรัพย์ - สุทธิ	39,141	30	
ค่าความนิยม	2,903	2	2,905
ต้นทุนการซื้อเงินลงทุนในบริษัทร่วม	42,044	32	42,076

(1) สำหรับเงินลงทุนที่ซื้อมา ณ วันที่ 3 ธันวาคม 2562

(2) สำหรับเงินลงทุนที่ซื้อมาในเดือนมกราคม 2563

- ข) บริษัทย่อยดังต่อไปนี้ได้ลดทุนจดทะเบียนของบริษัทตามมูลค่าที่จดทะเบียนรวมจำนวน 5,200 ล้านบาท และบริษัทฯ ได้รับเงินคืนทุนจากบริษัทย่อยดังกล่าว โดยมีรายละเอียดดังนี้

ชื่อบริษัท	จำนวน	มูลค่าเงินลงทุนตาม
		วิธีราคาทุน
	(หุ้น)	(ล้านบาท)
<u>บริษัทย่อย</u>		
บริษัท ธนชาติ เอสพีวี 1 จำกัด	100,000,000	1,000
บริษัท ธนชาติ เอสพีวี 2 จำกัด	269,947,714	2,699
บริษัทบริหารสินทรัพย์ ที เอส จำกัด	149,987,448	1,500

ทั้งนี้การรับเงินคืนทุนดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อส่วนการถือหุ้นแต่อย่างใด

- ค) บริษัทฯ ได้ตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัท เอ็ม ที เซอร์วิส 2016 จำกัด จำนวน 26 ล้านบาท บริษัท ธนชาติ เอสพีวี 2 จำกัด จำนวน 324 ล้านบาท และบริษัทบริหารสินทรัพย์ ที เอส จำกัด จำนวน 104 ล้านบาท

12.2 รายละเอียดของบริษัทย่อยซึ่งมีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ

(หน่วย: ล้านบาท)

บริษัท	สัดส่วนที่ถือโดย ส่วนได้เสียที่ ไม่มีอำนาจควบคุม		ส่วนได้เสียที่ไม่มี อำนาจควบคุมใน บริษัทย่อยสะสม		กำไร (ขาดทุน) ที่แบ่งให้กับ ส่วนได้เสียที่ไม่มี อำนาจควบคุมใน บริษัทย่อย ในระหว่างปี		กำไร (ขาดทุน) เมื่อเสร็จอื่นที่แบ่ง ให้กับส่วนได้เสีย ที่ไม่มีอำนาจควบคุม ในบริษัทย่อย ในระหว่างปี		เงินปันผลจ่ายให้กับ ส่วนได้เสีย ที่ไม่มีอำนาจควบคุม ในระหว่างปี	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562	2563	2562	2563	2562
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)								
บริษัท ธนชาติประกันภัย จำกัด (มหาชน)	49.04	49.04	2,809	2,610	366	368	(103)	101	73	2,758
บริษัทหลักทรัพย์ ธนชาติ จำกัด (มหาชน)	49.04	49.04	1,835	1,717	235	64	1	(6)	118	706
บริษัท ราชธานีลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)	41.14	44.53	4,232	3,232	743	1,171	2	21	261	988

12.3 ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทย่อยที่มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ ซึ่งเป็นข้อมูลก่อนการตัดรายการระหว่างกัน

สรุปรายการฐานะทางการเงิน

(หน่วย: ล้านบาท)

	บริษัท หลักทรัพย์ธนาชาติ		บริษัท ธนาชาติประกันภัย		บริษัท ราชธานีลิตรซิ่ง	
	จำกัด (มหาชน)		จำกัด (มหาชน)		จำกัด (มหาชน)	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562
สินทรัพย์รวม	6,852	6,684	15,342	15,190	48,306	50,710
หนี้สินรวม	3,109	3,182	9,612	9,868	37,600	43,152

สรุปรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

(หน่วย: ล้านบาท)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

	บริษัท หลักทรัพย์ธนาชาติ		บริษัท ธนาชาติประกันภัย		บริษัท ราชธานีลิตรซิ่ง	
	จำกัด (มหาชน)		จำกัด (มหาชน)		จำกัด (มหาชน)	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562
รายได้จากการดำเนินงานสุทธิ	1,337	2,839	2,219	2,901	3,030	2,956
กำไรสำหรับปี	478	1,673	745	1,449	1,860	1,850
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ขาดทุน)	3	(1,305)	(208)	(451)	4	(8)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม	481	368	537	998	1,864	1,842

สรุปรายการกระแสเงินสด

(หน่วย: ล้านบาท)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

	บริษัท หลักทรัพย์ธนาชาติ		บริษัท ธนาชาติประกันภัย		บริษัท ราชธานีลิตรซิ่ง	
	จำกัด (มหาชน)		จำกัด (มหาชน)		จำกัด (มหาชน)	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562
กระแสเงินสดได้มาจาก						
(ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	247	(315)	-	2,121	(7,047)	3,958
กระแสเงินสดได้มาจาก						
(ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	(7)	254	(97)	(686)	(35)	(13)
กระแสเงินสดได้มาจาก						
(ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	(240)	61	97	(1,435)	7,082	(3,949)
เงินสดลดลงสุทธิ	-	-	-	-	-	(4)

12.4 เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้าในงบการเงินรวม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้าในงบการเงินรวมซึ่งบันทึกตามวิธี
ส่วนได้เสียประกอบด้วยเงินลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัทที่ประกอบกิจการในประเทศไทย ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

ส่วนแบ่งผลกำไร

ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ชื่อบริษัท	ทุนชำระแล้ว		สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)		มูลค่าเงินลงทุน				เงินปันผลรับ ในระหว่างปี		ส่วนแบ่งผลกำไร ในระหว่างปี		ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ในระหว่างปี	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562	2563	2562	2563	2562	2563	2562	2563	2562
บริษัทร่วม														
ธนาคารทหารไทย (ประกอบ														
ธุรกิจธนาคาร)	91,589	91,541	20.11	20.11	42,076	42,044	44,061	42,088	194	-	2,022	31	58	13
บมจ. เอ็ม บี เค (ประกอบธุรกิจ														
ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์														
โรงแรมและบริการ)	1,695	1,695	22.42	19.90	1,704	855	3,943	3,333	160	256	132	336	(169)	169
การร่วมค้า														
บจ. ที เอ็ม คอมมิวนิเคชั่นส์														
แอนด์ แบรินด์ แมเนจเม้นท์														
(ประกอบธุรกิจบริการ														
ประชาสัมพันธ์ ผลิตภัณฑ์														
โฆษณาต่างๆ)	5	-	50.00	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วม					43,783	42,899	48,007	45,421	354	256	2,154	367	(111)	182
และการร่วมค้า														

⁽¹⁾ หลังหักรายการระหว่างกัน

12.5 ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทร่วม

ก) ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทร่วมที่มีสาระสำคัญ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 และสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี เป็นดังนี้

สรุปรายการฐานะทางการเงิน

(หน่วย: ล้านบาท)

	ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)		บริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน)	
	31 ธันวาคม 2563	31 ธันวาคม 2562	30 กันยายน 2563 ⁽¹⁾	30 กันยายน 2562 ⁽¹⁾
สินทรัพย์รวม	1,808,332	1,864,678	60,253	56,009
หนี้สินรวม	(1,603,582)	(1,669,870)	(36,547)	(29,056)
รายการอื่นในส่วนของบริษัทร่วม	(87)	(31)	125	248
สินทรัพย์ - สุทธิ	204,663	194,777	23,831	27,201
สัดส่วนเงินลงทุน (ร้อยละ)	20.11	20.11	22.42	19.90
สัดส่วนตามส่วนได้เสียของกิจการใน				
สินทรัพย์ - สุทธิ	41,156	39,164	5,342	5,412
การตัดรายการระหว่างกัน	-	-	(1,855)	(2,130)
ค่าความนิยม	2,905	2,924	456	51
มูลค่าตามบัญชีของส่วนได้เสียของกิจการ				
ในบริษัทร่วม	44,061	42,088	3,943	3,333

⁽¹⁾ แสดงตามจำนวนเงินหลังปรับปรุงด้วยผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่แตกต่างกันและก่อนปรับรายการระหว่างกัน

สรุปรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

(หน่วย : ล้านบาท)

	ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)		บริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน)	
	สำหรับปี	สำหรับ 1 เดือน	สำหรับปีสิ้นสุด	
	สิ้นสุดวันที่	สิ้นสุดวันที่	วันที่ 30 กันยายน ⁽¹⁾	
	31 ธันวาคม 2563	31 ธันวาคม 2562	2563	2562
รายได้	92,653	8,649	9,980	11,580
กำไรสำหรับปี	10,112	153	1,174	1,849
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี (ขาดทุน)	310	65	(3,783)	1,219
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี (ขาดทุน)	10,422	218	(2,609)	3,068

⁽¹⁾ แสดงตามจำนวนเงินหลังปรับปรุงด้วยผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่แตกต่างกันและก่อนปรับรายการระหว่างกัน

ส่วนแบ่งผลกำไรตามวิธีส่วนได้เสียจากเงินลงทุนในบริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน) คำนวณจากงบการเงินที่มีวันที่แตกต่างจากของบริษัทฯ เนื่องจากข้อจำกัดของข้อมูล แต่เป็นงบการเงินที่มีช่วงเวลาเท่ากันในทุก ๆ งวดตามหลักความสม่ำเสมอ ดังนั้น ส่วนแบ่งกำไรสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 ของบริษัทรวมนำมาคำนวณส่วนได้เสียอ้างอิงจากงบการเงินของบริษัทรวมนำมาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563 หลังปรับปรุงด้วยผลกระทบจากนโยบายการบัญชีที่แตกต่างกันที่จัดทำขึ้นโดยฝ่ายบริหารของบริษัทฯ ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารเห็นว่าผลกำไรสำหรับงวดดังกล่าวไม่แตกต่างอย่างมีสาระสำคัญจากผลกำไรสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

ข) มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในบริษัทร่วม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในบริษัทร่วมซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
บมจ. ธนาคารทหารไทย	20,941	32,356	20,941	32,356
บมจ. เอ็ม บี เค	4,749	7,115	4,749	7,115

13. เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ

13.1 จำแนกตามประเภทสินเชื่อ

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
<u>เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้</u>				
เงินให้กู้ยืม	327	384	21	23
เงินให้สินเชื่อจากการซื้อลูกหนี้	1,176	743	210	10
ตัวเงินรับ	7	7	676	711
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	52,503	57,248	-	-
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน	782	752	-	-
หัก: รายได้ทางการเงินรอการรับรู้	(5,306)	(6,062)	-	-
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้สุทธิจากรายได้ทางการเงินรอการรับรู้	49,489	53,072	907	744
บวก: ดอกเบี้ยค้างรับ	84	11	21	-
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิจากรายได้ทางการเงินรอการรับรู้	49,573	53,083	928	744
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(2,337)	-	(124)	-
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	(3,112)	-	(28)
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ - สุทธิ	47,236	49,971	804	716

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์				
เงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์	3,003	3,155	-	-
ลูกหนี้อื่น	17	39	-	-
รวมลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์	3,020	3,194	-	-
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(5)	-	-	-
หัก: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	-	(6)	-	-
ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ - สุทธิ	3,015	3,188	-	-
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ - สุทธิ	50,251	53,159	804	716

นอกจากนี้ ในระหว่างปี 2563 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งได้เข้าโครงการช่วยเหลือลูกหนี้เช่าซื้อที่ได้รับผลกระทบและเลิกใช้แนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ออกโดยสภาวิชาชีพ เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย

โดยในระหว่างปี บริษัทย่อยมีลูกหนี้ที่ให้ความช่วยเหลือรวมร้อยละ 13.50 ของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและลูกหนี้จำนวนร้อยละ 9.79 ของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อได้สิ้นสุดระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้แล้ว โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 มียอดคงเหลือของลูกหนี้ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นจำนวนร้อยละ 3.71 ของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ ยอดคงเหลือดังกล่าวประกอบด้วยลูกหนี้ที่บริษัทย่อยได้มีการเจรจากับลูกหนี้และวิเคราะห์ฐานะและกิจการของลูกหนี้แล้วเห็นว่าลูกหนี้จะสามารถปฏิบัติตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ได้ บริษัทย่อยจึงได้ปรับการจัดชั้นนี้เป็นลูกหนี้ปกติทันที (Stage 1) จำนวนร้อยละ 2.15 ของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ และมีจำนวนคงเหลือร้อยละ 1.56 ของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อที่บริษัทย่อยคงการจัดชั้นหนี้ตามเดิมก่อนเข้ามาตรการ

13.2 จำแนกตามประเภทการจัดชั้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีเงินให้สินเชื่อจัดชั้นและเงินสำรองที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563		2563	
	เงินให้สินเชื่อและ ดอกเบี้ยค้างรับ	ค่าเผื่อผลขาดทุน ด้านเครดิตที่คาด ว่าจะเกิดขึ้น	เงินให้สินเชื่อและ ดอกเบี้ยค้างรับ	ค่าเผื่อผลขาดทุน ด้านเครดิตที่คาด ว่าจะเกิดขึ้น
ลูกหนี้ที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของ ความเสี่ยงด้านเครดิต (Performing)	43,987	183	676	7
ลูกหนี้ที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของ ความเสี่ยงด้านเครดิต (Under - performing)	5,829	643	-	-
ลูกหนี้ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Non - performing)	1,528	857	22	19
ลูกหนี้ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อเริ่มแรก ที่ซื้อหรือได้มา (Non - performing purchased or originated credit impaired)	1,249	659	230	98
รวม	52,593	2,342	928	124

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีเงินให้สินเชื่อจัดชั้นและเงินสำรองที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2562		31 ธันวาคม 2562	
	เงินให้สินเชื่อและ คอกเบี้ยค้างรับ	ค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ	เงินให้สินเชื่อและ คอกเบี้ยค้างรับ	ค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญ
ลูกหนี้จัดชั้นปกติ	47,809	495	712	7
ลูกหนี้จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	5,642	112	-	-
ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	767	740	-	-
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย	244	225	-	-
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ	1,815	1,546	32	21
รวม	56,277	3,118	744	28

13.3 ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ/สัญญาเช่าการเงินของบริษัทย่อยแยกตามอายุคงค้าง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทย่อย (ที่ประกอบธุรกิจเช่าซื้อและเช่าการเงิน) มีลูกหนี้ภายใต้สัญญาเช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงิน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสัญญาเช่าซื้อ/เช่าการเงินสำหรับรถยนต์ รถบรรทุกและรถจักรยานยนต์ อายุของสัญญามีระยะเวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 2 ถึง 5 ปี และคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละคงที่ตามที่ระบุในสัญญา

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	2563			
	จำนวนเงินที่ถึงกำหนดชำระจ่ายตามสัญญา			
	ไม่เกิน 1 ปี ⁽¹⁾	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม
ผลรวมของเงินลงทุนขั้นต้นตามสัญญา	21,618	31,647	20	53,285
หัก: รายได้ทางการเงินรอการรับรู้ ⁽²⁾	(2,792)	(2,513)	(1)	(5,306)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต้นที่ลูกหนี้ต้องจ่าย				
ตามสัญญา	18,826	29,134	19	47,979
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น				(1,659)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ/เช่าการเงิน - สุทธิ				46,320

⁽¹⁾ ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและเช่าการเงินส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีรวมลูกหนี้ที่มีการค้ำประกันด้านเครดิต

⁽²⁾ สุทธิจากค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มแรกจากการให้เช่าซื้อหรือดัดจำหน่วย

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	2562			
	จำนวนเงินที่ถึงกำหนดชำระจ่ายตามสัญญา			
	ไม่เกิน 1 ปี ⁽¹⁾	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม
ผลรวมของเงินลงทุนขั้นต้นตามสัญญา	23,286	34,695	19	58,000
หัก: รายได้ทางการเงินรอการรับรู้ ⁽²⁾	(3,172)	(2,890)	-	(6,062)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต้นที่ลูกหนี้ต้องจ่ายตามสัญญา	20,114	31,805	19	51,938
ค่าเผ่อนี้สงสัยจะสูญ				(2,656)
ลูกหนี้ตามสัญญาเข้าซื้อ/เช่าการเงิน - สุทธิ				49,282

⁽¹⁾ ลูกหนี้ตามสัญญาเข้าซื้อและเช่าการเงินส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีรวมลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

⁽²⁾ สุทธิจากค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มแรกจากการให้เข้าซื้อหรือตัดจำหน่าย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทย่อยจัดประเภทลูกหนี้ตามสัญญาเข้าซื้อซึ่งศาลพิพากษาให้บริษัทย่อยชนะคดี และอยู่ระหว่างติดตามเพื่อรับชำระหนี้จำนวน 930 ล้านบาท ภายใต้สินทรัพย์อื่นและได้กันสำรองค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นไว้แล้วทั้งจำนวน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ลูกหนี้ตามสัญญาเข้าซื้อและสัญญาเช่าการเงินและค่าเผ่อนี้สงสัยจะสูญของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของบริษัทย่อยดังกล่าวข้างต้นจำแนกตามความเสี่ยงด้านเครดิตได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	ยอดลูกหนี้หลังหักรายได้	
	ทางการเงินรอการรับรู้	
ลูกหนี้ที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Performing)	40,650	
ลูกหนี้ที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Under-performing)	5,829	
ลูกหนี้ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Non-performing)	1,500	
รวม	47,979	
ค่าเผ่อนี้สงสัยจะสูญของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	1,659	

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ลูกหนี้ตามสัญญาเข้าซื้อและสัญญาเช่าการเงินและค่าเผ่อนี้สงสัยจะสูญของบริษัทย่อยดังกล่าวข้างต้นจำแนกตามอายุหนี้คงค้างได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	ยอดลูกหนี้หลังหักรายได้	
	ทางการเงินรอการรับรู้	
ไม่ค้างชำระหรือค้างชำระไม่เกิน 90 วัน	49,889	
เกินกำหนดชำระ 91 - 365 วัน	937	
เกินกำหนดชำระมากกว่า 1 ปี	183	
ลูกหนี้ระหว่างการดำเนินคดี	929	
รวม	51,938	
ค่าเผ่อนี้สงสัยจะสูญ	2,656	

13.4 เงินให้สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563 กลุ่มบริษัทมินิโยบายหยุดรับรู้รายได้สำหรับเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่ค้างชำระเกินกว่า 3 เดือน นับจากวันครบกำหนดชำระ ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีลูกหนี้ที่หยุดรับรู้รายได้จำนวน 2,826 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 กลุ่มบริษัทฯยกเลิกนโยบายการหยุดรับรู้รายได้เพื่อให้สอดคล้องตามมาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่ที่น่ามาถือปฏิบัติ

13.5 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่มีปัญหา

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับกับบริษัทที่มีปัญหาเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานดังนี้

	งบการเงินรวม							
	จำนวนรายลูกหนี้		มูลหนี้		มูลค่าหลักประกัน		ค่าเพื่อผลขาดทุนฯ/ ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ ที่บันทึกในบัญชีแล้ว	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562	2563	2562
			ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
1. บริษัทจดทะเบียนที่เข้าข่ายถูกเพิกถอนจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์	1	1	1	1	1	1	-	-
2. บริษัทอื่นที่มีใช้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แต่มีผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน เช่นเดียวกับบริษัทจดทะเบียนที่เข้าข่ายถูกเพิกถอนจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์	22	5	81	4	7	-	77	4
3. บริษัทที่มีปัญหาในการชำระหนี้หรือผิดนัดชำระหนี้	585	800	1,400	1,319	341	522	674	1,220

	งบการเงินเฉพาะกิจการ							
	จำนวนรายลูกหนี้		มูลหนี้		มูลค่าหลักประกัน		ค่าเพื่อผลขาดทุนฯ/ ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ ที่บันทึกในบัญชีแล้ว	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562	2563	2562
			ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
1. บริษัทที่มีปัญหาในการชำระหนี้หรือผิดนัดชำระหนี้	71	8	98	7	38	14	68	1

14. ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น/ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

รายการเปลี่ยนแปลงของค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 เป็นดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม						
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563						
	ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น						
	สินทรัพย์ทางการเงินที่มีความเสี่ยงด้านเครดิต					ค่าเผื่อหนี้	รวม
	Stage 1 ⁽¹⁾	Stage 2 ⁽²⁾	Stage 3 ⁽³⁾	POCI ⁽⁴⁾	Simplified	สงสัยจะสูญ	
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน							
(สินทรัพย์)							
ยอดต้นปี	-	-	-	-	-	-	-
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการนำ							
มาตรฐานการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติ	4	-	-	-	-	-	4
	4	-	-	-	-	-	4
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการวัดมูลค่า							
ค่าเผื่อผลขาดทุนใหม่	(1)	-	-	-	-	-	(1)
ยอดปลายปี	3	-	-	-	-	-	3
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วย							
ราคาทุนตัดจำหน่าย							
ยอดต้นปี	-	-	-	-	-	200	200
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการนำ							
มาตรฐานการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติ	-	-	-	-	-	(200)	(200)
ยอดปลายปี	-	-	-	-	-	-	-
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วย							
มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุน							
เบ็ดเสร็จอื่น							
ยอดต้นปี	-	-	-	-	-	-	-
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการนำ							
มาตรฐานการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติ	3	-	-	-	-	-	3
	3	-	-	-	-	-	3
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการวัดมูลค่า							
ค่าเผื่อผลขาดทุนใหม่	(2)	1	272	-	-	-	271
ยอดปลายปี	1	1	272	-	-	-	274

⁽¹⁾ ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (12-mth ECL)

⁽²⁾ มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (Lifetime ECL - not credit impaired)

⁽³⁾ มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Lifetime ECL - credit impaired)

⁽⁴⁾ มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อเริ่มแรกที่ซื้อหรือได้มา (Purchased and originated credit - impaired)

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม						
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563						
	ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น						
	สินทรัพย์ทางการเงินที่มีความเสี่ยงด้านเครดิต					ค่าเผื่อหนี้	
	Stage 1 ⁽¹⁾	Stage 2 ⁽²⁾	Stage 3 ⁽³⁾	POCI ⁽⁴⁾	Simplified	สงสัยจะสูญ	รวม
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ							
ยอดต้นปี	-	-	-	-	-	3,118	3,118
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการนำ							
มาตรฐานการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติ	196	700	1,787	635	-	(3,118)	200
	196	700	1,787	635	-	-	3,318
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการวัดมูลค่า							
เพื่อผลขาดทุนใหม่	(223)	50	355	24	-	-	206
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการ							
เปลี่ยนแปลงการจัดชั้น	147	(202)	55	-	-	-	-
สินทรัพย์ทางการเงินใหม่ที่ซื้อหรือได้มา	63	95	31	-	-	-	189
ส่วนที่ตัดออกจากบัญชี (Write-off)	-	-	(441)	-	-	-	(441)
การโอนเปลี่ยนประเภทสินทรัพย์	-	-	(930)	-	-	-	(930)
ยอดปลายปี	183	643	857	659	-	-	2,342
สินทรัพย์อื่น							
ยอดต้นปี	-	-	5	-	35	45	85
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการนำ							
มาตรฐานการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติ	22	-	23	-	-	(45)	-
	22	-	28	-	35	-	85
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการวัดมูลค่า							
ค่าเผื่อผลขาดทุนใหม่	(10)	-	(5)	-	1	-	(14)
สินทรัพย์ทางการเงินใหม่ที่ซื้อหรือได้มา	-	-	-	-	20	-	20
ส่วนที่ตัดออกจากบัญชี (Write-off)	-	-	-	-	(21)	-	(21)
การโอนเปลี่ยนประเภทสินทรัพย์	-	-	930	-	-	-	930
ยอดปลายปี	12	-	953	-	35	-	1,000

⁽¹⁾ ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (12-month ECL)⁽²⁾ มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (Lifetime ECL - not credit impaired)⁽³⁾ มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Lifetime ECL - credit impaired)⁽⁴⁾ มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อเริ่มแรกที่ซื้อหรือได้มา (Purchased and originated credit - impaired)

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ						
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563						
ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น						
	สินทรัพย์ทางการเงินที่มีความเสี่ยงด้านเครดิต				ค่าเพื่อหนี้ สงสัยจะสูญ	รวม
	Stage 1 ⁽¹⁾	Stage 2 ⁽²⁾	Stage 3 ⁽³⁾	POCI ⁽⁴⁾		
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วย						
ราคาทุนตัดจำหน่าย						
ยอดต้นปี	-	-	-	-	127	127
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการนำมาตราฐาน						
การบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติ	-	-	-	-	(127)	(127)
ยอดปลายปี	-	-	-	-	-	-
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วย						
มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ						
ยอดต้นปี	-	-	-	-	-	-
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการนำมาตราฐาน						
การบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติ	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการวัดค่าเพื่อ						
ผลขาดทุนใหม่	1	-	-	-	-	1
ยอดปลายปี	1	-	-	-	-	1
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ						
ยอดต้นปี	-	-	-	-	28	28
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการนำมาตราฐาน						
การบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติ	7	-	21	127	(28)	127
	7	-	21	127	-	155
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการวัดมูลค่าเพื่อ						
ผลขาดทุนใหม่	-	-	-	(29)	-	(29)
ส่วนที่ตัดออกจากบัญชี (Write-off)	-	-	(2)	-	-	(2)
ยอดปลายปี	7	-	19	98	-	124
สินทรัพย์อื่น						
ยอดต้นปี	-	-	5	-	-	5
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการนำมาตราฐาน						
การบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติ	-	-	-	-	-	-
	-	-	5	-	-	5
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการวัดมูลค่า						
ค่าเพื่อผลขาดทุนใหม่	-	-	-	-	-	-
ยอดปลายปี	-	-	5	-	-	5

⁽¹⁾ ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (12-mth ECL)⁽²⁾ มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (Lifetime ECL - not credit impaired)⁽³⁾ มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Lifetime ECL - credit impaired)⁽⁴⁾ มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อเริ่มแรกที่ซื้อหรือได้มา (Purchased and originated credit - impaired)

รายการเปลี่ยนแปลงของค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 เป็นดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่
31 ธันวาคม 2562

	งบการเงินรวม	งบการเงิน เฉพาะกิจการ
ยอดต้นปี	24,144	86
จำนวนที่ตั้งเพิ่ม (ลด) ในระหว่างปี	2,515	(14)
หนี้สูญรับคืน	1,677	-
หนี้สูญตัดบัญชี	(5,411)	(44)
ลดลงจากการขายบริษัทย่อย	(19,807)	-
ยอดปลายปี	3,118	28

15. ทรัพย์สินรอการขาย

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	2563			
	ยอดต้นปี	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดปลายปี
ทรัพย์สินที่ได้จากการรับชำระหนี้				
อสังหาริมทรัพย์				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	1,735	12	(18)	1,729
สิ่งหาริมทรัพย์	229	683	(810)	102
ทรัพย์สินที่ได้จากการประมูลซื้อจากการขาย				
ทอดตลาด				
อสังหาริมทรัพย์				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	2,472	145	(136)	2,481
อื่นๆ				
อสังหาริมทรัพย์				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	425	-	(23)	402
รวมทรัพย์สินรอการขาย	4,861	840	(987)	4,714
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(1,733)	(30)	103	(1,660)
ทรัพย์สินรอการขาย - สุทธิ	3,128	810	(884)	3,054

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม				
	2562				
	ลดลงจากการ				
	ขายบริษัท				
	ยอดต้นปี	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ย่อย	ยอดปลายปี
ทรัพย์สินที่ได้จากการรับชำระหนี้					
อสังหาริมทรัพย์					
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	2,746	108	(585)	(534)	1,735
สังหาริมทรัพย์	618	7,552	(7,108)	(833)	229
ทรัพย์สินที่ได้จากการประมูลซื้อจากการขาย					
ทอดตลาด					
อสังหาริมทรัพย์					
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	2,473	1,082	(471)	(612)	2,472
สังหาริมทรัพย์	-	16	-	(16)	-
สาขาที่ไม่ได้ใช้งาน					
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	331	129	(133)	(327)	-
อื่นๆ					
อสังหาริมทรัพย์					
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	354	115	(44)	-	425
รวมทรัพย์สินรอการขาย	6,522	9,002	(8,341)	(2,322)	4,861
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(1,700)	(1,413)	1,169	211	(1,733)
ทรัพย์สินรอการขาย - สุทธิ	4,822	7,589	(7,172)	(2,111)	3,128

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2563			
	ยอดต้นปี	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดปลายปี
ทรัพย์สินที่ได้จากการรับชำระหนี้				
อสังหาริมทรัพย์				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	974	5	(7)	972
ทรัพย์สินที่ได้จากการประมูลซื้อจากการขายทอดตลาด				
อสังหาริมทรัพย์				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	1,635	101	(112)	1,624
อื่นๆ				
อสังหาริมทรัพย์				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	243	-	-	243
รวมทรัพย์สินรอการขาย	2,852	106	(119)	2,839
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(1,246)	(2)	7	(1,241)
ทรัพย์สินรอการขาย - สุทธิ	1,606	104	(112)	1,598

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2562			
	ยอดต้นปี	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดปลายปี
ทรัพย์สินที่ได้จากการรับชำระหนี้				
อสังหาริมทรัพย์				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	1,045	11	(82)	974
ทรัพย์สินที่ได้จากการประมูลซื้อจากการขายทอดตลาด				
อสังหาริมทรัพย์				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	817	819	(1)	1,635
อื่นๆ				
อสังหาริมทรัพย์				
ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก	241	2	-	243
รวมทรัพย์สินรอการขาย	2,103	832	(83)	2,852
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(1,251)	(78)	83	(1,246)
ทรัพย์สินรอการขาย - สุทธิ	852	754	-	1,606

16. ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และสินทรัพย์สิทธิการใช้

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม								
2563								
ราคาทุน/ราคาที่ตีใหม่	สินทรัพย์ซึ่งแสดงมูลค่าตามราคาตีใหม่		สินทรัพย์ซึ่งแสดงมูลค่าตามราคาทุน					
	ที่ดิน	อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	เครื่องจักรและติดตั้งอุปกรณ์	ยานพาหนะ	งานระหว่างติดตั้ง	สินทรัพย์สิทธิการใช้		
						อาคาร	ยานพาหนะ	รวม
<u>ราคาทุน/ราคาที่ตีใหม่</u>								
1 มกราคม 2563	32	178	544	59	3	-	-	816
การเปลี่ยนแปลงเนื่องจากการนำมาตราฐานการบัญชีใหม่								
มาถือปฏิบัติ	-	-	-	-	-	428	29	457
โอนเปลี่ยนแปลงประเภท	-	-	-	(25)	-	-	25	-
ซื้อเพิ่ม/สัญญาใหม่	-	-	28	-	11	28	25	92
โอน/จำหน่าย	-	-	(75)	(2)	(10)	(15)	(8)	(110)
31 ธันวาคม 2563	32	178	497	32	4	441	71	1,255
<u>ค่าเสื่อมราคาสะสม</u>								
1 มกราคม 2563	-	14	460	41	-	-	-	515
โอนเปลี่ยนแปลงประเภท	-	-	-	(16)	-	-	16	-
โอน/จำหน่าย	-	-	(80)	(2)	-	(7)	(8)	(97)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	15	31	2	-	92	19	159
31 ธันวาคม 2563	-	29	411	25	-	85	27	577
<u>ค่าเผื่อการด้อยค่า</u>								
1 มกราคม 2563	-	-	-	-	-	-	-	-
31 ธันวาคม 2563	-	-	-	-	-	-	-	-
<u>มูลค่าสุทธิตามบัญชี</u>								
31 ธันวาคม 2563	32	149	86	7	4	356	44	678
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี								159

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม						
2562						
	สินทรัพย์ซึ่งแสดงมูลค่าตามราคาตีใหม่		สินทรัพย์ซึ่งแสดงมูลค่าตามราคาทุน			รวม
	ที่ดิน	อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	เครื่องตกแต่งติดตั้งและอุปกรณ์	ยานพาหนะ	งานระหว่างติดตั้ง	
<u>ราคาทุน/ราคาตีใหม่</u>						
1 มกราคม 2562	5,483	2,174	6,836	62	92	14,647
ซื้อเพิ่ม	-	-	178	7	93	278
ดีราคาเพิ่ม	1,689	1,606	-	-	-	3,295
ดีราคาลด	(1)	(4)	-	-	-	(5)
โอนค่าเสื่อมราคาสะสมมาหักกับราคาทุน	-	(797)	-	-	-	(797)
โอน/จำหน่าย	(115)	(46)	(184)	(11)	(147)	(503)
ลดลงจากการขายบริษัทย่อย	(7,024)	(2,755)	(6,286)	1	(35)	(16,099)
31 ธันวาคม 2562	32	178	544	59	3	816
<u>ค่าเสื่อมราคาสะสม</u>						
1 มกราคม 2562	-	870	5,612	43	-	6,525
โอนค่าเสื่อมราคาสะสมมาหักกับราคาทุน	-	(797)	-	-	-	(797)
โอน/จำหน่าย	-	(31)	(311)	(10)	-	(352)
ลดลงจากการขายบริษัทย่อย	-	(267)	(5,344)	1	-	(5,610)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	239	503	7	-	749
31 ธันวาคม 2562	-	14	460	41	-	515
<u>ค่าเพื่อการด้อยค่า</u>						
1 มกราคม 2562	57	22	-	-	-	79
ลดลงจากการขายบริษัทย่อย	(57)	(22)	-	-	-	(79)
31 ธันวาคม 2562	-	-	-	-	-	-
<u>มูลค่าสุทธิตามบัญชี</u>						
31 ธันวาคม 2562	32	164	84	18	3	301
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี						
ส่วนการดำเนินงานต่อเนื่อง						51
ส่วนการดำเนินงานที่ยกเลิก						698

งบการเงินเฉพาะกิจการ								
2563								
	สินทรัพย์ซึ่งแสดงมูลค่าตามราคาที่ดินใหม่			สินทรัพย์ซึ่งแสดงมูลค่าตามราคาทุน				
	ที่ดิน	อาคารและ	เครื่อง ตกแต่ง ติดตั้งและ อุปกรณ์	ยานพาหนะ	งาน ระหว่าง ติดตั้ง	สินทรัพย์สิทธิการใช้		รวม
		ส่วน				อาคาร	ยานพาหนะ	
		ปรับปรุง						
ราคาทุน/ราคาที่ดินใหม่								
1 มกราคม 2563	23	46	60	20	-	-	-	149
การเปลี่ยนแปลงเนื่องจากการ นำมาตรฐานการบัญชีใหม่ มาถือปฏิบัติ	-	-	-	-	-	74	5	79
ซื้อเพิ่ม/สัญญาใหม่	-	-	-	-	-	-	4	4
โอน/จำหน่าย	-	-	-	(3)	-	-	-	(3)
31 ธันวาคม 2563	23	46	60	17	-	74	9	229
ค่าเสื่อมราคาสะสม								
1 มกราคม 2563	-	2	54	15	-	-	-	71
โอน/จำหน่าย	-	-	-	(3)	-	-	-	(3)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	3	2	1	-	13	3	22
31 ธันวาคม 2563	-	5	56	13	-	13	3	90
ค่าเผื่อการด้อยค่า								
1 มกราคม 2563	-	-	-	-	-	-	-	-
31 ธันวาคม 2563	-	-	-	-	-	-	-	-
มูลค่าสุทธิตามบัญชี								
31 ธันวาคม 2563	23	41	4	4	-	61	6	139
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี								22

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2562					
	สินทรัพย์ซึ่งแสดงมูลค่าตามราคาตลาดใหม่			สินทรัพย์ซึ่งแสดงมูลค่าตามราคาทุน		
	อาคารและส่วนปรับปรุง		เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและ อุปกรณ์	งานระหว่าง ติดตั้ง		รวม
	ที่ดิน	อาคาร		ยานพาหนะ		
<u>ราคาทุน/ราคาที่ดินใหม่</u>						
1 มกราคม 2562	18	45	62	19	-	144
ซื้อเพิ่ม	-	-	2	1	2	5
ตีราคาเพิ่ม	5	35	-	-	-	40
โอนค่าเสื่อมราคาสะสมมาหักกับราคาทุน	-	(34)	-	-	-	(34)
โอน/จำหน่าย	-	-	(4)	-	(2)	(6)
31 ธันวาคม 2562	23	46	60	20	-	149
<u>ค่าเสื่อมราคาสะสม</u>						
1 มกราคม 2562	-	34	58	13	-	105
โอนค่าเสื่อมราคาสะสมมาหักกับราคาทุน	-	(34)	-	-	-	(34)
โอน/จำหน่าย	-	-	(6)	-	-	(6)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	2	2	2	-	6
31 ธันวาคม 2562	-	2	54	15	-	71
<u>ค่าเผื่อการด้อยค่า</u>						
1 มกราคม 2562	-	-	-	-	-	-
31 ธันวาคม 2562	-	-	-	-	-	-
<u>มูลค่าสุทธิตามบัญชี</u>						
31 ธันวาคม 2562	23	44	6	5	-	78
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี						6

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีอาคาร อุปกรณ์สำนักงานและยานพาหนะจำนวนหนึ่ง ซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ โดยมีมูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าเป็นจำนวนเงินประมาณ 353 ล้านบาท และ 408 ล้านบาท ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 61 ล้านบาท และ 62 ล้านบาท ตามลำดับ)

บริษัทและบริษัทย่อยได้จัดให้มีการประเมินราคาสินทรัพย์โดยผู้ประเมินราคาอิสระในปี 2561 ตามรายการกลุ่มของสินทรัพย์ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ประเมินราคาสินทรัพย์ มีดังนี้

- ที่ดินประเมินราคาโดยใช้วิธีเปรียบเทียบราคาตลาด (Market approach)
- อาคารประเมินราคาโดยใช้วิธีมูลค่าต้นทุนทดแทนสุทธิ (Depreciated replacement cost approach) วิธีเปรียบเทียบราคาตลาด (Market approach) และวิธีรายได้ (Income approach)

หากบริษัทและบริษัทย่อยแสดงมูลค่าของที่ดินและอาคารดังกล่าวด้วยวิธีราคาทุน มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 จะเป็นดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)				
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ที่ดิน				
ราคาทุน	12	12	3	3
อาคาร				
ราคาทุน	183	183	45	45
ค่าเสื่อมราคาสะสม	(108)	(98)	(36)	(35)
มูลค่าสุทธิตามบัญชี	75	85	9	10

ข้อสมมติฐานหลักที่ใช้ในการประเมินมูลค่าราคาที่ดินใหม่ สรุปได้ดังนี้

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ	ผลกระทบต่อราคาที่ดินใหม่เมื่ออัตราตามข้อสมมติฐานเพิ่มขึ้น
ราคาประเมินที่ดินต่อตารางวา (บาท)	6,500 - 51,000	51,000	ราคาที่ดินใหม่เพิ่มขึ้น
ราคาประเมินอาคารต่อตารางเมตร (บาท)	5,054 - 75,000	5,054 - 75,000	ราคาที่ดินใหม่เพิ่มขึ้น

ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์

การเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ ซึ่งเกิดจากการตีราคาที่ดินและอาคารของบริษัทฯ และบริษัทย่อยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สามารถสรุปได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ยอดคงเหลือต้นปี	80	1,508	54	15
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	2	3,286	-	40
โอนออกระหว่างปี	(4)	(197)	(3)	(1)
ลดลงจากการขายบริษัทย่อย	-	(4,517)	-	-
ยอดคงเหลือปลายปี (ก่อนหักภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้อง)	78	80	51	54

ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ดังกล่าวไม่สามารถนำมาหักกับขาดทุนสะสมและไม่สามารถจ่ายเป็นเงินปันผลได้

17. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

รายการเปลี่ยนแปลงของบัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังนี้

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563				(หน่วย: ล้านบาท)
	งบการเงินรวม				งบการเงินเฉพาะกิจการ
	คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์	ค่าสมาชิกตลาดอนุพันธ์และอื่น ๆ	คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ระหว่างพัฒนา	รวม	คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์
ราคาทุน					
1 มกราคม 2563	302	7	28	337	9
ซื้อเพิ่ม	13	1	44	58	-
โอน/จำหน่าย	12	-	(35)	(23)	-
31 ธันวาคม 2563	327	8	37	372	9
ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
1 มกราคม 2563	191	7	-	198	8
โอน/จำหน่าย	(22)	-	-	(22)	-
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	31	1	-	32	-
31 ธันวาคม 2563	200	8	-	208	8
มูลค่าสุทธิตามบัญชี					
31 ธันวาคม 2563	127	-	37	164	1
อายุตัดจำหน่ายคงเหลือ	0 - 10 ปี	1 - 5 ปี	-		0 - 9 ปี
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี				32	-

(หน่วย: ล้านบาท)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

	งบการเงินรวม					งบการเงิน เฉพาะกิจการ
	สินทรัพย์ ไม่มีตัวตน ที่ได้มาจาก การรวมธุรกิจ	คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์	ค่าสมาชิก ตลาดตราสาร อนุพันธ์ และอื่น ๆ	คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ ระหว่าง พัฒนา	รวม	คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์
<u>ราคาทุน</u>						
1 มกราคม 2562	4,100	3,365	7	195	7,667	9
ซื้อเพิ่ม	-	70	-	206	276	-
โอน/จำหน่าย	-	139	-	(135)	4	-
ลดลงจากการขายบริษัทย่อย	(4,100)	(3,272)	-	(238)	(7,610)	-
31 ธันวาคม 2562	-	302	7	28	337	9
<u>ค่าตัดจำหน่ายสะสม</u>						
1 มกราคม 2562	3,739	2,040	7	-	5,786	8
ลดลงจากการขายบริษัทย่อย	(3,980)	(2,185)	-	-	(6,165)	-
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	241	336	-	-	577	-
31 ธันวาคม 2562	-	191	7	-	198	8
<u>ค่าเพื่อการด้อยค่า</u>						
1 มกราคม 2562	-	31	-	-	31	-
ลดลงจากการขายบริษัทย่อย	-	(31)	-	-	(31)	-
31 ธันวาคม 2562	-	-	-	-	-	-
<u>มูลค่าสุทธิตามบัญชี</u>						
31 ธันวาคม 2562	-	111	-	28	139	1
อายุตัดจำหน่ายคงเหลือ	0 ปี	0 - 10 ปี	-	-		0 - 9 ปี
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี						
ส่วนการดำเนินงานต่อเนื่อง					27	-
ส่วนการดำเนินงานที่ยกเลิก					550	-

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดจำหน่ายหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ โดยมีมูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่าเป็นจำนวนเงินประมาณ 99 ล้านบาท และ 108 ล้านบาท ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 8 ล้านบาท และ 8 ล้านบาทตามลำดับ)

18. สินทรัพย์/หนี้สินภายใต้การตัดบัญชีและภาษีเงินได้

18.1 สินทรัพย์/หนี้สินภายใต้การตัดบัญชี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สินทรัพย์และหนี้สินภายใต้การตัดบัญชี มีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี	917	809	-	-
หนี้สินภายใต้การตัดบัญชี	(226)	(210)	(178)	(149)
สุทธิ	691	599	(178)	(149)

ส่วนประกอบของสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีและหนี้สินภายใต้การตัดบัญชี ประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	ส่วนเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์/ หนี้สินภายใต้การตัดบัญชีที่		แสดงในส่วนของ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		กำไรหรือขาดทุนสำหรับปี	
	2563	2562	2563	2562
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี				
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	554	-	48	-
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	506	-	24
ค่าเผื่อการด้อยค่าของทรัพย์สินรอการขาย	7	15	(8)	3
ผลประโยชน์ของพนักงาน	57	73	(4)	18
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	11	13	(2)	-
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย/ประกันชีวิต	375	343	32	34
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน/ หนี้สินอื่น	1	-	1	4
อื่น ๆ	42	46	(4)	3
สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี	1,047	996	63	86

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
			ส่วนเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์/ หนี้สินภายในเงินได้รอตัดบัญชีที่ แสดงในส่วนของ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		กำไรหรือขาดทุนสำหรับปี	
	2563	2562	2563	2562
หนี้สินภายในเงินได้รอการตัดบัญชี				
ค่านายหน้าและค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มแรก				
จากการให้เช่าซื้อหรือตัดจ่าย	(115)	(129)	14	(7)
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการวัดมูลค่าเงินลงทุน	(194)	(216)	16	(17)
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	(21)	(22)	1	-
อื่น ๆ	(26)	(30)	4	53
หนี้สินภายในเงินได้รอการตัดบัญชี	(356)	(397)	35	29
สุทธิ	691	599	98	115

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
			ส่วนเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์/ หนี้สินภายในเงินได้รอตัดบัญชีที่ แสดงในส่วนของกำไรหรือ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ขาดทุนสำหรับปี	
	2563	2562	2563	2562
หนี้สินภายในเงินได้รอการตัดบัญชี				
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการวัดมูลค่าเงินลงทุน	(167)	(137)	(31)	-
อื่น ๆ	(11)	(12)	1	-
หนี้สินภายในเงินได้รอการตัดบัญชี	(178)	(149)	(30)	-

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีรายการผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้จำนวน 4,269 ล้านบาท และ 3,662 ล้านบาท ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 3,313 ล้านบาท และ 2,562 ล้านบาท ตามลำดับ) ที่บริษัทฯและบริษัทย่อยไม่ได้บันทึกสินทรัพย์ภายในเงินได้รอการตัดบัญชีเนื่องจากบริษัทฯและบริษัทย่อยพิจารณาแล้วเห็นว่าอาจไม่มีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวและผลขาดทุนทางภาษีมาใช้ประโยชน์ได้ทั้งจำนวน

ผลขาดทุนทางภาษีดังกล่าวข้างต้นมีจำนวน 1,910 ล้านบาท ในงบการเงินรวม และ 1,356 ล้านบาท ในงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยทยอยสิ้นสุดระยะเวลาการให้ประโยชน์ภายในปี 2564 - 2568

18.2 ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน:				
ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	1,555	1,481	-	-
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของปีก่อน	6	1	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี:				
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่างชั่วคราว				
และการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว	(98)	(115)	30	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการขายตราสารทุน				
ที่กำหนดให้วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน				
เบ็ดเสร็จอื่นระหว่างปี	94	-	-	-
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	1,557	1,367	30	-

จำนวนภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบแต่ละส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
การดำเนินงานต่อเนื่อง:				
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้อง:				
กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุน				
ในหลักทรัพย์เพื่อขาย	-	(26)	-	7
กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในตราสารหนี้				
ด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(8)	-	-	-
กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในตราสารทุน				
ที่กำหนดให้วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุน				
เบ็ดเสร็จอื่น	(169)	-	(42)	-
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	-	18	-	8
กำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลัก				
คณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์				
ของพนักงาน	12	(12)	-	-
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม	-	6	-	-
	(165)	(14)	(42)	15

รายการกระทบยอดจำนวนเงินระหว่างค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้กับผลคูณของกำไรทางบัญชีกับอัตราภาษีที่ใช้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สามารถแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	9,405	4,766	3,154	57,261
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	20%	20%	20%	20%
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลคูณอัตราภาษี	1,881	953	631	11,452
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคล				
ของปีก่อน	6	1	-	-
ผลกระทบทางภาษีของรายได้และค่าใช้จ่ายที่				
ไม่ถือเป็นรายได้และค่าใช้จ่ายทางภาษี - สุทธิ	(504)	332	(799)	(722)
ค่าใช้จ่ายที่ไม่ถือเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษี				
ซึ่งเป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่คาดว่าจะไม่ได้ใช้				
ประโยชน์ทางภาษี (โอนกลับ)	174	81	198	(1)
ผลกระทบทางภาษีของกำไรจากการขายเงินลงทุน				
ในบริษัทย่อย	-	-	-	(10,729)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ใน				
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	1,557	1,367	30	-

19. สินทรัพย์ที่จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
สินทรัพย์ที่จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย	-	3,423	-	-

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งได้จำหน่ายเงินลงทุนในหุ้นสามัญที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งหนึ่งซึ่งบริษัทย่อยได้จัดประเภทไว้เป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขายในราคา 7,167 ล้านบาท และมีกำไรจากการจำหน่ายสุทธิ 3,737 ล้านบาท

20. สินทรัพย์อื่น

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
เบี้ยประกันภัยค้ำรับ	670	673	-	-
รายได้ค้ำรับ	47	65	29	-
ประมาณการค่าสินไหมรับคืนจากคู่กรณีค้ำรับ	262	243	-	-
ลูกหนี้สำนักหักบัญชี	797	-	-	-
ค่านายหน้าจ่ายล่วงหน้า	275	326	-	-
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	136	65	8	10
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ	608	968	-	-
ภาษีเงินได้ดินนุคคลรอกคืน	97	112	18	19
ดอกเบี้ยและเงินปันผลค้ำรับ	122	124	7	1
ลูกหนี้อื่น	31	23	8	6
ภาษีมูลค่าเพิ่มรอขอคืน	36	33	-	-
ลูกหนี้อื่น - ภาษีมูลค่าเพิ่มจ่ายแทนลูกค้า	62	68	-	-
เงินมัดจำ	31	29	4	4
เงินจ่ายเพื่อซื้อหุ้นแทนผู้ถือหุ้นรายย่อยล่วงหน้า	-	46	-	46
ลูกหนี้อื่น - ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	930	-	-	-
อื่น ๆ	375	310	7	8
รวม	4,479	3,085	81	94
หัก: ค่าเพื่อการด้อยค่า	(7)	(86)	-	(5)
ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(1,000)	-	(5)	-
สินทรัพย์อื่น - สุทธิ	3,472	2,999	76	89

21. รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน - เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน

	(หน่วย: ล้านบาท)					
	งบการเงินรวม					
	2563			2562		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ตั๋วแลกเงิน	-	4,872	4,872	-	12,947	12,947
เงินกู้ยืมระยะยาว	-	5,450	5,450	-	450	450
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	990	2,000	2,990	2,090	150	2,240
เงินเบิกเกินบัญชี	-	-	-	23	-	23
รวม	990	12,322	13,312	2,113	13,547	15,660

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน - เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินในงบการเงินรวมได้รวมเงินกู้ยืมของบริษัทย่อยจำนวน 7,440 ล้านบาท (i) เงินกู้ยืมจำนวน 450 ล้านบาท มีกำหนดชำระคืนเงินต้นคราวเดียวทั้งจำนวนภายใน 3 ปี นับแต่วันที่เบิกเงินกู้คิดดอกเบี้ยในอัตราคงที่ต่อปี โดยชำระดอกเบี้ยรายเดือน (ii) วงเงินกู้ยืมระยะยาวจำนวน 5,000 ล้านบาท จากธนาคารแห่งหนึ่ง โดยมีกำหนดชำระคืนเงินต้นภายใน 2 ปี นับแต่วันที่เบิกเงินกู้ โดยชำระดอกเบี้ยเป็นรายเดือน (iii) เงินกู้ยืมในรูปของตั๋วสัญญาใช้เงินจำนวน 1,440 ล้านบาท โดยมีกำหนดชำระคืนเงินต้นตามที่ระบุไว้ในตั๋วสัญญาใช้เงินแต่ละฉบับ คิดดอกเบี้ยในอัตราคงที่ต่อปี โดยชำระดอกเบี้ยเป็นรายเดือน และ (iv) เงินกู้ยืมในรูปของตั๋วสัญญาใช้เงินจำนวน 550 ล้านบาท โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราคงที่ต่อปี ซึ่งภายใต้สัญญาเงินกู้ยืมบริษัทย่อยต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขบางประการตามที่ระบุในสัญญา เช่น การดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (2562: รวมเงินกู้ยืมของบริษัทย่อยจำนวน 1,840 ล้านบาท)

22. ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ยอดคงเหลือของตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืมในประเทศทั้งจำนวนเป็นเงินบาท โดยสรุปได้ดังนี้

ตราสาร	ประเภทของการ กู้ยืม	ปีที่ครบ		มูลค่าที่ ตราไว้	จำนวนหน่วยที่ออก		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
		กำหนด	อัตราดอกเบี้ย		2563	2562	2563	2562	2563	2562	
		ปีท่อกออก	ไถ่ถอน								(ร้อยละต่อปี)
1	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2555	ปี 2565	4.60	1,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000
2	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2556	ปี 2563	5.03	1,000	-	2,900	-	2,900	-	2,900
3	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2556	ปี 2566	4.85, 5.00	1,000	1,800	1,800	1,800	1,800	1,800	1,800
4	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2556	ปี 2568	4.95	1,000	900	900	900	900	900	900
5	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2560	ปี 2563	2.39 - 2.88	1,000	-	10,060	-	10,010	-	-
6	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2560	ปี 2563	2.58	1,000	-	70	-	70	-	-
7	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2561	ปี 2563	2.28 - 2.80	1,000	-	3,865	-	3,815	-	-
8	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2561	ปี 2564	2.31, 2.70	1,000	1,970	1,970	1,970	1,970	-	-
9	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2561	ปี 2564	2.30, 2.50	1,000	1,110	1,110	1,110	1,110	-	-
10	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2561	ปี 2563	2.80	1,000	-	140	-	140	-	-
11	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2562	ปี 2564	2.65, 2.66	1,000	675	675	675	675	-	-
12	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2562	ปี 2565	2.94, 3.30	1,000	3,815	3,815	3,685	3,775	-	-
13	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2562	ปี 2564	2.57, 2.67, 2.68, 2.99	1,000	1,865	1,865	1,865	1,865	-	-
14	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2562	ปี 2565	2.96, 3.00, 3.10	1,000	1,995	1,995	1,995	1,995	-	-
15	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2562	ปี 2566	3.40	1,000	486	486	456	486	-	-
16	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2562	ปี 2567	3.50	1,000	594	594	554	594	-	-
17	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2562	ปี 2572	3.01	1,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
18	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2563	ปี 2566	2.65	1,000	2,000	-	1,470	-	-	-
19	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2563	ปี 2567	2.80	1,000	2,000	-	2,000	-	-	-
20	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2563	ปี 2566	2.65	1,000	200	-	200	-	-	-
21	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2563	ปี 2568	3.40	1,000	1,593	-	1,548	-	-	-
22	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2563	ปี 2569	3.50	1,000	700	-	657	-	-	-
23	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2563	ปี 2570	3.70	1,000	1,300	-	1,300	-	-	-
24	หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ	ปี 2563	ปี 2566	3.20	1,000	3,439	-	3,439	-	-	-

ตราสาร	ประเภทของการกู้ยืม	ปีที่ออก	ปีที่ครบกำหนด		มูลค่าที่ตราไว้ (บาท)	จำนวนหน่วยที่ออก		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
			กำหนดไถ่ถอน	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)		2563 (พันหน่วย)	2562 (พันหน่วย)	2563 (ล้านบาท)	2562 (ล้านบาท)	2563 (ล้านบาท)	2562 (ล้านบาท)
25	หุ้นกู้อนุพันธ์		ปี 2564					10	17	-	-
26	ตั๋วสัญญาใช้เงิน		เมื่อทวงถาม	1.90, 5.125, 5.65, 6.65				52	470	-	-
27	ตั๋วสัญญาใช้เงิน		ปี 2563 - 2565	2.90, 3.30				201	201	-	-
28	ตั๋วแลกเงิน	ปี 2562	ปี 2563	1.97, 2.00				-	3,987	-	3,987
รวมตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม								33,887	44,780	10,700	17,587

ตราสาร 5), 7), 8), 13), 14), 18) 19) และ 21) ถึง 24) เป็นหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ ชนิดระบุชื่อ ไม่มีประกัน และไม่มีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ โดยกำหนดชำระดอกเบี้ยทุกๆ 6 เดือน ซึ่งภายใต้ข้อกำหนดสิทธิของหุ้นกู้ บริษัทจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขบางประการตามที่ระบุในสัญญา เช่น การดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ตราสาร 1) ถึง 4), และ 17) เป็นหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ ชนิดระบุชื่อ ไม่มีประกัน และไม่มีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ โดยกำหนดชำระดอกเบี้ยทุกๆ 6 เดือน

ตราสาร 6), 9) ถึง 12), 15), 16) และ 20) เป็นหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ ชนิดระบุชื่อ ไม่มีประกัน และไม่มีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ โดยกำหนดชำระดอกเบี้ยเป็นรายไตรมาส ซึ่งภายใต้ข้อกำหนดสิทธิของหุ้นกู้ บริษัทจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขบางประการตามที่ระบุในสัญญา เช่น การดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

23. ประมาณการหนี้สิน

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม				
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563				
	ผลเสียหายจาก คดีฟ้องร้อง	ผลประโยชน์ ของพนักงาน	ประมาณการ รื้อถอน	อื่น ๆ	รวม
ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	-	468	-	-	468
เพิ่มขึ้น (ลดลง) ในระหว่างปี	-	(47)	9	-	(38)
เพิ่มขึ้นจากการรับโอนระหว่างกัน	-	13	-	-	13
ลดลงจากรายจ่ายที่เกิดขึ้นจริง	-	(33)	-	-	(33)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	-	401	9	-	410

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม				
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562				
	ภาระหนี้สินจาก				
	ผลเสียหายจาก คดีฟ้องร้อง	ผลประโยชน์ ของพนักงาน	รายการนอก งบการเงิน	อื่น ๆ	รวม
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	599	2,772	134	410	3,915
เพิ่มขึ้นในระหว่างปี	32	1,427	38	627	2,124
เพิ่มขึ้นจากการรับโอนระหว่างกัน	-	9	-	-	9
ลดลงจากรายจ่ายที่เกิดขึ้นจริง	(5)	(196)	(22)	(365)	(588)
โอนกลับประมาณการหนี้สิน	(10)	(147)	(21)	(280)	(458)
ลดลงจากรายการขายบริษัทย่อย	(616)	(3,397)	(129)	(392)	(4,534)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	-	468	-	-	468

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563		
	ผลประโยชน์ของ พนักงาน	ประมาณการ รื้อถอน	รวม
ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	52	-	52
เพิ่มขึ้น (ลดลง) ในระหว่างปี	(7)	3	(4)
เพิ่มขึ้นจากการรับโอนระหว่างกัน	18	-	18
ลดลงจากรายจ่ายที่เกิดขึ้นจริง	(7)	-	(7)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	56	3	59

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562		
	ผลประโยชน์ของ พนักงาน	ประมาณการ รื้อถอน	รวม
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	29	-	29
เพิ่มขึ้นในระหว่างปี	17	-	17
เพิ่มขึ้นจากการรับโอนระหว่างกัน	7	-	7
โอนกลับประมาณการหนี้สิน	(1)	-	(1)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	52	-	52

ผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน

จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเป็นเงินชดเชยพนักงานเมื่อออกจากงานแสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ต้นปี	468	2,510	52	29
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน:				
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	39	200	4	2
ต้นทุนดอกเบี้ย	9	85	1	1
ต้นทุนบริการในอดีต และผลกำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการจ่ายชำระผลประโยชน์	(21)	673	-	8
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:				
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณตามหลักคณิตศาสตร์				
ประกกันกับ				
- ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติด้านประชากรศาสตร์	(89)	4	(12)	(1)
- ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางการเงิน	(3)	60	-	5
- ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุงจากประสบการณ์	18	397	-	1
ผลประโยชน์ของพนักงานที่รับโอนจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	13	9	18	7
ลดลงจากการขายบริษัทย่อย	-	(3,396)	-	-
ผลประโยชน์ที่จ่ายในระหว่างปี	(33)	(74)	(7)	-
ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ปลายปี	401	468	56	52

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทฯและบริษัทย่อยคาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปีข้างหน้าเป็นจำนวนประมาณ 30 ล้านบาท และ 15 ล้านบาท ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 5 ล้านบาท และ 1 ล้านบาท ตามลำดับ)

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานรวมอยู่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากการดำเนินงานต่อเนื่องสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
<u>ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน:</u>				
ส่วนการดำเนินงานต่อเนื่อง				
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	39	33	4	2
ต้นทุนดอกเบี้ย	9	7	1	1
ต้นทุนบริการในอดีตและผลกำไรหรือขาดทุน ที่เกิดขึ้นจากการจ่ายชำระผลประโยชน์	(21)	57	-	8
รวม	27	97	5	11
ส่วนการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	860	-	-
รวม	27	957	5	11
<u>ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:</u>				
ส่วนการดำเนินงานต่อเนื่อง				
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณตามหลัก				
คณิตศาสตร์ประกันภัย				
- ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติ				
ด้านประชากรศาสตร์	(89)	4	(12)	(1)
- ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติ				
ทางการเงิน	(3)	60	-	5
- ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุงจากประสบการณ์	18	12	-	1
รวม	(74)	76	(12)	5
ส่วนการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	386	-	-
รวม	(74)	462	(12)	5
รวมค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม	(47)	1,419	(7)	16

สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สรุปได้ดังนี้

(อัตราร้อยละต่อปี)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
อัตราคิดลด	1.35 - 1.99	1.61 - 1.71	1.68	1.71
อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต	4.79 - 5.00	5.00 - 5.38	5.00	5.00
อัตราการลาออกถ่วงเฉลี่ย (ขึ้นกับช่วงอายุของพนักงาน)	0.00 - 17.00	0.00 - 100.00	0.00 - 16.00	0.33 - 26.58

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อการเพิ่มขึ้นของมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	การเปลี่ยนแปลง	2563	
		งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
อัตราคิดลด	ลดลง 0.5%	19	2
อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต	เพิ่มขึ้น 0.5%	18	2
อัตราการลาออกถ่วงเฉลี่ย	ลดลง 0.5%	20	2

(หน่วย: ล้านบาท)

	การเปลี่ยนแปลง	2562	
		งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
อัตราคิดลด	ลดลง 0.25%	12	1
อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต	เพิ่มขึ้น 0.25%	12	1
อัตราการลาออกถ่วงเฉลี่ย	ลดลง 0.25%	11	1

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีระยะเวลาถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ คือ 1 - 24 ปี และ 11 - 26 ปี ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 14 ปี และ 15 ปี ตามลำดับ)

24. หนี้สินจากสัญญาประกันภัย/ประกันชีวิต

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม					
	2563			2562		
	หนี้สินจากสัญญาประกันภัย/ประกันชีวิต	สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ	สุทธิ	หนี้สินจากสัญญาประกันภัย/ประกันชีวิต	สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ	สุทธิ
เงินสำรองประกันชีวิตสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว	5,812	-	5,812	6,770	-	6,770
สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย	1,839	(210)	1,629	1,880	(251)	1,629
สำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถือเป็นรายได้	4,483	(398)	4,085	4,365	(717)	3,648
ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยค้างจ่าย	15	-	15	13	-	13
หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์	82	-	82	68	-	68
รวม	12,231	(608)	11,623	13,096	(968)	12,128

24.1 เงินสำรองประกันภัย/ประกันชีวิตสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2563	2562
ยอดคงเหลือต้นปี	6,770	7,903
สำรองเพิ่มขึ้นจากกรมธรรม์ประกันภัยใหม่และกรมธรรม์ประกันภัยที่ยังมีผลบังคับใช้	72	171
สำรองลดลงจากการจ่ายผลประโยชน์ กรมธรรม์ประกัน		
ขาดอายุ การยกเลิกกรมธรรม์ประกันภัย และอื่นๆ	(1,319)	(1,700)
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากข้อสมมติในการคำนวณ		
สำรองประกันภัย	179	260
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากประสบการณ์จริง	110	136
ยอดคงเหลือปลายปี	5,812	6,770

หลักเกณฑ์และสมมติฐานหลักที่ใช้ในการประมาณการสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว

การประมาณการหนี้สินที่เกิดจากสัญญาประกันภัยระยะยาวมีหลายองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องและต้องใช้ข้อสมมติฐานหลายประการและมีความไม่แน่นอน ทำให้ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจต่างจากค่าคาดหวังเนื่องจากความผันผวน อย่างไรก็ตาม การประมาณการได้ทำบนวิธีทางคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งเป็นที่ยอมรับและพยายามกำหนดสมมติฐานและลดความไม่แน่นอนเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยสมมติฐานที่ใช้ในการประเมินมูลค่าหนี้สินที่เกิดจากสัญญาประกันภัยประกอบด้วย (i) อัตราภาระ โดยอาศัยข้อมูลประสบการณ์ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นจริงในอดีตของบริษัทย่อย อัตราการเสียชีวิตของภาคธุรกิจประกันภัยและตารางภาระไทย 2560 โดยคำนึงถึงประเภทของผลิตภัณฑ์ เพศและอายุของผู้เอาประกัน ความน่าเชื่อถือของข้อมูล การพิจารณาคัดเลือกรับประกันภัย (ii) อัตราค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนค่าใช้จ่ายคงที่และค่าใช้จ่ายผันแปรที่เป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษากรมธรรม์ และปรับตามอัตราเงินเฟ้อที่เหมาะสม (iii) อัตราการขาดอายุและการเวนคืนกรมธรรม์ โดยอาศัยข้อมูลประสบการณ์การขาดอายุของกรมธรรม์และการเวนคืนกรมธรรม์ที่เกิดขึ้นจริงในอดีตของบริษัทย่อย และคำนึงถึงประเภทของผลิตภัณฑ์ ช่องทางการจัดจำหน่าย ความน่าเชื่อถือของข้อมูล และใช้ข้อมูลจากภาคธุรกิจประกันภัยประกอบการพิจารณาเพื่อให้ได้อัตราที่เหมาะสม และ (iv) อัตราคิดลด โดยใช้อัตราดอกเบี้ยที่ปราศจากความเสี่ยง วันประเมิน ซึ่งเท่ากับค่าที่มากกว่าระหว่างอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลไทยที่ไม่มีดอกเบี้ย วันประเมิน กับค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลดังกล่าว ณ แต่ละสิ้นไตรมาสทั้งหมด แปลไตรมาสย้อนหลังนับจากวันประเมิน

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวที่กระทบต่อสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของสำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562

(หน่วย: ล้านบาท)

		งบการเงินรวม			
		2563			
		สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว		ผลกระทบต่อ	
	การเปลี่ยนแปลง	ก่อนการประกันภัยต่อ	หลังการประกันภัยต่อ	กำไรก่อนภาษีเงินได้	ส่วนของเจ้าของ
		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	เพิ่มขึ้น (ลดลง)
อัตราภาระ	เพิ่มขึ้น 10%	17	-	(17)	(17)
อัตราค่าใช้จ่าย	เพิ่มขึ้น 10%	9	-	(9)	(9)
อัตราการขาดอายุและ					
การเวนคืนกรมธรรม์	เพิ่มขึ้น 10%	(27)	-	27	27
อัตราคิดลด	เพิ่มขึ้น 0.10%	(19)	-	19	19
อัตราภาระ	ลดลง 10%	(17)	-	17	17
อัตราค่าใช้จ่าย	ลดลง 10%	(9)	-	9	9
อัตราการขาดอายุและ					
การเวนคืนกรมธรรม์	ลดลง 10%	28	-	(28)	(28)
อัตราคิดลด	ลดลง 0.10%	19	-	(19)	(19)

(หน่วย: ล้านบาท)

		งบการเงินรวม			
		2562			
		สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาว		ผลกระทบต่อ	
	การเปลี่ยนแปลง	ก่อนการประกันภัยต่อ	หลังการประกันภัยต่อ	กำไรก่อนภาษีเงินได้	ส่วนของเจ้าของ
		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	เพิ่มขึ้น (ลดลง)
อัตราภาระ	เพิ่มขึ้น 10%	17	-	(17)	(14)
อัตราค่าใช้จ่าย	เพิ่มขึ้น 10%	9	-	(9)	(7)
อัตราการขาดอายุและ					
การเวนคืนกรมธรรม์	เพิ่มขึ้น 10%	(26)	-	26	21
อัตราคิดลด	เพิ่มขึ้น 0.15%	(30)	-	30	24
อัตราภาระ	ลดลง 10%	(17)	-	17	14
อัตราค่าใช้จ่าย	ลดลง 10%	(9)	-	9	7
อัตราการขาดอายุและ					
การเวนคืนกรมธรรม์	ลดลง 10%	27	-	(27)	(22)
อัตราคิดลด	ลดลง 0.15%	31	-	(31)	(25)

24.2 สำรองค่าสินไหมทดแทนและค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2563	2562
ยอดคงเหลือต้นปี	1,880	1,695
ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นระหว่างปี	4,611	5,225
การเปลี่ยนแปลงประมาณการค่าสินไหมทดแทนและ		
ข้อสมมติในการคำนวณสำรองค่าสินไหมทดแทน	205	465
ค่าสินไหมทดแทนจ่ายระหว่างปี	(4,857)	(5,505)
ยอดคงเหลือปลายปี	1,839	1,880

หลักเกณฑ์และข้อสมมติฐานที่ใช้ในการประเมินหนี้สินที่เกิดจากสัญญาประกันภัย

การประมาณการหนี้สินที่เกิดจากสัญญาประกันภัยจากค่าสินไหมทดแทนมีหลายองค์ประกอบที่มีความไม่แน่นอน ทำให้ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจต่างจากค่าคาดหวังเนื่องจากความผันผวน อย่างไรก็ตาม การประมาณการได้ทำบนวิธีทางคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งเป็นที่ยอมรับและพยายามกำหนดสมมติฐานและลดความไม่แน่นอนเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยทั่วไปในการประมาณการจะไม่รวมถึงการเกิดมหัศจรรย์ ทั้งนี้ หนี้สินจากสัญญาประกันภัยจะสิ้นสุดเมื่อได้จ่ายค่าสินไหมอย่างสมบูรณ์แล้ว โดยสมมติฐานที่ใช้ในการประเมินมูลค่าหนี้สินที่เกิดจากสัญญาประกันภัยประกอบด้วย ข้อสมมติในเรื่องประสบการณ์การเกิดค่าสินไหมทดแทน (ทั้งสมมติฐานด้านเศรษฐกิจ พัฒนาการของค่าสินไหมทดแทน รูปแบบของสินไหมจ่ายและสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นในอดีต ค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมทดแทนที่จัดสรรแล้ว บัญชีเชิงคุณภาพและปริมาณในการคัดเลือกมูลค่าของสำรองส่วนของความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับรายงาน (IBNR) ค่าเพื่อความผันผวนที่อ้างอิงตามประกาศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) และข้อสมมติในเรื่องค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง (ค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ (Unallocated Loss Adjustment Expenses - ULAE)) ความเสี่ยงจากการรับประกันภัยเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของความถี่และความรุนแรงที่เกิดความเสียหายที่เบี่ยงเบนจากสมมติฐานที่ใช้ในการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย การคำนวณเงินสำรองและการพิจารณารับประกันภัย

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวที่กระทบต่อหนี้สินจากสัญญาประกันภัย

การทดสอบความอ่อนไหวเป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่หนี้สินจากการรับประกันภัยจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง เนื่องมาจากความผันผวนของสมมติฐานที่ใช้ในการคำนวณ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาระผูกพันด้านสินไหมทดแทนทั้งด้านก่อนการรับประกันภัยต่อ และหลังการรับประกันภัยต่อ โดยความเสี่ยงอาจเกิดจากความถี่และความรุนแรงของความเสียหาย หรือ ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการจัดการสินไหมทดแทนไม่เป็นไปตามที่คาดไว้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ผลกระทบต่อประมาณการที่ดีที่สุดของค่าสินไหมทดแทนเมื่อตัวแปรหลักมีการเปลี่ยนแปลงเป็น ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม					
2563					
	ภาระผูกพันด้าน สินไหมทดแทนก่อน การรับประกันภัยต่อ	ภาระผูกพันด้าน สินไหมทดแทนหลัง การรับประกันภัยต่อ	กำไรก่อนภาษีเงินได้	ส่วนของเจ้าของ	
สมมติฐานที่ เปลี่ยนแปลง	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน สัมบูรณ์	เพิ่มขึ้น 2%	205	177	(177)	(137)
ค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหม	เพิ่มขึ้น 2%	13	13	(13)	(11)
อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน สัมบูรณ์	ลดลง 2%	(194)	(160)	160	128
ค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหม	ลดลง 2%	(13)	(13)	13	11

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม					
2562					
	ภาระผูกพันด้าน สินไหมทดแทนก่อน การรับประกันภัยต่อ	ภาระผูกพันด้าน สินไหมทดแทนหลัง การรับประกันภัยต่อ	กำไรก่อนภาษีเงินได้	ส่วนของเจ้าของ	
สมมติฐานที่ เปลี่ยนแปลง	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน สัมบูรณ์	เพิ่มขึ้น 2%	192	166	(166)	(133)
ค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหม	เพิ่มขึ้น 2%	13	13	(13)	(10)
อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน สัมบูรณ์	ลดลง 2%	(182)	(155)	155	124
ค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหม	ลดลง 2%	(13)	(13)	13	10

24.3 ดำรงเบี้ยประกันที่ยังไม่ถือเป็นรายได้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2563	2562
ยอดคงเหลือต้นปี	4,365	4,381
เบี้ยประกันที่รับสำหรับปี	8,848	7,462
เบี้ยประกันที่ถือเป็นรายได้ในปี	(8,730)	(7,478)
ยอดคงเหลือปลายปี	4,483	4,365

24.4 ความเสี่ยงจากการรับประกันภัย/ประกันชีวิต

ธุรกิจประกันชีวิต

ความเสี่ยงด้านการรับประกันภัย คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากความเสียหายและผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างจากที่คาดการณ์ไว้เนื่องจากความผันผวนของค่าความรุนแรงและเวลาที่เกิดความเสียหายเบี่ยงเบนจากข้อสมมติที่ใช้ในการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย การคำนวณสำรองประกันภัยและการพิจารณารับประกันภัย ความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยแบ่งตามที่มาของความเสี่ยงได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ ความเสี่ยงจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย ความเสี่ยงด้านการพิจารณารับประกันภัย และความเสี่ยงจากการจัดการผลประโยชน์ตามกรมธรรม์และค่าสินไหมทดแทน

จากความเสี่ยงข้างต้นบริษัทย่อยได้บริหารความเสี่ยงโดยการพิจารณาออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ที่สามารถแข่งขันได้และตรงกับความต้องการของลูกค้า ปรับอัตราเบี้ยประกันภัยและเงื่อนไขในการรับประกันภัยที่สอดคล้องกับความเสี่ยง จัดโครงสร้างการลงทุนทั้งในระยะสั้นและระยะยาวให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานะตลาดเงินและตลาดทุนและการครบกำหนดของสัญญาประกันภัย ทบทวนความถูกต้องและเหมาะสมของแบบจำลองที่ใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ มีการทบทวนหลักเกณฑ์ในการพิจารณารับประกันภัยให้เป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับความเสี่ยงจากแต่ละปัจจัยเสี่ยง มีการสอบถามความสมเหตุสมผลของการใช้ข้อสมมติหลักในการประมาณสำรองประกันชีวิต และทดสอบความเพียงพอของสำรองประกันชีวิตด้วยการกำหนดเหตุการณ์จำลองที่อาจเกิดขึ้น เช่น การเปลี่ยนแปลงไปของอัตราดอกเบี้ยซึ่งมีผลต่ออัตราคิดลด เพื่อให้บริษัทย่อยมีสำรองประกันชีวิตที่เพียงพอต่อภาระที่บริษัทย่อยพึงมีต่อผู้ถือกรมธรรม์

ธุรกิจประกันภัย

ความเสี่ยงจากการรับประกันภัยเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของความถี่และความรุนแรงที่เกิดความเสียหายที่เบี่ยงเบนจากสมมติฐานที่ใช้ในการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย การคำนวณเงินสำรองและการพิจารณารับประกันภัย บริษัทย่อยมีแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการรับประกันภัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการสนับสนุนให้บริษัทย่อยบรรลุเป้าหมายทางธุรกิจ จึงได้แบ่งประเภทความเสี่ยงด้านการรับประกันภัยให้ครอบคลุมกระบวนการในการบริหารงานอย่างชัดเจน และมีความสอดคล้องกับกลยุทธ์ของบริษัทย่อย โดยแบ่งเป็น ความเสี่ยงจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย ความเสี่ยงด้านการพิจารณารับประกันภัย และความเสี่ยงจากการจัดการค่าสินไหมทดแทน

จากความเสี่ยงข้างต้นบริษัทย่อยได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ประเมินความเสี่ยงภายใต้ปัจจัยความเพียงพอของข้อมูลสถิติและสมมติฐานทางคณิตศาสตร์ประกันภัยในการคำนวณดัชนีชี้วัดความเสี่ยงต่าง ๆ โดยการประเมินอัตราส่วนค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพื่อให้ครอบคลุมถึงกิจกรรมหลักด้านการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์และการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย เพื่อให้มั่นใจว่า เงินรับจากเบี้ยประกันภัยจะสูงกว่าผลประโยชน์จ่ายและค่าสินไหมทดแทน การประเมินความเสี่ยงสูงสุดที่บริษัทย่อยมีโอกาสเกิดความเสียหายจากเหตุการณ์ห้ันตภัย โดยพิจารณาจากข้อมูลสถิติที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอก และการประเมินความเสี่ยงจากความเพียงพอของเงินสำรองค่าสินไหม ทั้งนี้ผลจากการประเมินความเสี่ยงข้างต้น บริษัทย่อยจะได้มีการติดตามและการรายงานความเสี่ยงต่อคณะกรรมการ ผู้บริหารและฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสะท้อนความเสี่ยงให้รับทราบ หรือให้มีกระบวนการในการตอบสนองต่อความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสมและทันกาล

24.5 ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ประกันภัยค้างจ่าย

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2563	2562
เงินค่ามรณกรรม	13	13
เงินค่าเวนคืนกรมธรรม์ประกันภัย	1	-
อื่นๆ	1	-
รวมผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ค้างจ่าย	15	13

25. หนี้สินอื่น

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
เจ้าหนี้อื่น	765	831	508	548
บัญชีพักเงินรับจากลูกหนี้รอตัดบัญชี	130	103	-	-
รายได้รับล่วงหน้า	13	30	-	-
คอกเบี้ยค้างจ่าย	243	270	82	101
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย	743	925	-	-
ค่าใช้จ่ายพนักงานค้างจ่าย	395	365	71	70
ค่าใช้จ่ายอื่นค้างจ่าย	732	602	13	2
เบี่ยประกันภัยรับล่วงหน้า	1,550	1,841	-	-
เจ้าหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	2,083	949	-	194
เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี	-	1,054	-	-
หนี้สินตามสัญญาเช่า	435	8	66	-
อื่น ๆ	818	1,047	35	36
รวมหนี้สินอื่น	7,907	8,025	775	951

26. ทุนเรือนหุ้น/หุ้นทุนซื้อคืน

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 ไม่มีผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิที่แจ้งใช้สิทธิในการแปลงสภาพหุ้นบุริมสิทธิเป็นหุ้นสามัญของบริษัทฯ ดังนั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯคงเหลือหุ้นบุริมสิทธิที่ยังไม่ได้แปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญจำนวน 13,156 หุ้น ซึ่งหุ้นบุริมสิทธิ 1 หุ้น สามารถแปลงเป็นหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น และสามารถใช้สิทธิได้โดยไม่มีกำหนดและไม่มีเงื่อนไข

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ มีหุ้นทุนซื้อคืนจำนวน 19,467,000 หุ้น คิดเป็นมูลค่า 1,000 ล้านบาท และในระหว่างปี 2563 บริษัทฯซื้อหุ้นทุนซื้อคืนเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 97,045,970 หุ้นคิดเป็นมูลค่า 4,863 ล้านบาท ส่งผลให้บริษัทฯ มีหุ้นทุนซื้อคืนทั้งสิ้นจำนวน 116,512,970 หุ้น คิดเป็นมูลค่ารวม 5,863 ล้านบาท ครบตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทฯ โดยหุ้นทุนซื้อคืนทั้งสองโครงการดังกล่าวมีเงื่อนไขต้องจำหน่ายออกไปภายใน 3 ปีนับจากวันซื้อหุ้นคืนเสร็จสิ้น นอกจากนี้ บริษัทฯได้จัดสรรกำไรสะสมส่วนหนึ่งไว้เป็นสำรองหุ้นทุนซื้อคืน

27. องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนสัดส่วนการถือหุ้นในเงินลงทุน	(4,305)	(4,409)	-	-
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน				
ตราสารหนี้	169	47	5	4
ตราสารทุน	1,264	1,240	620	682
รวม	1,433	1,287	625	686
ส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน				
ตราสารหนี้	(141)	(1)	-	-
ตราสารทุน	(79)	(24)	(15)	(2)
รวม	(220)	(25)	(15)	(2)
รวมส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	1,213	1,262	610	684
หัก: ผลกระทบภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(141)	(150)	(122)	(137)
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน - สุทธิ	1,072	1,112	488	547
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	78	80	51	54
หัก: ผลกระทบภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(15)	(16)	(10)	(11)
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ - สุทธิ	63	64	41	43
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม	388	611	-	-
ส่วนแบ่งส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้น ในบริษัทย่อยของบริษัทร่วม	81	81	-	-
รวม	(2,701)	(2,541)	529	590

28. ดำรงตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติตามมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลได้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯได้จัดสรรสำรองตามกฎหมายไว้ครบเต็มจำนวนแล้ว

29. เงินปันผล

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทฯมีการจ่ายเงินปันผลดังนี้

เงินปันผล	อนุมัติโดย	เงินปันผลจ่าย		วันที่จ่ายเงินปันผล
		เงินปันผลจ่าย ล้านบาท	ต่อหุ้น บาท	
เงินปันผลประกาศจ่ายระหว่างกาล ของปี 2563	ที่ประชุมคณะกรรมการ บริษัทฯ เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2563	1,258	1.20	27 สิงหาคม 2563
เงินปันผลประกาศจ่ายระหว่างกาล ของปี 2562	ที่ประชุมคณะกรรมการ บริษัทฯ เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2563	1,888	1.80	28 เมษายน 2563
		<u>3,146</u>	<u>3.00</u>	
เงินปันผลประกาศจ่ายระหว่างกาล พิเศษ ปี 2562	ที่ประชุมกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2562	4,583	4.00	16 มกราคม 2563
เงินปันผลประกาศจ่ายระหว่างกาล งวด 6 เดือนแรกของปี 2562	ที่ประชุมกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2562	1,375	1.20	18 ตุลาคม 2562
เงินปันผลประกาศจ่ายงวดครึ่งปีหลัง ของปี 2561	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเมื่อ วันที่ 24 เมษายน 2562	1,833	1.60	17 พฤษภาคม 2562
		<u>7,791</u>	<u>6.80</u>	

30. รายได้ดอกเบี้ย

รายได้ดอกเบี้ยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน -				
เงินฝากสถาบันการเงิน	150	148	21	2
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่า				
ยุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	83	-	-	-
เงินลงทุนและธุรกรรมเพื่อค้า	-	121	-	-
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย	2	-	-	-
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่ายุติธรรม				
ผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	234	-	48	-
เงินลงทุนในตราสารหนี้	-	281	-	61
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	228	250	58	57
การให้เช่าซื้อและสัญญาเช่าการเงิน	3,516	3,539	-	-
รวมรายได้ดอกเบี้ย	<u>4,213</u>	<u>4,339</u>	<u>127</u>	<u>120</u>

31. ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย

ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน -				
เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	216	363	-	-
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม				
- หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ/หุ้นกู้ระยะสั้น	1,350	1,156	551	491
- อื่น ๆ	23	66	13	44
ค่าธรรมเนียมในการกู้ยืมเงิน	19	14	1	3
อื่น ๆ	12	-	2	-
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	1,620	1,599	567	538

32. รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ

รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ				
ค่านายหน้าจากการซื้อขายหลักทรัพย์และ				
สัญญาซื้อขายล่วงหน้า	1,104	984	-	-
ค่าธรรมเนียมรับเกี่ยวกับธุรกิจเช่าซื้อ	162	153	-	-
ค่านายหน้ารับจากการรับประกันภัย	212	235	-	-
อื่น ๆ	181	86	-	1
รวมรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	1,659	1,458	-	1
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ	(410)	(374)	(1)	(1)
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	1,249	1,084	(1)	-

33. กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน/กำไรสุทธิ
จากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ

กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนสำหรับปี
สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ตราสารหนี้	(51)	99	4	-
ตราสารทุน	(145)	(264)	18	-
หน่วยลงทุน	(1)	-	(1)	-
อนุพันธ์	348	311	142	-
รวม	151	146	163	-

34. กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเงินลงทุน

กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเงินลงทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กำไรจากการขายเงินลงทุนที่จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ ที่ถือไว้เพื่อขาย	3,737	-	-	-
กำไรจากการขายเงินลงทุนเพื่อขาย	-	99	-	-
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อย/บริษัทร่วม	-	59	-	53,647
กำไรจากการรับชำระหนี้เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน	-	196	-	166
กำไรจากการขายเงินลงทุนในลูกหนี้ที่รับโอน	-	23	-	23
กำไรจากการขายเงินลงทุนที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (เฉพาะตราสารหนี้)	20	-	3	1
อื่น ๆ	-	137	-	-
รวม	3,757	514	3	53,837
ขาดทุนจากการด้อยค่า - เงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	(454)	-
รวม	3,757	514	(451)	53,837

35. รายได้จากการรับประกันภัย/ประกันชีวิต

รายได้จากการรับประกันภัย/ประกันชีวิตสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2563	2562
เบี้ยประกันภัย/ประกันชีวิตรับ	9,143	9,304
หัก: เบี้ยประกันภัย/ประกันชีวิตจ่ายจากการเอาประกันต่อ	(997)	(1,491)
เบี้ยประกันภัย/ประกันชีวิตรับสุทธิ	8,146	7,813
หัก: สำรองเบี้ยประกันภัย/ประกันชีวิตที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้เพิ่มขึ้น (ลดลง)		
จากปีก่อน	(437)	169
รวม	7,709	7,982

36. ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย/ประกันชีวิต

ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย/ประกันชีวิตสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2563	2562
ค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายในการจัดการสินไหมทดแทน	4,292	4,554
หัก: ค่าสินไหมทดแทนรับคืนจากการประกันภัยต่อ	(770)	(824)
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวลดลง	(950)	(1,126)
ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทน	1,602	2,671
หัก: ผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยและค่าสินไหมทดแทนรับคืน		
จากการประกันภัยต่อ	(41)	(52)
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จจ่ายจากการรับประกันภัย/ประกันชีวิต	1,395	1,437
หัก: ค่าจ้างและค่าบำเหน็จรับจากการประกันภัยต่อ	(289)	(405)
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่นๆ	582	319
รวม	5,821	6,574

37. ค่าตอบแทนกรรมการ

ค่าตอบแทนกรรมการนี้เป็นผลประโยชน์ที่จ่ายให้แก่กรรมการของบริษัทฯและบริษัทย่อย (บริษัทมหาชน) ตามมาตรา 90 ของพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด โดยไม่รวมเงินเดือนและผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องที่จ่ายให้กับกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารของบริษัทฯด้วย แต่รวมถึงเงินบำเหน็จแก่คณะกรรมการของบริษัทฯและบริษัทย่อยจำนวนประมาณ 83 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 33 ล้านบาท) ซึ่งอนุมัติโดยที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯและบริษัทย่อย

38. ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (โอนกลับ)

ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (โอนกลับ) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (โอนกลับ)				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน				
- เงินฝากสถาบันการเงิน	(1)	-	-	-
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
ผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	279	-	1	-
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	317	-	(29)	-
รวม	595	-	(28)	-

39. หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า

หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่าสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
โอนกลับหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ				
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	-	(316)	-	(14)
รวม	-	(316)	-	(14)

40. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปีส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนหุ้นสามัญถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกอยู่ในระหว่างปีโดยสุทธิจากหุ้นสามัญซื้อคืนที่ถือโดยบริษัทฯ

กำไรต่อหุ้นปรับลดคำนวณโดยการหารกำไรสำหรับปีส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยผลรวมของจำนวนหุ้นสามัญถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกอยู่ในระหว่างปีสุทธิจากหุ้นสามัญซื้อคืนที่ถือโดยบริษัทฯ กับจำนวนถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่บริษัทฯ อาจต้องออกเพื่อแปลงหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลดทั้งสิ้นให้เป็นหุ้นสามัญ โดยสมมติว่าได้มีการแปลงเป็นหุ้นสามัญ ณ วันต้นปีหรือ ณ วันออกหุ้นสามัญเทียบเท่า

งบการเงินรวม						
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม						
	กำไรสำหรับปี		จำนวนหุ้นสามัญ ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก		กำไรต่อหุ้น	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562
	พันบาท	พันบาท	พันหุ้น	พันหุ้น	บาท	บาท
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง						
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรส่วนที่เป็นของบริษัทฯ	6,669,030	1,729,979	1,065,512	1,145,707	6.26	1.51
ผลกระทบของหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด						
หุ้นบุริมสิทธิที่มีสิทธิแปลงสภาพเป็น						
หุ้นสามัญ	-	-	13	13		
กำไรต่อหุ้นปรับลด						
กำไรที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญ						
สมมติว่ามีการแปลงเป็นหุ้นสามัญ	6,669,030	1,729,979	1,065,525	1,145,720	6.26	1.51
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก						
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรส่วนที่เป็นของบริษัทฯ	-	9,077,080	1,065,512	1,145,707	-	7.92
ผลกระทบของหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด						
หุ้นบุริมสิทธิที่มีสิทธิแปลงสภาพเป็น						
หุ้นสามัญ	-	-	13	13		
กำไรต่อหุ้นปรับลด						
กำไรที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญ						
สมมติว่ามีการแปลงเป็นหุ้นสามัญ	-	9,077,080	1,065,525	1,145,720	-	7.92
งบการเงินเฉพาะกิจการ						
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม						
	กำไรสำหรับปี		จำนวนหุ้นสามัญ ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก		กำไรต่อหุ้น	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562
	พันบาท	พันบาท	พันหุ้น	พันหุ้น	บาท	บาท
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรส่วนที่เป็นของบริษัทฯ	3,124,463	57,261,092	1,065,512	1,145,707	2.93	49.98
ผลกระทบของหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด						
หุ้นบุริมสิทธิที่มีสิทธิแปลงสภาพเป็น						
หุ้นสามัญ	-	-	13	13		
กำไรต่อหุ้นปรับลด						
กำไรที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญ						
สมมติว่ามีการแปลงเป็นหุ้นสามัญ	3,124,463	57,261,092	1,065,525	1,145,720	2.93	49.98

41. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทฯ บริษัทย่อยและพนักงานได้ร่วมกันจัดระเบียบจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 2 - 15 ของเงินเดือนพนักงาน และเงินที่บริษัทฯและบริษัทย่อยจ่ายสมทบไว้ในอัตราที่กำหนด และจะจ่าย ให้แก่พนักงานในกรณีที่ออกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนดังกล่าว ในระหว่างปี 2563 บริษัทฯและ บริษัทย่อยได้จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเป็นจำนวนรวม 69 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 10 ล้านบาท) (2562: 64 ล้านบาทในงบการเงินรวม และ 8 ล้านบาทในงบการเงินเฉพาะกิจการ)

42. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ในระหว่างปี บริษัทฯและบริษัทย่อยมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจ ดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงร่วมกันระหว่างบริษัทฯและบริษัทเหล่านั้นและ เป็นไปตามปกติธุรกิจ ซึ่งรายการที่มีสาระสำคัญสามารถสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายกำหนดราคา
	2563	2562	2563	2562	(สำหรับปี 2563)
รายการที่เกิดขึ้นในระหว่างปี					
บริษัทย่อย ⁽¹⁾					
มูลค่าซื้อเงินลงทุนในตราสารหนี้	-	-	43	29,162	ราคาตลาด
มูลค่าขายเงินลงทุนในตราสารหนี้	-	-	-	2,509	
มูลค่าขายเงินลงทุนในบริษัทย่อย (2562: กำไร 53,647 ล้านบาท)	-	-	-	85,599	ราคาที่ตกลงกันตามสัญญา
ลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัทย่อย	-	-	-	24,613	ราคาที่ตกลงกันตามสัญญา
รับคืนทุนจากบริษัทย่อย (2563: ไม่มีกำไร 2562: กำไร 0.03 ล้านบาท)	-	-	5,199	2	มูลค่าสินทรัพย์สุทธิ
รายได้ดอกเบี้ย	-	-	42	51	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.70 - 5.65 ต่อปี
รายได้เงินปันผล	-	-	3,374	3,456	ตามที่ประกาศจ่าย
รายได้ค่าเช่าและบริการอื่น	-	-	57	47	อัตราที่ตกลงกันตามสัญญา
ค่าใช้จ่ายอื่น	-	-	-	5	
บริษัทร่วม					
ลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัทร่วม	-	-	-	45,504	ราคาที่ตกลงกันตามสัญญา
รายได้ดอกเบี้ย	2	-	-	-	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.05 - 4.00 ต่อปี
รายได้เงินปันผล	-	-	353	129	ตามที่ประกาศจ่าย
รายได้จากการรับประกันภัย/ประกันชีวิต	21	1	-	-	อัตราที่ตกลงกันตามสัญญา
รายได้อื่น	146	1	142	-	
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	3	5	-	-	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5.65 ต่อปี
เงินปันผลจ่าย	-	-	390	883	ตามที่ประกาศจ่าย
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย/ประกันชีวิต	32	-	-	-	อัตราที่ตกลงกันตามสัญญา
ค่าใช้จ่ายอื่น	176	45	18	13	

(1) ปี 2562 รวมรายการกับธนาคารธนชาต จำกัด (มหาชน) บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ธนชาต จำกัด และบริษัท ธนชาต โบรกเกอร์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัท ย่อยจนถึงวันที่ 2 ธันวาคม 2562 และเปลี่ยนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกันตั้งแต่วันที่ 3 ธันวาคม 2562

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายกำหนดราคา
	2563	2562	2563	2562	(สำหรับปี 2563)
รายการที่เกิดขึ้นในระหว่างปี (ต่อ)					
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ⁽²⁾					
มูลค่าซื้อเงินลงทุนในตราสารหนี้	28,886	13,351	12,010	4,018	ราคาตลาด
มูลค่าขายเงินลงทุนในตราสารหนี้	12,128	2,962	10,775	700	ราคาตลาด
รายได้ดอกเบี้ย	83	21	20	2	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.05 - 1.10 ต่อปี
รายได้เงินปันผล	77	58	77	42	ตามที่ประกาศจ่าย
รายได้จากการรับประกันภัย/ประกันชีวิต	74	12	-	-	อัตราที่ตกลงกันตามสัญญา
รายได้อื่น	99	54	-	-	
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	17	1	-	-	อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.16 - 2.30 ต่อปี
เงินปันผลจ่าย	190	290	-	-	ตามที่ประกาศจ่าย
ค่าบริการโครงการจ่าย	25	27	13	13	อัตราที่ตกลงกันตามสัญญาซึ่งคำนวณโดยอ้างอิงจากประมาณการเวลาที่ใช้
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย/ประกันชีวิต	244	1	-	-	อัตราที่ตกลงกันตามสัญญา
ค่าใช้จ่ายอื่น	927	270	3	15	

(2) รวมรายการกับธนาคารธนชาต จำกัด (มหาชน) บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ธนชาต จำกัด และบริษัท ธนชาต โบรกเกอร์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกันตั้งแต่วันที่ 3 ธันวาคม 2562

ยอดคงค้างของรายการระหว่างกันที่มีสาระสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปี 2563 และ 2562 สามารถแสดงด้วยยอดถัวเฉลี่ยจากยอดคงค้าง ณ วันสิ้นเดือน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
บริษัทย่อย				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)	-	-	-	72
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	-	-	684	899
บริษัทรวม				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)	102	-	-	2
เงินรับฝาก	-	115	-	-
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	51	82	-	-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)	8,604	257	3,135	-
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	-	5,636	-	-
เงินลงทุนในตราสารหนี้	46	-	-	-
เงินรับฝาก	-	1,296	-	-
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน)	356	8,503	-	-

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ยอดคงค้างของรายการระหว่างกันกับบริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือบริษัทที่เกี่ยวข้องกันที่มีสาระสำคัญมีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม						
2563						
สินทรัพย์			หนี้สิน			
เงินให้สินเชื่อแก่						
ลูกหนี้และ						
รายการระหว่าง	ดอกเบี้ย	สินทรัพย์อื่น	รายการระหว่าง	ตราสารหนี้	หนี้สินอื่น	
ธนาคารฯ	ค้างรับ		ธนาคารฯ	ที่ออกและ		
				เงินกู้ยืม		
บริษัทร่วม						
ธนาคารทหารไทย	52	-	190	-	-	71
บมจ. เอ็ม บี เค	-	-	11	-	48	74
บจก. ทีเอ็ม คอมมิวนิเคชั่นส์						
แอนด์ แบรนดส์ แมเนจเม้นท์	-	-	-	-	-	2
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน						
บริษัทที่เกี่ยวข้องกันหลายแห่ง	2,070	-	74	1,000	-	243
	2,122	-	275	1,000	48	390

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม						
2562						
สินทรัพย์			หนี้สิน			
เงินให้สินเชื่อแก่						
ลูกหนี้และ						
รายการระหว่าง	ดอกเบี้ย	สินทรัพย์อื่น	รายการระหว่าง	ตราสารหนี้	หนี้สินอื่น	
ธนาคารฯ	ค้างรับ		ธนาคารฯ	ที่ออกและ		
				เงินกู้ยืม		
บริษัทร่วม						
ธนาคารทหารไทย	9	-	438	-	-	194
บมจ. เอ็ม บี เค	-	-	11	-	52	520
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน						
บริษัทที่เกี่ยวข้องกันหลายแห่ง	3,208	-	507	172	735	63
	3,217	-	956	172	787	777

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2563					
	สินทรัพย์			หนี้สิน		
	เงินให้สินเชื่อแก่			ตราสารหนี้		
	รายการระหว่าง	ลูกหนี้และ		รายการระหว่าง	ที่ออกและ	
	ธนาคารฯ	ดอกเบี้ย	สินทรัพย์อื่น	ธนาคารฯ	เงินกู้ยืม	หนี้สินอื่น
		ค้างรับ				
บริษัทย่อย						
บบส. เอ็น เอฟ เอส	-	422	4	-	-	-
บบส. แม็กซ์	-	244	3	-	-	-
บบส. ที เอส	-	-	2	-	-	-
บจ. ที เอ็ม โบรมเกอร์	-	3	1	-	-	-
บมจ. เอ็ม บี เค ไลฟ์ ประกันชีวิต	-	-	6	-	-	-
บมจ. ราชธานีลิซซิ่ง	-	-	247	-	-	-
บจ. ธนชาต เอสพีวี 1	-	-	1	-	-	-
บจ. ธนชาต เอสพีวี 2	-	-	1	-	-	-
บมจ. หลักทรัพย์ ธนชาต	-	-	2	-	-	-
บมจ. ธนชาตประกันภัย	-	-	5	-	-	-
บจ. รักษาความปลอดภัยสคิป -						
เชอร์วิส	-	-	3	-	-	-
บริษัทร่วม						
บมจ. เอ็ม บี เค	-	-	3	-	-	66
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน						
ธนาคารธนชาต	172	-	-	-	-	-
	172	669	278	-	-	66

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2562					
	สินทรัพย์			หนี้สิน		
	เงินให้สินเชื่อแก่			ตราสารหนี้		
	รายการระหว่าง	ลูกหนี้และ		รายการระหว่าง	ที่ออกและ	
	ธนาคารฯ	ดอกเบี้ย	สินทรัพย์อื่น	ธนาคารฯ	เงินกู้ยืม	หนี้สินอื่น
		ค้างรับ				
บริษัทย่อย						
บบส. เอ็น เอฟ เอส	-	442	-	-	-	-
บบส. แม็กซ์	-	260	-	-	-	-
บจ. ที เอ็ม โบรมเกอร์	-	1	-	-	-	-
บริษัทร่วม						
ธนาคารทหารไทย	-	-	438	-	-	194
บมจ. เอ็ม บี เค	-	-	3	-	-	520
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน						
ธนาคารธนชาต	30	-	118	-	-	1
	30	703	559	-	-	715

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทฯมีเงินให้สินเชื่อแก่บริษัทย่อยดังนี้

		(หน่วย: ล้านบาท)	
		จำนวนเงินต้นคงค้าง	
ชื่อบริษัท	อัตราดอกเบี้ย	2563	2562
(สำหรับปี 2563)			
บริษัทบริหารสินทรัพย์ เอ็น เอฟ เอส จำกัด	เงินกู้ลูกหนี้ชั้นดี (MLR)	422	442
	ของธนาคารธนชาติ - 1%		
บริษัทบริหารสินทรัพย์ แม็กซ์ จำกัด	เงินกู้ลูกหนี้ชั้นดี (MLR)	244	260
	ของธนาคารธนชาติ - 1%		
บริษัท ที เอ็ม โบรคเกอร์ จำกัด	เงินกู้ลูกหนี้ชั้นดี (MLR)	3	1
	ของธนาคารธนชาติ - 1%		
รวม		669	703

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีเงินลงทุนในหุ้นสามัญในกิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดยการมีผู้บริหารของบริษัทฯและบริษัทย่อยเป็นผู้ถือหุ้นและ/หรือมีกรรมกร่วมกันรวมจำนวนประมาณ 1,762 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 1,544 ล้านบาท) (2562: 1,706 ล้านบาท ในงบการเงินรวม และ 1,520 ล้านบาท ในงบการเงินเฉพาะกิจการ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทย่อยมีรายการที่เกี่ยวข้องกันกับพนักงานระดับผู้บริหารขึ้นไปของบริษัทฯและบริษัทในกลุ่ม โดยรวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวที่มียอดคงค้างดังต่อไปนี้

		(หน่วย: ล้านบาท)	
		งบการเงินรวม	
		2563	2562
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้		-	6

ค่าตอบแทนผู้บริหารสำคัญ

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทฯและบริษัทย่อยบันทึกผลประโยชน์ให้แก่ผู้บริหารสำคัญรวมถึงกรรมการของบริษัทฯและบริษัทย่อยทั้งหมดดังนี้

		(หน่วย: ล้านบาท)			
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2563	2562	2563	2562
ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน		371	821	144	114
ผลประโยชน์ระยะยาวหลังออกจากงาน		8	8	1	1
		379	829	145	115

43. ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามประเภทธุรกิจ

บริษัทฯ และบริษัทย่อยดำเนินกิจการใน 6 ส่วนงานหลักคือ (1) บริษัทฯ (2) ธุรกิจหลักทรัพย์ (3) ธุรกิจประกันชีวิต (4) ธุรกิจประกันภัย (5) ธุรกิจบริหารสินทรัพย์ และ (6) ธุรกิจเช่าซื้อและลีสซิ่ง

ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดสอบทานผลการดำเนินงานแต่ละหน่วยธุรกิจแยกจากกัน เพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจที่เกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน บริษัทฯ และบริษัทย่อยประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานโดยวัดผลการดำเนินงานจากผลกำไรจากการดำเนินงานแต่ละส่วนงาน

ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

2563									
บริษัทฯ	ธุรกิจหลักทรัพย์	ธุรกิจประกันชีวิต	ธุรกิจประกันภัย	ธุรกิจบริหารสินทรัพย์	ธุรกิจเช่าซื้อและลีสซิ่ง	ธุรกิจอื่น	รายการตัดบัญชี	งบการเงินรวม	
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	(440)	160	156	188	27	2,462	40	-	2,593
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	3,882	1,177	(337)	2,031	98	568	4,447	(1,549)	10,317
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ	(316)	(739)	(142)	(1,137)	(63)	(440)	(160)	87	(2,910)
ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	28	-	(73)	(147)	(52)	(294)	-	(57)	(595)
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้	3,154	598	(396)	935	10	2,296	4,327	(1,519)	9,405
ภาษีเงินได้	(30)	(119)	13	(190)	(5)	(435)	(792)	1	(1,557)
กำไร (ขาดทุน) ก่อนส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	3,124	479	(383)	745	5	1,861	3,535	(1,518)	7,848

(หน่วย: ล้านบาท)

2562									
บริษัทฯ	ธุรกิจหลักทรัพย์	ธุรกิจประกันชีวิต	ธุรกิจประกันภัย	ธุรกิจบริหารสินทรัพย์	ธุรกิจเช่าซื้อและลีสซิ่ง	ธุรกิจอื่น	การดำเนินงานที่ยกเลิก	รายการตัดบัญชี	งบการเงินรวม
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	(418)	170	236	231	(17)	2,530	4	-	2,740
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	4,312	2,670	(346)	2,670	228	397	401	-	4,744
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ	(294)	(754)	(135)	(1,097)	(132)	(442)	(231)	-	(3,034)
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า	14	-	-	-	516	(164)	-	(50)	316
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานต่อเนื่องก่อนภาษีเงินได้	3,614	2,086	(245)	1,804	595	2,321	174	-	4,766
ภาษีเงินได้	-	(413)	8	(355)	(177)	(471)	(32)	-	(1,367)
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานต่อเนื่อง	3,614	1,673	(237)	1,449	418	1,850	142	-	3,399
กำไรจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	-	-	-	-	-	-	13,361	-	13,361
กำไร (ขาดทุน) ก่อนส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	3,614	1,673	(237)	1,449	418	1,850	13,361	(5,510)	16,760

สินทรัพย์ของส่วนงานของบริษัทฯและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	บริษัทฯ	ธุรกิจหลักทรัพย์	ธุรกิจประกันชีวิต	ธุรกิจประกันภัย	ธุรกิจบริหารสินทรัพย์	ธุรกิจเช่าซื้อและリースซึ่ง	ธุรกิจอื่น	รายการตัดบัญชี	งบการเงินรวม
สินทรัพย์ของส่วนงาน									
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	80,314	6,852	7,064	15,342	2,318	48,305	14,729	(34,168)	140,756
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	97,297	6,684	8,329	15,190	3,976	48,986	19,504	(39,039)	160,927

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้ารายใหญ่

ในระหว่างปี 2563 และ 2562 บริษัทฯและบริษัทย่อยไม่มีรายได้จากลูกค้ารายใดที่มีมูลค่าเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ของกิจการ

44. ทรัพย์สินที่มีภาระผูกพัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีทรัพย์สินที่มีภาระผูกพัน ซึ่งมีมูลค่าตามบัญชีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)				
วางประกันกับนายทะเบียน	1,530	1,550	-	-
วางประกันศาล	1	1	-	-
วางประกันตามหลักเกณฑ์ของคปภ.	4	4	-	-
วางประกันเครื่องรูดบัตร EDC	1	-	-	-
เงินลงทุนในหลักทรัพย์				
วางประกันกับนายทะเบียน	1,847	2,015	-	-
วางประกันการทำสัญญาอนุพันธ์ทางการเงิน	-	113	-	-
ค่าประกันการใช้ไฟฟ้า	-	1	-	-
ทรัพย์สินรอการขาย				
อสังหาริมทรัพย์ส่วนที่ให้สิทธิแก่ลูกหนี้				
ในการซื้อคืนหรือซื้อก่อน	4	1	-	-
อสังหาริมทรัพย์ส่วนที่ทำสัญญาจะซื้อจะขายกับ				
ลูกค้า แต่อยู่ระหว่างการผ่อนชำระหรือ				
การโอนกรรมสิทธิ์	18	20	-	-
	3,405	3,705	-	-

45. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้าที่มีสาระสำคัญมีดังนี้

45.1 ภาระผูกพัน

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ภาระผูกพันอื่น				
อื่น ๆ	64	44	1	1
รวม	64	44	1	1

นอกจากนี้ บริษัทย่อยมีภาระผูกพันตามสัญญาอนุพันธ์ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 10

45.2 ภาระผูกพันเกี่ยวกับสัญญาเช่า

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทย่อยมีค่าเช่าจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าที่บอกเลิกไม่ได้ซึ่งยังไม่เริ่มมีผล ดังนี้

ปี	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
2564	1	-
2565 - 2569	1	-

45.3 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีภาระที่ต้องจ่ายค่าบริการที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน รอการขาย ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและค่าบริการอื่น ๆ พร้อมทั้งค่าเช่าและค่าบริการอาคารสำนักงาน ตามสัญญาเช่าระยะสั้นหรือมูลค่าต่ำดังนี้

ปี	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
2564	44	1
2565	4	-
2566 เป็นต้นไป	2	-

46. หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น/คดีฟ้องร้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายเป็นจำนวนรวมประมาณ 139 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 44 ล้านบาท) ซึ่งผลของคดียังไม่เป็นที่สิ้นสุด อย่างไรก็ตาม บริษัทฯและบริษัทย่อยได้พิจารณาตั้งสำรองหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นไว้แล้วบางส่วน และส่วนที่เหลือฝ่ายบริหารของบริษัทฯและบริษัทย่อยเชื่อมั่นว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นจึงไม่ได้บันทึกเป็นหนี้สิน ณ ปัจจุบัน

47. หนังสือค้ำประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯมีหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารในนามบริษัทจำนวนเงินประมาณ 1 ล้านบาท เพื่อค้ำประกันการใช้ไฟฟ้า

48. การบริหารความเสี่ยง

48.1 ความเสี่ยงด้านเครดิต

ความเสี่ยงด้านเครดิต คือ ความเสี่ยงที่บริษัทฯและบริษัทย่อยอาจได้รับความเสียหายอันสืบเนื่องมาจากการที่ลูกหนี้หรือคู่สัญญาของบริษัทฯและบริษัทย่อยจะไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันที่ระบุไว้ในเครื่องมือทางการเงินได้ มูลค่าสูงสุดของความเสี่ยง คือ มูลค่าตามบัญชีของเครื่องมือทางการเงินหักด้วยค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตตามที่แสดงไว้ในงบแสดงฐานะการเงิน

แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต

บริษัทฯและบริษัทย่อยมีการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตจากการให้สินเชื่อ การประกันภัยและสินทรัพย์ลงทุน ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการประกันภัย

1.1 ความเสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการประกันภัยต่อ บริษัทย่อยได้ให้ความสำคัญต่อการกระจายความเสี่ยงภัยจากการรับประกันภัย ดังนั้น การโอนความเสี่ยงไปยังบริษัทผู้รับประกันภัยต่อจึงต้องพิจารณาความแข็งแกร่งทางการเงินและความสามารถในการปฏิบัติตามภาระผูกพัน บริษัทย่อยจึงกำหนดให้มีการทำการประกันภัยต่อบริษัทรับประกันภัยต่อภายในประเทศที่มีอัตราส่วนการดำรงเงินกองทุนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 150 (Risk Grade 3) และบริษัทรับประกันภัยต่อต่างประเทศที่มีการจัดอันดับความน่าเชื่อถือไม่ต่ำกว่า A-

1.2 ความเสี่ยงด้านเครดิตจากการจัดเก็บเบี้ยประกันภัยค้ำรับ บริษัทย่อยได้ควบคุมให้สัดส่วนของเบี้ยประกันภัยค้ำรับอยู่ในระดับที่เหมาะสม สอดคล้องตามเกณฑ์ที่สำนักงาน คปภ. กำหนด โดยจะมีการรายงานสถานะความเสี่ยงต่อคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ฝ่ายงานที่เกี่ยวข้องรับทราบและดำเนินการติดตาม

2. ความเสี่ยงด้านเครดิตจากสินทรัพย์ลงทุน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้มีการจัดสรรการลงทุนให้กระจายความเสี่ยงไปยังสินทรัพย์ลงทุนประเภทต่าง ๆ ตามกลยุทธ์และนโยบายการลงทุน สำหรับตราสารหนี้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้กระจายการลงทุนโดยคำนึงถึงอันดับความน่าเชื่อถือของตราสารหรืออันดับความน่าเชื่อถือของบริษัทผู้ออกตราสารเป็นสำคัญ โดยบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีนโยบายการลงทุนในตราสารหนี้ที่มีอันดับความน่าเชื่อถือไม่ต่ำกว่า A-

การวัดมูลค่าผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นใน 12 เดือนข้างหน้า บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาดังต่อไปนี้

Stage I สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (12 -month ECL) กล่าวคือ สินทรัพย์ทางการเงินที่มีอันดับความน่าเชื่อถือ ตั้งแต่ BBB- (Investment Grade) ขึ้นไป ความเสี่ยงจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญาชำระหนี้และการเปลี่ยนแปลงเชิงลบของเศรษฐกิจระยะยาว ไม่อาจลดความสามารถในการชำระกระแสเงินสดตามสัญญาได้

Stage II สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Lifetime ECL-not credit impaired) กล่าวคือ สินทรัพย์ทางการเงินที่ถูกลดอันดับความน่าเชื่อถือต่ำกว่า BBB- (ต่ำกว่า Investment Grade)

Stage III สินทรัพย์ทางการเงินที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Lifetime ECL-credit impaired) กล่าวคือ สินทรัพย์ทางการเงินที่ถูกลดอันดับความน่าเชื่อถือต่ำกว่า BBB- (ต่ำกว่า Investment Grade) หรือ ผิดนัดชำระการจ่ายดอกเบี้ยหรือเงินต้นตั้งแต่ 1 วันขึ้นไป หรือผู้ออกตรา ทางการเงินประสบปัญหาทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญ หรือมีความเป็นไปได้สูงที่ผู้ออกสินทรัพย์ทางการเงินจะล้มละลายหรือต้องปรับโครงสร้างทางการเงิน

3. ความเสี่ยงด้านเครดิตจากการให้สินเชื่อ

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้เงินให้กู้ยืม และมีการบริหารความเสี่ยงด้านนี้โดยการกำหนดให้มีนโยบายและกระบวนการในการควบคุมสินเชื่อที่เหมาะสม มีการบริหารความเสี่ยงในขั้นตอนของการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ การวิเคราะห์ความเสี่ยง การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้และการสอบทานสินเชื่อ เพื่อการสอบทานและทบทวนคุณภาพสินเชื่อเพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขสินเชื่อที่จะเป็นปัญหาในอนาคต ดังนั้น บริษัทฯ และบริษัทย่อยจึงไม่คาดว่าจะได้รับความเสียหายที่เป็นสาระสำคัญจากการให้สินเชื่อ นอกจากนี้ การให้สินเชื่อของบริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่มีการกระจุกตัว เนื่องจากมีลูกหนี้อยู่จำนวนมาก ราย และจำนวนเงินสูงสุดที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยอาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อ คือ มูลค่าตามบัญชีของลูกหนี้เงินให้กู้ยืมหลังหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน

ฐานะเปิดสูงสุดต่อความเสี่ยงด้านเครดิต

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ฐานะเปิดสูงสุดต่อความเสี่ยงด้านเครดิตของสินทรัพย์ทางการเงิน (ไม่รวมสินทรัพย์จากสัญญาประกันภัย) คือ มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยไม่คำนึงถึงหลักประกันและการดำเนินการใด ๆ เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ ฐานะเปิดต่อความเสี่ยงด้านเครดิต มีดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	2563	2563
<u>สินทรัพย์ทางการเงิน</u>		
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)	7,815	172
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยวิธีผ่านกำไรขาดทุน	2,021	1,101
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย	43	-
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม		
ผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	19,250	7,202
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	52,593	928
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	1,247	-
สินทรัพย์อื่น	2,223	41
รวมฐานะเปิดต่อความเสี่ยงด้านเครดิต	85,192	9,444

การวิเคราะห์คุณภาพด้านเครดิต

ความเสี่ยงด้านเครดิต เป็นความเสี่ยงที่ลูกหนี้หรือคู่สัญญาจะไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาส่งผลให้บริษัทฯ และบริษัทย่อยขาดทุน บริษัทฯและบริษัทย่อยบริษัทกำหนดนโยบายในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต โดยทำการวิเคราะห์เครดิตจากข้อมูลของลูกค้า และติดตามสถานะของลูกค้าอย่างต่อเนื่อง

ตารางด้านล่างแสดงข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพด้านเครดิตของสินทรัพย์ทางการเงิน จำนวนเงินที่แสดงในตาราง สำหรับสินทรัพย์ทางการเงิน คือ มูลค่าตามบัญชีขั้นต้น (ก่อนหักค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น)

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม					
	31 ธันวาคม 2563					
	สินทรัพย์ทางการเงินที่มีความเสี่ยงด้านเครดิต					
	Stage 1 ⁽¹⁾	Stage 2 ⁽²⁾	Stage 3 ⁽³⁾	POCI ⁽⁴⁾	Simplified	รวม
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน						
- เงินฝากสถาบันการเงิน						
กลุ่มระดับการลงทุน	7,815	-	-	-	-	7,815
ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	3	-	-	-	-	3
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยวิธี						
ราคาทุนตัดจำหน่าย						
กลุ่มระดับการลงทุน	43	-	-	-	-	43
ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	-	-	-	-	-	-
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม						
ผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น						
กลุ่มระดับการลงทุน	19,211	-	-	-	-	19,211
กลุ่มต่ำกว่าระดับการลงทุน	-	39	-	-	-	39
รวม	19,211	39	-	-	-	19,250
ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	1	1	272	-	-	274
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ						
ไม่ค้างชำระ	38,847	-	-	16	-	38,863
ค้างชำระ 1 - 30 วัน	5,082	-	-	62	-	5,144
ค้างชำระ 31 - 60 วัน	-	3,635	-	54	-	3,689
ค้างชำระ 61 - 90 วัน	-	2,194	-	-	-	2,194
มากกว่า 90 วันขึ้นไป	58	-	1,528	1,117	-	2,703
รวม	43,987	5,829	1,528	1,249	-	52,593
ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	181	645	857	659	-	2,342
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์						
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	1,247	-	-	-	-	1,247
ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	-	-	-	-	-	-
สินทรัพย์อื่น						
สินทรัพย์อื่น	1,009	-	953	-	261	2,223
ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	12	-	953	-	35	1,000

⁽¹⁾ ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (12-month ECL)⁽²⁾ มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (Lifetime ECL - not credit impaired)⁽³⁾ มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Lifetime ECL - credit impaired)⁽⁴⁾ มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อเริ่มแรกที่ซื้อหรือได้มา (Purchased and originated credit - impaired)

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	31 ธันวาคม 2563					
	สินทรัพย์ทางการเงินที่มีความเสี่ยงด้านเครดิต					
	Stage 1 ⁽¹⁾	Stage 2 ⁽²⁾	Stage 3 ⁽³⁾	POCI ⁽⁴⁾	Simplified	รวม
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน						
- เงินฝากสถาบันการเงิน						
กลุ่มระดับการลงทุน	172	-	-	-	-	172
ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	-	-	-	-	-	-
					-	
เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่า						
ยุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น					-	
กลุ่มระดับการลงทุน	7,202	-	-	-	-	7,202
ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	1	-	-	-	-	1
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ						
ไม่ค้างชำระ	676	-	-	1	-	677
มากกว่า 90 วันขึ้นไป	-	-	22	229	-	251
รวม	676	-	22	230	-	928
ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	7	-	19	98	-	124
สินทรัพย์อื่น						
สินทรัพย์อื่น	36	-	5	-	-	41
ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	-	-	5	-	-	5

⁽¹⁾ ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (12-month ECL)

⁽²⁾ มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (Lifetime ECL - not credit impaired)

⁽³⁾ มีการด้อยค่าด้านเครดิต (Lifetime ECL - credit impaired)

⁽⁴⁾ มีการด้อยค่าด้านเครดิตเมื่อเริ่มแรกที่ซื้อหรือได้มา (Purchased and originated credit - impaired)

หลักประกันและการดำเนินการใด ๆ เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีหลักประกันที่ถือไว้และการดำเนินการใด ๆ เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ โดยรายละเอียดของฐานะเปิดต่อความเสี่ยงสูงสุดของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่มีหลักประกันที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยถือไว้มีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	ฐานะเปิดต่อความเสี่ยงที่มีหลักประกัน	
	31 ธันวาคม 2563	ประเภทของหลักประกันหลัก
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	48,809	ที่ดิน สิ่งปลูกสร้างและรถยนต์

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ฐานะเปิดต่อความเสี่ยงที่มีหลักประกัน	
	31 ธันวาคม 2563	ประเภทของหลักประกันหลัก
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	166	ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

48.2 ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตลาด

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตลาด หมายถึง ความเสี่ยงที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยอาจได้รับความเสียหายอันสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนและราคาของหลักทรัพย์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อฐานะการลงทุนของบริษัทฯ และบริษัทย่อย เนื่องจากบริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่มีสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ดังนั้น ความเสี่ยงหลักจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตลาดจึงประกอบไปด้วยความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยและความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงราคาตลาดของหลักทรัพย์เท่านั้น

ก) ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย คือ ความเสี่ยงที่มูลค่าของเครื่องมือทางการเงินจะเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาด

แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้มีการบริหารความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย โดยการปรับโครงสร้างและสัดส่วนการถือครองสินทรัพย์และหนี้สินที่มีระยะเวลาการปรับอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างกันให้เหมาะสมและเป็นไปตามทิศทางของดอกเบี้ยในตลาด เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสมภายใต้ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการบริหาร

สินทรัพย์/หนี้สินทางการเงินจำแนกตามประเภทอัตราดอกเบี้ย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม			
	2563			
	มีอัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลงตาม อัตราตลาด	มีอัตรา ดอกเบี้ยคงที่	ไม่มีดอกเบี้ย	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสด	-	-	2	2
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	2,334	5,415	49	7,798
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไร หรือขาดทุน	-	1,380	1,977	3,357
สินทรัพย์อนุพันธ์	-	-	145	145
เงินลงทุน	-	19,293	2,357	21,650
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	3,174	48,705	630	52,509
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	-	-	1,247	1,247
สินทรัพย์อื่น	-	-	2,223	2,223
หนี้สินทางการเงิน				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	-	13,312	-	13,312
หนี้สินอนุพันธ์	-	-	14	14
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	52	33,835	-	33,887
หนี้สินอื่น	-	435	2,326	2,761

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม			
	2562			
	มีอัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลงตาม อัตราตลาด	มีอัตรา ดอกเบี้ยคงที่	ไม่มีดอกเบี้ย	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสด	-	-	3	3
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	3,809	3,454	121	7,384
สินทรัพย์อนุพันธ์	-	-	13	13
เงินลงทุน	499	33,320	6,538	40,357
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ⁽¹⁾	4,043	52,195	28	56,266
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	-	-	2,577	2,577
หนี้สินทางการเงิน				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	23	15,637	-	15,660
หนี้สินอนุพันธ์	-	-	47	47
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	51	44,729	-	44,780
เจ้าหนี้อื่น - เจ้าหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	-	-	948	948
หนี้สินอื่น	-	-	2,010	2,010

(1) ยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่มีอัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงตามอัตราตลาดหรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ รวมเงินให้สินเชื่อที่หุ้ยได้รับรู้
รายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2563			
	มีอัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลงตาม อัตราตลาด	มีอัตรา ดอกเบี้ยคงที่	ไม่มีดอกเบี้ย	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	158	-	14	172
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
ผ่านกำไรหรือขาดทุน	-	460	758	1,218
สินทรัพย์อนุพันธ์	-	-	142	142
เงินลงทุน	-	7,202	1,495	8,697
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	680	87	140	907
สินทรัพย์อื่น	-	-	41	41
หนี้สินทางการเงิน				
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	10,700	-	10,700
หนี้สินอื่น	-	66	82	148

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2562			
	มีอัตราดอกเบี้ย			
	ปรับขึ้นลงตาม	มีอัตราดอกเบี้ยคงที่	ไม่มีดอกเบี้ย	รวม
อัตราตลาด				
สินทรัพย์ทางการเงิน				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	18	-	12	30
เงินลงทุน	206	17,660	4,199	22,065
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ⁽¹⁾	714	28	2	744
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	-	-	765	765
หนี้สินทางการเงิน				
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	17,587	-	17,587
หนี้สินอื่น	-	-	194	194

(1) ยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่มีอัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงตามอัตราตลาดหรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ รวมเงินให้สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สินทรัพย์จากสัญญาประกันภัยและหนี้สินจากสัญญาประกันภัยทั้งจำนวนเป็นสินทรัพย์หรือหนี้สินที่ไม่มีดอกเบี้ย

เครื่องมือทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่ มีวันที่มีการกำหนดอัตราใหม่หรือวันครบกำหนด (แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน) นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงินดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม						
	2563						
	ระยะเวลาการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่หรือวันครบกำหนด						อัตราดอกเบี้ย
	เมื่อ						ถัวเฉลี่ย
	ทางถาม	0 - 3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม	ถ่วงน้ำหนักร้อยละ
สินทรัพย์ทางการเงิน							
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	-	452	4,963	-	-	5,415	0.10 - 1.10
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่า							
ยุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	-	46	155	444	735	1,380	3.94 - 5.42
เงินลงทุน	-	8,461	8,613	1,949	270	19,293	0.39 - 1.65
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	2,026	226	17,104	29,330	19	48,705	7.00 - 18.03
หนี้สินทางการเงิน							
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	990	3,977	955	7,390	-	13,312	1.02 - 1.66
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	4,105	1,525	21,248	6,957	33,835	0.20 - 3.95
หนี้สินอื่น - หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	2	11	201	221	435	2.17 - 5.65

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม						อัตราดอกเบี้ย ถัวเฉลี่ย ถ่วงน้ำหนัก ร้อยละ
	2562						
	ระยะเวลาการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่หรือวันครบกำหนด					รวม	
	เมื่อ	0 - 3 เดือน	3 - 12เดือน	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี		
	ทวงถาม						
สินทรัพย์ทางการเงิน							
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	-	820	2,332	302	-	3,454	1.20 - 1.76
เงินลงทุน	-	15,656	11,922	4,617	1,125	33,320	1.14 - 2.06
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	2,080	214	17,856	32,026	19	52,195	1.28 - 14.87
หนี้สินทางการเงิน							
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	1,140	11,626	2,421	450	-	15,637	1.76 - 1.96
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	418	6,965	14,025	17,421	5,900	44,729	0.20 - 3.68

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินเฉพาะกิจการ						อัตราดอกเบี้ย ถัวเฉลี่ย ถ่วงน้ำหนัก ร้อยละ
	2563						
	ระยะเวลาการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่หรือวันครบกำหนด						
	เมื่อ	0 - 3	3 - 12	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี		
	ทวงถาม	เดือน	เดือน				
สินทรัพย์ทางการเงิน							
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่า							
ยุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	-	-	-	-	460	460	5.42
เงินลงทุน	-	5,916	1,040	203	43	7,202	0.39
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	87	-	-	-	-	87	18.03
หนี้สินทางการเงิน							
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	-	-	5,700	5,000	10,700	3.95
หนี้สินอื่น - หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	-	1	65	-	66	2.39

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินเฉพาะกิจการ						อัตราดอกเบี้ย ถัวเฉลี่ย ถ่วงน้ำหนัก ร้อยละ
	2562						
	ระยะเวลาการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่หรือวันครบกำหนด					รวม	
	เมื่อ	0 - 3	3 - 12	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี		
	ทวงถาม	เดือน	เดือน				
<u>สินทรัพย์ทางการเงิน</u>							
เงินลงทุน	-	10,895	6,725	40	-	17,660	1.16
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	28	-	-	-	-	28	14.87
<u>หนี้สินทางการเงิน</u>							
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	3,987	2,900	4,800	5,900	17,587	3.68

ข) ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคา

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคา คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของราคาของตราสาร ซึ่งจะมีผลทำให้เกิดความผันผวนต่อรายได้หรือมูลค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน

แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านราคา

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านราคา โดยมีการกำหนดระดับความเสี่ยงในการทำธุรกรรมเพื่อควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับได้ โดยมีหน่วยงานควบคุมความเสี่ยงทำหน้าที่ควบคุมความเสี่ยงและรายงานสถานะความเสี่ยงต่าง ๆ ต่อคณะกรรมการ หน่วยงานหรือผู้บริหารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อบริหารความเสี่ยงได้ทันทั่วถึง โดยอยู่ภายใต้การควบคุมและดูแลของคณะกรรมการบริหาร

48.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง คือ ความเสี่ยงที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันได้เมื่อครบกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ หรือไม่สามารถจัดหาเงินได้เพียงพอตามความต้องการในเวลาที่เหมาะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายได้

แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีนโยบายในการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง โดยจัดให้มีโครงสร้างแหล่งเงินทุนระยะสั้นและระยะยาวที่เหมาะสม นอกจากนี้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีนโยบายในการดำรงสภาพคล่อง เพื่อให้มั่นใจว่ามีฐานะสภาพคล่องที่เพียงพอต่อความต้องการในปัจจุบันและอนาคต โดยอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการบริหาร

วันที่ที่ครบกำหนดของเครื่องมือทางการเงินนับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม				
	2563				
	เมื่อทวงถาม	น้อยกว่า 1 ปี	มากกว่า 1 ปี	ไม่มีกำหนด	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสด	2	-	-	-	2
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	2,375	5,423	-	-	7,798
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่า					
ยุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	-	920	460	1,977	3,357
สินทรัพย์อนุพันธ์	142	3	-	-	145
เงินลงทุน	-	17,074	2,219	2,357	21,650
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ⁽¹⁾	5,703	17,348	29,458	-	52,509
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	-	1,247	-	-	1,247
สินทรัพย์อื่น	1,141	1,064	18	-	2,223
สินทรัพย์จากสัญญาประกันภัย					
เบี้ยประกันภัยค้างรับ	-	670	-	-	670
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ					
- สำรองสินไหมทดแทน	-	156	54	-	210
ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ	-	99	-	-	99
หนี้สินทางการเงิน					
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	990	4,932	7,390	-	13,312
หนี้สินอนุพันธ์	-	14	-	-	14
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	52	5,630	28,205	-	33,887
หนี้สินอื่น	-	2,428	333	-	2,761
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย					
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย					
- สำรองค่าสินไหมทดแทนและ					
ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย	-	1,358	481	-	1,839
เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ	-	719	-	-	719
ภาระผูกพัน					
ภาระผูกพันอื่น	1	-	63	-	64

(1) ยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้เมื่อทวงถามรวมเงินให้สินเชื่อที่มีการค้ำประกันเครดิต

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม				
	2562				
	เมื่อทวงถาม	น้อยกว่า 1 ปี	มากกว่า 1 ปี	ไม่มีกำหนด	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสด	3	-	-	-	3
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	3,930	3,152	302	-	7,384
สินทรัพย์อนุพันธ์	-	13	-	-	13
เงินลงทุน	499	29,422	3,898	6,538	40,357
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ⁽²⁾	5,981	18,079	32,175	31	56,266
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	-	2,577	-	-	2,577
สินทรัพย์จากสัญญาประกันภัย					
เบี้ยประกันภัยค้างรับ	-	673	-	-	673
สินทรัพย์จากการประกันภัยต่อ					
- ดำรงสินไหมทดแทน	-	246	5	-	251
ลูกหนี้จากสัญญาประกันภัยต่อ	-	89	-	-	89
หนี้สินทางการเงิน					
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	1,163	14,047	450	-	15,660
หนี้สินอนุพันธ์	-	47	-	-	47
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	470	20,989	23,321	-	44,780
หนี้สินอื่น	-	2,002	-	-	2,002
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย					
หนี้สินจากสัญญาประกันภัย					
- ดำรงค่าสินไหมทดแทนและ					
ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย	-	1,506	374	-	1,880
เจ้าหนี้บริษัทประกันภัยต่อ	-	855	-	-	855
ภาระผูกพัน					
ภาระผูกพันอื่น	1	-	43	-	44

(2) ยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้เมื่อทวงถามรวมเงินให้สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	2563				
	เมื่อทวงถาม	น้อยกว่า 1 ปี	มากกว่า 1 ปี	ไม่มีกำหนด	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน					
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	172	-	-	-	172
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่ายุติธรรม					
ผ่านกำไรหรือขาดทุน	-	-	460	758	1,218
สินทรัพย์ย้อนพันธุ์	142	-	-	-	142
เงินลงทุน	-	6,956	246	1,495	8,697
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ⁽¹⁾	899	2	6	-	907
สินทรัพย์อื่น	34	7	-	-	41
หนี้สินทางการเงิน					
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	-	10,700	-	10,700
หนี้สินอื่น - ดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	82	-	-	82
หนี้สินอื่น - หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	14	52	-	66
ภาระผูกพัน					
ภาระผูกพันอื่น	1	-	-	-	1

(1) ยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้เมื่อทวงถามรวมเงินให้สินเชื่อที่มีการด้อยค่าด้านเครดิต

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	2562				
	เมื่อทวงถาม	น้อยกว่า 1 ปี	มากกว่า 1 ปี	ไม่มีกำหนด	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน					
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	30	-	-	-	30
เงินลงทุน	206	17,620	40	4,199	22,065
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ⁽²⁾	735	2	7	-	744
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	-	765	-	-	765
หนี้สินทางการเงิน					
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	6,887	10,700	-	17,587
เจ้าหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	-	194	-	-	194
ภาระผูกพัน					
ภาระผูกพันอื่น	1	-	-	-	1

(2) ยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้เมื่อทวงถามรวมเงินให้สินเชื่อที่ยุติรับรู้รายได้

48.4 อนุพันธ์

บริษัทย่อมมีนโยบายประกอบธุรกรรมอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยงของบริษัทย่อย ซึ่งอนุพันธ์เหล่านี้ ได้แก่ สัญญาฟิวเจอร์ส และใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ เป็นต้น

บริษัทย่อมมีนโยบายในการป้องกันความเสี่ยงด้านอนุพันธ์ โดยกำหนดนโยบายและวงเงินที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงให้มีขั้นตอนการรายงานความเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อควบคุมธุรกรรมด้านอนุพันธ์ทางการเงิน บริษัทย่อย ควบคุมความเสี่ยงด้านการผันผวนค่าระยะที่เกี่ยวข้องกับอนุพันธ์ทางการเงิน โดยพิจารณาวงเงินสินเชื่อที่ให้กับลูกค้าโดยรวม ซึ่งการพิจารณาดังกล่าวเป็นไปเช่นเดียวกับกระบวนการพิจารณาสินเชื่ออื่นทำให้บริษัทย่อย ควบคุมระดับความเสี่ยงที่สามารถรับได้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทย่อยมีภาระผูกพันตามสัญญาอนุพันธ์ที่สร้างขึ้นเพื่อการค้าและเพื่อป้องกันความเสี่ยงซึ่งจำแนกตามระยะเวลาครบกำหนดของสัญญา ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม					
	2563			2562		
	ไม่เกิน 1 ปี	มากกว่า 1 ปี	รวม	ไม่เกิน 1 ปี	มากกว่า 1 ปี	รวม
สัญญาฟิวเจอร์ส						
- สัญญาซื้อ	114	-	114	44	-	44
- สัญญาขาย	970	-	970	991	-	991
ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์						
- สัญญาขาย	522	-	522	2,599	-	2,599
อื่นๆ						
- สัญญาซื้อ	25	-	25	-	-	-
- สัญญาขาย	60	-	60	17	-	17

48.5 มูลค่ายุติธรรม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม				
	2563				
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม			
		รวม	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม					
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	3,357	3,357	1,008	2,021	328
สินทรัพย์อนุพันธ์	145	145	145	-	-
ตราสารหนี้ที่วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	19,250	19,250	-	19,250	-
ตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	2,357	2,357	2,072	-	285
หนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม					
หนี้สินอนุพันธ์	14	14	14	-	-
สินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดด้วยมูลค่ายุติธรรม					
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - ที่ดินและอาคาร	181	181	-	-	181
สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม					
เงินสด	2	2	2	-	-
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)	7,812	7,812	2,387	5,425	-
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	50,251	49,687	-	3,339	46,348
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	1,247	1,247	-	1,247	-
สินทรัพย์อื่น	1,223	1,223	-	1,173	50
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน)	13,312	13,348	-	550	12,798
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	33,887	34,401	-	34,401	-
หนี้สินอื่น	2,326	2,326	-	2,326	-

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม				
	2562				
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม			
		รวม	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3
<u>สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม</u>					
สินทรัพย์อนุพันธ์	13	13	13	-	-
เงินลงทุน	38,983	38,983	4,214	34,769	-
<u>หนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม</u>					
หนี้สินอนุพันธ์	47	47	47	-	-
<u>สินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดด้วยมูลค่า</u>					
<u> <u>ยุติธรรม</u></u>					
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - ที่ดินและอาคาร	196	196	-	-	196
<u>สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่ไม่ได้วัดมูลค่า</u>					
<u> <u>ด้วยมูลค่ายุติธรรม</u></u>					
เงินสด	3	3	3	-	-
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)	7,404	7,404	3,931	3,473	-
เงินลงทุน	2,568	3,579	-	2,139	1,440
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	53,159	54,103	-	3,563	50,540
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	2,577	2,577	-	2,577	-
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน)	15,660	15,671	23	-	15,648
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	44,780	45,590	-	45,590	-
หนี้สินอื่น	2,002	2,002	-	2,002	-

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ					
2563					
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม			
		รวม	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม					
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไร					
หรือขาดทุน	1,218	1,218	-	1,101	117
สินทรัพย์อนุพันธ์	142	142	142	-	-
ตราสารหนี้ที่วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุน					
เบ็ดเสร็จอื่น	7,202	7,202	-	7,202	-
ตราสารทุนที่กำหนดให้วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไร					
ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	1,495	1,495	1,331	-	164
สินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม					
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - ที่ดินและอาคาร	64	64	-	-	64
สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม					
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)	172	172	172	-	-
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	804	804	-	670	134
สินทรัพย์อื่น	36	36	-	36	-
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	10,700	11,118	-	11,118	-
หนี้สินอื่น - ดอกเบี้ยค้างจ่าย	82	82	-	82	-
หนี้สินอื่น - หนี้สินตามสัญญาเช่า	66	66	-	66	-

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ					
2562					
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม			
		รวม	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม					
เงินลงทุน	22,467	22,467	1,565	20,902	-
สินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม					
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - ที่ดินและอาคาร	67	67	-	-	67
สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม					
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (สินทรัพย์)	30	30	30	-	-
เงินลงทุน	130	743	-	-	743
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	716	716	-	705	11
ลูกหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	765	765	-	765	-
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	17,587	18,202	-	18,202	-
เจ้าหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์	194	194	-	194	-

เทคนิคการประเมินมูลค่ายุติธรรมและข้อมูลที่ใช้สำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรม

เงินสด	- มูลค่ายุติธรรมประมาณตามมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน
รายการระหว่างธนาคารและ ตลาดเงิน - เงินฝากสถาบัน การเงิน	- มูลค่ายุติธรรมประมาณตามมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินเนื่องจากจะครบกำหนดในระยะเวลาอันสั้น
อนุพันธ์	- มูลค่ายุติธรรมอ้างอิงจากราคาซื้อขายในตลาด หรือในกรณีที่มีมูลค่ายุติธรรมไม่สามารถอ้างอิงราคาตลาดได้ มูลค่ายุติธรรมจะคำนวณโดยใช้เทคนิคและแบบจำลองตามทฤษฎีในการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองเป็นข้อมูลตลาด เช่น อัตราดอกเบี้ย และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งได้มาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ปรับด้วยค่าความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาแต่ละราย
เงินลงทุน	- มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อหลังสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปี - มูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้คำนวณโดยใช้อัตราผลตอบแทนที่ประกาศโดยสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย - มูลค่ายุติธรรมของหน่วยลงทุนคำนวณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของหน่วยลงทุน - มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด คำนวณโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่า เช่น มูลค่าทางบัญชี (Book Value) หรือการปรับปรุงมูลค่าทางบัญชี (Adjusted Book Value)
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	- มูลค่ายุติธรรมของเงินให้สินเชื่อที่มีอัตราดอกเบี้ยปรับตามอัตราตลาดประมาณตามมูลค่าตามบัญชีสุทธิตามเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ - มูลค่ายุติธรรมของเงินให้สินเชื่อที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่คำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสด คิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงของเงินให้สินเชื่อสุทธิตามเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและรายได้รอดดับบัญชี - มูลค่ายุติธรรมของเงินให้สินเชื่อจากการซื้อลูกหนี้คำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงของเงินให้สินเชื่อสุทธิตามเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - ที่ดิน และอาคาร	- มูลค่ายุติธรรมของที่ดินใช้วิธีเปรียบเทียบราคาตลาดของทรัพย์สินอื่น พึงจะมีข้อมูลราคาซื้อขายเปรียบเทียบจากทรัพย์สินที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน - มูลค่ายุติธรรมของอาคารใช้วิธีมูลค่าต้นทุนทดแทนสุทธิ วิธีเปรียบเทียบราคาตลาดและวิธีรายได้
ลูกหนี้และเจ้าหนี้จากการซื้อขายหลักทรัพย์ และลูกหนี้และเจ้าหนี้สำนักหักบัญชี	- มูลค่ายุติธรรมประมาณตามมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินเนื่องจากจะครบกำหนดในระยะเวลาอันสั้น
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน - เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินและตราสารหนี้และเงินกู้ยืม	- มูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือมีอัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด หรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งอายุครบกำหนดคงเหลือไม่เกินกว่า 1 ปี นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงินประมาณตามมูลค่าตามบัญชี - มูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่และมีอายุครบกำหนดคงเหลือเกินกว่า 1 ปี นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงินคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดจ่ายในอนาคตคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยโดยประมาณในตลาดปัจจุบัน สำหรับเงินกู้ยืมที่มีเงื่อนไขใกล้เคียงกัน - มูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมที่มีอัตราดอกเบี้ยปรับตามอัตราตลาด หรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งอายุครบกำหนดคงเหลือไม่เกินกว่า 1 ปี นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงินประมาณตามมูลค่าตามบัญชี - มูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่และมีอายุครบกำหนดคงเหลือเกินกว่า 1 ปี นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงินคำนวณจากประมาณการกระแสเงินสดคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยในตลาดของตราสารหนี้ที่มีลักษณะคล้ายกัน
หนี้สินตามสัญญาเช่า	- มูลค่ายุติธรรมของหนี้สินตามสัญญาเช่าคำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสดจ่ายในอนาคตคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มของบริษัทฯและบริษัทย่อยที่มีลักษณะคล้ายกัน

ในระหว่างปีปัจจุบัน บริษัทฯและบริษัทย่อยไม่มีการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

49. การดำเนินงานที่ยกเลิก

เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ ได้ดำเนินการขายหุ้นสามัญของธนาคาร ธนชาติ จำกัด (มหาชน) บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ธนชาติ จำกัด และบริษัท ธนชาติโบรกเกอร์ จำกัด ที่บริษัทฯ ถือเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อยให้แก่ ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี บริษัทฯ และบริษัทย่อยจึงแสดงผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยที่จำหน่ายเป็น “กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก” และ “กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากการดำเนินงานที่ยกเลิก” ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี 2562 เนื่องจากถือเป็นการยกเลิกสายงานธุรกิจของกลุ่มบริษัท ซึ่งข้อมูลผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยที่จำหน่ายมีดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)
	2562
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม	
กำไรหรือขาดทุน	
รายได้ดอกเบี้ย	41,200
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	14,277
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	26,923
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	8,688
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ	3,185
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	5,503
กำไรสุทธิจากเงินลงทุน	667
รายได้เงินปันผล	270
รายได้อื่น ๆ	1,969
รวมรายได้จากการดำเนินงาน	35,332
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ	
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	9,940
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์	2,191
ค่าภาษีอากร	622
ค่าใช้จ่ายอื่น	4,490
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ	17,243
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า	4,054
กำไรจากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้	14,035
ภาษีเงินได้	5,338
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	8,697
กำไรจากการขายบริษัทย่อย	4,664
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	13,361

	(หน่วย: ล้านบาท)
	2562
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	
รายการที่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง	
กำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	1,012
ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(260)
	752
รายการที่ไม่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง	
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	3,193
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	
สำหรับโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน	(386)
ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(562)
	2,245
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	2,997
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม	16,358

ข้อมูลกระแสเงินสดของบริษัทย่อยที่จำหน่ายสำหรับปี 2562 มีดังต่อไปนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)
	2562
กระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงาน	(43,554)
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมลงทุน	34,930
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงิน	6,482
เงินสดลดลงสุทธิ	(2,142)

50. การจัดประเภทรายการในงบการเงิน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้จัดประเภทรายการบัญชีบางรายการในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี 2562 ที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดประเภทรายการบัญชีในปีปัจจุบัน ซึ่งการจัดประเภทรายการบัญชีดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อกำไรหรือส่วนของเจ้าของตามที่ได้รายงานไว้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	
	2562	
	ตามที่จัดประเภทใหม่	ตามที่เคยรายงานไว้
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ	374,135	255,713
ค่าใช้จ่ายอื่น	789,062	907,484

51. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ได้มีมติให้เสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีของบริษัทฯ เพื่อพิจารณาและอนุมัติจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญและผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ์ในอัตราหุ้นละ 1.80 บาท รวมเป็นเงินปันผลทั้งสิ้น 1,888 ล้านบาท

52. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการของบริษัทฯ เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564